ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 30.08.1996
COM(96) 392 τελικό

96/0220 (COD)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η κανονιστική διαφάνεια στην εσωτερική αγορά
για τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τρίτη τροποποίηση της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

Σύνοψη

Περίληψη

Εισαγωγή

I. **Οι υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών στην Εσωτερική Αγορά**
A. Προς μια ευρωπαϊκή αγορά των υπηρεσιών
B. Το σημερινό νομικό πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς

II. **Αναγκαιότητα ενός μηχανισμού διαφάνειας**

A. Οι προοπτικές κανονιστικών δραστηριοτήτων στα κράτη μέλη
B. Οι κίνδυνοι για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς

III. **Παρουσίαση του μηχανισμού διαφάνειας**

A. Στόχοι
B. Γενική προσέγγιση
Γ. Νομικό όργανο
Δ. Πεδίο εφαρμογής
E. Νομική βάση
ΣΤ. Επικουρικότητα

IV. **Πρόταση οδηγίας**

Πίνακας περιεχομένων

Περίληψη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 1g

I. ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ 4

Α. Προς μια ευρωπαϊκή αγορά των υπηρεσιών 4

1. Μεγάλη ποικιλία υπηρεσιών 4
2. *Σταδιακή ανάπτυξη των αγορών* 7
3. Διαφοροποιημένη γεωγραφικά ανάπτυξη 8
4. Απαραίτητη ανάπτυξη των διασυνοριακών υπηρεσιών 9

Β. Το σημερινό νομικό πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς 11

II. ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΕΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ 14

Α. Οι προοπτικές κανονιστικών δραστηριοτήτων στα κράτη μέλη 14

1. Προκανονιστική κινητοποίηση στα κράτη μέλη 15
2. Νέες κανονιστικές ανάγκες 20
   α. Η αναγκαιότητα νέων προστατευτικών μηχανισμών 21
   β. Αναγκαιότητα ελάφρυνσης των υπαρχόντων προστατευτικών μηχανισμών 22
3. Κανονιστικές ρυθμίσεις μεγάλης εμβέλειας και μεγάλης διάρκειας 23
   (α) Ένα ευρύ φάσμα κανονισμών 23
   (β) Ένα ασαφές και μακροχρόνιο χρονοδιάγραμμα 24

Β. Οι κίνδυνοι για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς 25

1. Κίνδυνοι ανακατάτμησης της εσωτερικής αγοράς 25
2. Κίνδυνος υπερβολικών κανονιστικών ρυθμίσεων 27
3. Κίνδυνος ασυμβατότητας 28

III. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ 29

Α. Στόχοι 29

Β. Γενική προσέγγιση 31

1. Η εμπειρία από τους ήδη υπάρχοντες μηχανισμούς διαφάνειας 31
2. Ο προτεινόμενος μηχανισμός διαφάνειας 34

Γ. Νομικό όργανο 37

Δ. Πεδίο εφαρμογής 38

1. Κανονισμοί σχετικά με τις υπηρεσίες που θα πρέπει να γνωστοποιούνται 38
2. Εξαιρέσεις 40

Ε. Νομική βάση 41

ΣΤ. Επικουρικότητα 42

IV. ΠΡΟΤΑΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ 44

Περίληψη

1. Η παρούσα ανακοίνωση και η πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τη συνοδεύει έχουν ως στόχο να καθιερώσουν σε κοινοτικό επίπεδο μια διαδικασία πληροφόρησης και διαβούλευσης για ενδεχόμενα μελλοντικά σχέδια ρυθμίσεων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών.

2. Στο πλαίσιο της γενικής πολιτικής της για την κοινωνία των πληροφοριών, η Επιτροπή μεριμνά να αναπτύξει ένα νομικό πλαίσιο που θα επιτρέψει, μεταξύ άλλων, στις νέες υπηρεσίες που θα διοχετευθούν στην κοινωνία των πληροφοριών να επωφεληθούν από τις ευκαιρίες που προσφέρει ο χώρος χωρίς σύνορα τηρώντας παράλληλα τους σχετικούς θεμελιώδεις στόχους γενικού συμφέροντος και λαμβάνοντας υπόψη τους αντίστοιχους κοινωνικούς, κοινωνιακούς και πολιτισμικούς παράγοντες. Αυτές οι υπηρεσίες θα παρουσιάζουν (ή παρουσιάζουν ήδη) μεγάλη ποικιλία και θα αντιπροσωπεύουν ένα ευρύ φάσμα, επειδή θα πρόκειται ιδίως για ηλεκτρονικές εφημερίδες, για υπηρεσίες εκπαίδευσης ή περίθαλψης εξ αποστάσεως, για υπηρεσίες τουρισμού εξ αποστάσεως, ηλεκτρονικής πώλησης εξ αποστάσεως αγαθών και υπηρεσιών, υπηρεσιών στοιχημάτων εξ αποστάσεως, διαλογικών παιχνιδιών και διασκεδάσεων, υπηρεσίες ψυχαγωγίας κ.λ.π. Χαρακτηρίζονται, γενικά, από το γεγονός ότι παρέχονται με ηλεκτρονικά μέσα εξ αποστάσεως και θα ανταποκρίνονται σε μια σειρά μεμονωμένων αιτημάτων ενός αποδέκτη ειδικής υπηρεσίας. Λόγω αυτού του τελευταίου χαρακτηριστικού, θα πρόκειται για "διαλογικές" υπηρεσίες, εφόσον ο φορέας παροχής τους θα αντιδράσει στα ιδιαίτερα αιτήματα ενός αποδέκτη και αντιθέτως.

3. Ο χώρος χωρίς εσωτερικά σύνορα αποτελεί μια πρόκληση - κλειδί για την ανάπτυξη αυτών των υπηρεσιών επειδή θα τους επιτρέψει να διασχίζουν τα σύνορα και να προσφέρουν έτσι στους πολίτες νέες δυνατότητες επικοινωνίας και λήψης πληροφοριών, στους καταναλωτές νέες αξιόπιστες μορφές πρόσβασης στα αγαθά ή στις υπηρεσίες και στην ευρωπαϊκή βιομηχανία των υπηρεσιών νέες ευκαιρίες για να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους.

4. Η ανάπτυξη αυτών των υπηρεσιών δεν γίνεται σήμερα μέσα σε ένα νομικό κενό επειδή το δίκαιο της εσωτερικής αγοράς, ιδιαίτερα τα άρθρα 52 (ελευθερία εγκατάστασης) και 59 (ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών) της συνθήκης και το υπάρχον παράγωγο δίκαιο, αποτελούν ήδη ένα βασικό νομικό πλαίσιο. Ωστόσο, οι πολλές σχετικές εργασίες που έχουν κυκλοφορήσει σε εθνικό ή κοινοτικό επίπεδο (μελέτες, εκθέσεις και ομάδες προβληματισμού) συγκλίνουν προς την ανάγκη προσαρμογής των υπαρχουσών εθνικών ρυθμίσεων που εφαρμόζονται στις παρούσες υπηρεσίες ώστε να ανταποκριθούν στις ιδιαιτερότητες των νέων υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών και αναγγέλλουν μια σημαντική προσπάθεια ρυθμίσεων προς αυτή την κατεύθυνση. Πράγματι, αυτές οι υπηρεσίες μπορεί να δημιουργήσουν κινδύνους διαφορετικούς από αυτούς που καλύπτονται από τις παρούσες ρυθμίσεις για τις παραδοσιακές υπηρεσίες, ή τις υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης ή τηλεπικοινωνίας.

Θα είναι ως εκ τούτου αναγκαίο να τροποποιηθούν οι σημερινές ρυθμίσεις είτε για να εξασφαλιστεί καλύτερα η προστασία του γενικού συμφέροντος είτε, αντίθετα, για να ελαφρυνθούν, όταν δεν θα δικαιολογείται η εφαρμογή τους. Εξάλλου, η έντονη κινητοποίηση γύρω από το θέμα της κοινωνίας των πληροφοριών επιβεβαιώνει ότι κινδυνεύουμε να βρεθούμε μπροστά σε μια σημαντική προσπάθεια ρυθμίσεων.

5. Χωρίς συντονισμό σε κοινοτικό επίπεδο, τα πάντα μας ωθούν στο να πιστεύουμε ότι αυτές οι νέες ρυθμίσεις στα κράτη μέλη θα διαφέρουν πολύ από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, επειδή καθένα από αυτά κινείται με βάση τους δικούς του προβληματισμούς οι οποίοι οφείλονται σε διαφορετική αντίληψη των στόχων που πρέπει να επιδιωχθούν για το γενικό συμφέρον. Έτσι αυτή η μελλοντική ρυθμιστική δραστηριότητα δημιουργεί ένα σοβαρό κίνδυνο μιας εκ νέου κατάτμησης της εσωτερικής αγοράς, δηλαδή εισαγωγής νέων αδικαιολόγητων ή υπερβολικών εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών μεταξύ των κρατών μελών και στην ελευθερία εγκατάστασης των φορέων παροχής αυτών των υπηρεσιών, που θα μπορούσε, εξάλλου, να έχει αντίκτυπο σε κοινοτικό επίπεδο με τις υπερβολικά πολλές ρυθμίσεις και τις ρυθμίσεις που δεν συμφωνούν μεταξύ τους.

Παράλληλα, δεδομένης της διασυνοριακής διάστασης των νέων υπηρεσιών, μεμονωμένες και μη συντονισμένες μεταξύ τους εθνικές πρωτοβουλίες θα μπορούσαν να αποδειχθούν αναποτελεσματικές σε ότι αφορά την προστασία των νόμιμων γενικών συμφερόντων και θα εξετίθεντο σε σοβαρούς κινδύνους παράκαμψης, ιδιαίτερα με αλλαγές γεωγραφικής εγκατάστασης και με το "forum shopping" των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών.

6. Επομένως παρουσιάζεται σαφώς η ανάγκη για συντονισμό, σε κοινοτικό επίπεδο, αυτής της μελλοντικής προσπάθειας ρύθμισης για να προληφθεί αυτή η εκ νέου κατάτμηση της εσωτερικής αγοράς καθώς και για να επιδιωχθούν με μεγαλύτερη ακρίβεια οι στόχοι γενικού συμφέροντος που αξίζει να προστατευθούν. Για να επιτευχθεί αυτός ο συντονισμός, θα ήταν άκαιρο να προτείνουμε εκτενή και εξαντλητική εναρμόνιση, σε κοινοτικό επίπεδο, των βασικών κανόνων που πρέπει να εφαρμόζονται στις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών χωρίς φυσικά να θίγονται οι τομείς που έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο ειδικής ρύθμισης σε κοινοτικό επίπεδο, όπως, για παράδειγμα ο τομέας των τηλεπικοινωνιών. Πράγματι, η μορφή, η φύση και η ανάπτυξη στην αγορά αυτών των νέων υπηρεσιών δεν είναι συνήθως αρκετά γνωστές για να μπορέσουν να καθορίσουν την αναγκαιότητα και το περιεχόμενο αυτής της εναρμόνισης όσον αφορά την εσωτερική αγορά. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή προτείνει να συντονιστούν αυτές οι μελλοντικές ρυθμίσεις με μια διαδικασία ενημέρωσης, διαβούλευσης και διοικητικής συνεργασίας.

Αυτό δεν αποκλείει βέβαια το γεγονός ότι σε ειδικούς και συγκεκριμένους τομείς θα ξεκινήσουν εργασίες ώστε να εξετασθούν ανάγκες παρέμβασης σε κοινοτικό επίπεδο με σκοπό την προστασία ορισμένων στόχων γενικού συμφέροντος.

7. Η διαδικασία που καθορίζεται για τα σχέδια κανόνων σχετικά με τα εμπορεύματα βάσει της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ της 28ης Μαρτίου 1983

επιδιώκει ήδη ακριβώς το στόχο που αφορά τη δημιουργία μιας διαδικασίας συντονισμού. Η πάνω από δέκα χρόνια πείρα της εφαρμογής αυτής της οδηγίας αποκαλύπτει την αποτελεσματικότητά της επειδή παρουσιάζει μέχρι σήμερα τον πιο ολοκληρωμένο μηχανισμό ρυθμιστικής διαφάνειας. Η διοικητική συνεργασία που καθιέρωσε καθώς και οι διαδικασίες που προβλέπει ανταποκρίνονται πλήρως στις σημερινές ανάγκες όσον αφορά τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή προτείνει να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής αυτής της οδηγίας για να το εφαρμόσει στα σχέδια ρυθμίσεων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών.

8. Η πρόταση οδηγίας για διεύρυνση επιδιώκει αρκετούς στόχους:

* *την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αποφεύγοντας ιδιαίτερα τη δημιουργία νέων εμποδίων* με αμοιβαία πληροφόρηση των κρατών μελών μεταξύ τους καθώς και μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής. Αυτή η πληροφόρηση θα επιτρέψει, ανάλογα με την περίπτωση, να προληφθεί η εμφάνιση εθνικών ρυθμίσεων ασυμβίβαστων με τις αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών και της ελευθερίας εγκατάστασης ή να ανιχνευθεί αν η προβλεπόμενη εθνική ρύθμιση ενδέχεται να δημιουργήσει δικαιολογημένα νομικά όρια, με βάση την προστασία των γενικών συμφερόντων, και ανάγκες για νέες κοινοτικές ρυθμίσεις που θα αποβλέπουν στην κατάργηση αυτών των εμποδίων·

* *να εξασφαλιστεί αποτελεσματικότερη προστασία των γενικών συμφερόντων* με την πρόληψη των αναγκών για κοινοτικές παρεμβάσεις που θα εξασφαλίζουν κατάλληλο επίπεδο προστασίας μεταξύ των κρατών μελών. Πράγματι, οι ανησυχίες σε εθνικό επίπεδο, που μπορεί να οδηγήσουν ένα κράτος μέλος να θελήσει να προβεί σε ρυθμίσεις, μπορούν να καταμεριστούν μεταξύ των άλλων κρατών και να ικανοποιηθούν αποτεσματικότερα με συντονισμένη προστασία σε κοινοτικό επίπεδο·

* *να εντοπίζεται καλύτερα και να μειωθεί η ανάγκη για νέες κοινοτικές ρυθμίσεις* με την αποτελεσματικότερη εφαρμογή της συνθήκης, ιδίως των άρθρων της 52 και 59 και του κοινοτικού δικαίου καθώς και με τη στενότερη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών. Από αυτή την άποψη, ένας μηχανισμός διαφάνειας θα συμβάλει πραγματικά επιτρέποντας, *στο στάδιο πριν από την παραγωγή*, να προληφθεί ή να περιοριστεί η έγκριση ορισμένων εθνικών νομοθεσιών που θα μπορούσαν στη συνέχεια να δημιουργήσουν υπερβολικά πολλές ρυθμίσεις σε κοινοτικό επίπεδο με στόχο την επικύρωσή τους·

* *να διευκολυνθεί η διοικητική συνεργασία* στο στάδιο της επινόησης των ρυθμίσεων οδηγώντας τον εθνικό νομοθέτη να διερευνήσει, στις άλλες εθνικές διοικήσεις, την κατάσταση που υπάρχει στα άλλα κράτη μέλη ώστε να μη νομοθετεί μεμονωμένα, χωρίς να λαμβάνει υπόψη την πείρα που έχει αποκτηθεί αλλού και τα αποτελέσματα για τους φορείς παροχής υπηρεσιών και τους αποδέκτες τους που εγκαθίστανται στις άλλες χώρες·

* *να συμβάλει στη σταθερότητα του ρυθμιστικού πλαισίου*, πρώτα περιορίζοντας τους κινδύνους απρόβλεπτων αντιδράσεων όσον αφορά τις ρυθμίσεις, κατόπιν αποφεύγοντας τις ενδεχόμενες περιόδους αβεβαιότητας που συνεπάγονται οι διαδικασίες παράβασης κατά των κρατών μελών για παράλειψη των κοινοτικών υποχρεώσεών τους και, τέλος, επιτρέποντας στους φορείς, τις αρμόδιες εθνικές αρχές και τους καταναλωτές να έχουν περισσότερες πληροφορίες και να συνεισφέρουν στα σχέδια ρύθμισης που μπορούν να τους επηρεάσουν.

9. Θα πρέπει να υπόκεινται στο μηχανισμό διαφάνειας τα σχέδια εθνικών κανόνων σχετικά με την πρόσβαση στις δραστηριότητες υπηρεσιών και στην άσκησή τους, όταν αυτές οι υπηρεσίες παρέχονται εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα και ύστερα από ατομική αίτηση ενός παραλήπτη υπηρεσιών (στοιχείο "υπό διαλογική μορφή"), εκτός από τα σχέδια εθνικών κανόνων που αφορούν τη μεταφορά σημερινών ή μελλοντικών κοινοτικών οδηγιών.

10. Ο μηχανισμός διαφάνειας, θα συμπληρώνεται, στο μέτρο του δυνατού, από κανονιστική και διοικητική συνεργασία σε διεθνές επίπεδο, με στόχο την δημιουργία ενός σταθερού και συνεπούς κανονιστικού πλαισίου σε ευρύτερο επίπεδο.

11. Ο προτεινόμενος μηχανισμός διαφάνειας περιλαμβάνει τα μέτρα διαδικασιών που προβλέπονται στην οδηγία 83/189/ΕΟΚ.

* *μια διαδικασία πληροφόρησης* για τα σχέδια ρυθμίσεως σχετικά με τις υπηρεσίες που καθορίζονται παραπάνω: τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιούν στην Επιτροπή κάθε σχέδιο κανόνα που θα εφαρμόζεται στις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών. Η Επιτροπή θα διαδόσει αυτές τις πληροφορίες σε όλα τα άλλα κράτη μέλη ώστε να μπορέσουν να γνωρίσουν τις εθνικές πρωτοβουλίες·

* *μια διαδικασία διαβούλευσης*: ύστερα από την κοινοποίηση του σχεδίου ρύθμισης, ανοίγει μια αρχική περίοδος statu quo τριών μηνών κατά τη διάρκεια της οποίας τα κράτη μέλη και η Επιτροπή μπορούν να παρέμβουν για να διατυπώσουν σχόλια ή να εκφράσουν εμπεριστατωμένη γνώμη (σ΄ αυτή την περίπτωση το συνολικό statu quo παρατείνεται σε έξι μήνες), ή, για την Επιτροπή, να δηλώσει ότι θα υποβληθεί μελλοντική πρόταση εναρμόνισης ή ότι έχει ήδη προτείνει μέτρα εναρμόνισης στον εν λόγω τομέα (σ΄ αυτή την περίπτωση το συνολικό statu quo παρατείνεται σε 12 μήνες και μπορεί να φτάσει τους 18 μήνες)·

* *μια επιτροπή*: η επιτροπή, αποτελούμενη από αντιπροσώπους των κρατών μελών, που προβλέπεται ήδη στην οδηγία 83/189/ΕΟΚ, θα επιτρέψει στις διοικήσεις να ενθαρρύνουν τον διάλογο μεταξύ των νομοθετών των κρατών μελών και να προωθήσουν τη διοικητική συνεργασία. Τη στιγμή που σε πολλά κράτη μέλη έχουν αρχίσει εργασίες προβληματισμού για το νομικό πλαίσιο των υπηρεσιών, η επιτροπή θα μπορούσε να αποτελέσει ένα ιδιαίτερα χρήσιμο φόρουμ μεταξύ των διοικήσεων.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η κανονιστική διαφάνεια στην εσωτερική αγορά για τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών

---

1 δ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πολιτική της Επιτροπής σχετικά με την κοινωνία των πληροφοριών καθορίστηκε στο σχέδιο δράσης "Προς την κοινωνία των πληροφοριών στην Ευρώπη: σχέδιο δράσης"[1]. Στο πλαίσιο αυτής της γενικής πολιτικής για την κοινωνία των πληροφοριών, η Επιτροπή καθόρισε τον Μάρτιο του 1995[2] τη ρυθμιστική πολιτική της σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών, δηλαδή σχετικά με τις διάφορες υπηρεσίες που θα διοχετευθούν στις λεωφόρους των πληροφοριών. Ένα πλήρες φάσμα των διαλογικών υπηρεσιών θα προσφερθεί, πράγματι, στους καταναλωτές όπως, για παράδειγμα, οι ηλεκτρονικές εφημερίδες, οι υπηρεσίες εκπαίδευσης εξ αποστάσεως, η παροχή δικηγορικών ή ιατρικών υπηρεσιών εξ'αποστάσεως, οι υπηρεσίες τουρισμού εξ αποστάσεως, η το ηλεκτρονικό εμπόριο για αγαθά και υπηρεσίες, οι υπηρεσίες στοιχημάτων εξ αποστάσεως, τα διαλογικά παιχνίδια, οι υπηρεσίες ψυχαγωγίας κτλ.

Αυτές οι υπηρεσίες, χαρακτηρίζονται, γενικά, από το γεγονός ότι παρέχονται εξ αποστάσεως, με ηλεκτρονικά μέσα και θα ανταποκρίνονται σε ένα ή σε ατομικά ερωτήματα ενός ειδικού αποδέκτη των υπηρεσιών. Λόγω αυτού του τελευταίου χαρακτηριστικού, θα πρόκειται για "διαλογικές" υπηρεσίες επειδή ο φορέας παροχής μπορεί να αντιδράσει στα ιδιαίτερα αιτήματα ενός αποδέκτη και αντίθετα. Αυτές οι υπηρεσίες, που ονομάζουμε εδώ "υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών", είναι επομένως διαφορετικές από τις υπηρεσίες της ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης δεδομένου ότι ο καταναλωτής, με διαλογικό τρόπο, μπορεί να έχει πρόσβαση σ΄ αυτές, να τις χειρίζεται, να επιλέγει και ελέγχει το περιεχόμενό τους ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται στα αιτήματά του. Αλλά διακρίνονται επίσης από τις παραδοσιακές επαγγελματικές υπηρεσίες που παρέχονται συνήθως με μετακίνηση του φορέα παροχής ή του αποδέκτη της υπηρεσίας (για παράδειγμα, οι υπηρεσίες ιατρικής, δικηγόρου ή διδασκαλίας), από το γεγονός ότι παρέχονται εξ αποστάσεως και δια της ηλεκτρονικής οδού. Οι κοινωνικές, κοινωνιακές, πολιτιστικές και οικονομικές προκλήσεις αυτής της ποικιλίας υπηρεσιών είναι σαφείς: θα δίνουν τη δυνατότητα, ιδίως, να παρέχονται στους πολίτες νέες δυνατότητες επικοινωνίας και λήψης πληροφοριών χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα σύνορα ή οι αποστάσεις, θα αντιπροσωπεύουν έναν δυναμικό οικονομικό τομέα και θα αποτελούν τον κυριότερο "λόγο ύπαρξης" (εκτός από την ανάπτυξη των λεγόμενων υπηρεσιών τηλεποικοινωνίας) για την ανάπτυξη δικτύων και τεχνολογιών της πληροφόρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι προκλήσεις για την ευρωπαϊκή οικοδόμηση είναι επίσης προφανείς εφόσον αυτές οι υπηρεσίες, καταργώντας τις αποστάσεις, θα αποτελέσουν ένα μέσον για

---

1 *Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών. COM (94) 347 τελικό. Βρυξέλλες, 19 Ιουλίου 1994. Αυτό το σχέδιο δράσης αποτελούσε συνέχεια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κέρκυρας (24-25 Ιουνίου 1994) που είχε τονίσει την ανάγκη να δημιουργηθεί ένα "σαφές και σταθερό ρυθμιστικό πλαίσιο" για την κοινωνία των πληροφοριών και που είχε καλέσει την Επιτροπή να καθορίσει, μόλις αυτό θα είναι δυνατόν, ένα πρόγραμμα μέτρων αναγκαίων σε κοινοτικό επίπεδο για να συμπληρωθεί το ρυθμιστικό πλαίσιο. Προηγουμένως, η έκθεση που είχε καταρτίσει η ομάδα υψηλών προσωπικοτήτων για την κοινωνία των πληροφοριών, με πρόεδρο τον κ. Bangemann, είχε τονίσει τη σημασία να εγκριθεί μια ενιαία νομοθετική προσέγγιση, που να είναι μαζί συνεπής και κατάλληλη και συγχρόνως επαρκώς ευέλικτη για να εξελιχθεί με τις νέες τεχνολογίες και τις νέες αγορές.*

2 *"Οι υπηρεσίες της πληροφόρησης – εφαρμογή ρυθμιστικού πλαισίου". Ανακοίνωση των κ. Bangemann, Oreja και Monti, που εγκρίθηκε στις 22 Μαρτίου 1995. Βλέπε επίσης αιτιολογική έκθεση της πρότασης οδηγίας που τροποποιεί την οδηγία 89/552/ΕΟΚ. COM(95)86 τελικό της 31.05.1995 σ. 27.*

την υλοποίηση μιας μεγαλύτερης και χωρίς διακοπή ένωσης μεταξύ των λαών και για την καθιέρωση στενότερων σχέσεων μεταξύ των κρατών που περιλαμβάνει η Ένωση.

Σ' αυτό το πλαίσιο, ο χώρος χωρίς σύνορα που αποτελεί η εσωτερική αγορά είναι ένα βασικό στοιχείο για την επιτυχία της κοινωνίας των πληροφοριών γιατί οι μεγάλες επενδύσεις που είναι αναγκαίες για να αναπτυχθούν αυτές οι υπηρεσίες θα αναληφθούν μόλις θα είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν οικονομίες κλίμακας, να προσδιορισθούν ως στόχοι συγκεκριμένα τμήματα της αγοράς και να διανεμηθούν αυτές οι υπηρεσίες σ' ολόκληρη την Ευρώπη. Έτσι, δυνάμει αγορές που είναι πολύ περιορισμένες στην κλίμακα μιας χώρας για να είναι αποδοτικές, μπορεί να γίνουν ενδιαφέρουσες αν αποτελέσουν αντικείμενο εκμετάλλευσης σε όλα τα κράτη μέλη.

Η ρυθμιστική προσέγγιση της Επιτροπής για τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών αποβλέπει ακριβώς στο να απαντήσει σ'αυτές τις προκλήσεις διασφαλίζοντας την ύπαρξη ενός σαφούς, σταθερού και συνεπούς νομικού πλαισίου. Από αυτή την άποψη, η Επιτροπή κρίνει ότι θα ήταν πρόωρο και διακινδυνευμένο να θελήσει, σ' αυτό το στάδιο, να καθορίσει εκτεταμένες και σαφείς κοινοτικές ρυθμίσεις σχετικά με αυτές τις νέες υπηρεσίες. Πράγματι, δεδομένου ότι η μορφή τους, η φύση και η ανάπτυξή τους στην αγορά εξακολουθούν να είναι ακόμη ασαφείς, οι ανάγκες και τα προβλήματα που θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν μια κοινοτική δράση δεν είναι αρκετά γνωστές. Εξάλλου, δεν υπάρχει νομικό κενό, εφόσον το παρόν κοινοτικό δίκαιο και ιδιαίτερα οι κανόνες της εσωτερικής αγοράς αποτελούν ήδη ένα βασικό νομικό πλαίσιο.

Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι πρέπει να παραμείνουμε παθητικοί. Είναι στο εξής σαφές ότι η ανάπτυξη της κοινωνίας των πληροφοριών θα συνοδευτεί στο μέλλον με νέες ρυθμίσεις σε εθνικό επίπεδο που θα προσαρμόσουν το παρόν νομικό πλαίσιο. Αν αυτή η προσπάθεια για ρυθμίσεις δεν είναι συντονισμένη σε κοινοτικό επίπεδο, θα μπορούσαν να προκύψουν μια εκ νέου κατάτμηση του χώρου χωρίς σύνορα, πληθώρα ρυθμίσεων και ρυθμιστικές ανακολουθίες και να βλάψουν την ανάπτυξη αυτών των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών και την επιδίωξη και αποτελεσματική προστασία των σχετικών στόχων γενικού συμφέροντος.

Για να αντιμετωπίσει αυτούς τους κινδύνους η Επιτροπή αποφάσισε ότι μια από τις δράσεις με προτεραιότητα σε κοινοτικό επίπεδο πρέπει να είναι, σ' αυτό το στάδιο, να διοργανώσει αυτή την μελλοντική προσπάθεια ρυθμίσεων προτείνοντας ένα μηχανισμό ρυθμιστικής διαφάνειας που θα εξασφαλίζει τη διαφάνεια των μελλοντικών σχεδίων εθνικών ρυθμίσεων και τη συμφωνία τους με τις αρχές του χώρου χωρίς σύνορα και τους άλλους επιδιωκόμενους στόχους.

Αυτό δεν σημαίνει ότι η Επιτροπή δεν θα παρουσιάσει άλλες συγκεκριμένες πρωτοβουλίες. Η Επιτροπή έχει ήδη σαφώς προβλέψει αυτή την υπόθεση, αφενός αποφασίζοντας ότι οι μελλοντικές κοινοτικές ρυθμιστικές πρωτοβουλίες θα πρέπει να παγιωθούν στο νομικό πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς και να τηρήσουν τη ρυθμιστική συνεκτικότητα και, αφετέρου, εγκαινιάζοντας προπαρασκευαστικές εργασίες ανάλυσης ή διαβούλευσης για συγκεκριμένα θέματα που μπόρεσαν ήδη να προσδιοριστούν αρκετά σαφώς. Έτσι, η Επιτροπή ενέκρινε τρία πράσινα βιβλία για "*το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα στην κοινωνία των*

πληροφοριών"[3] το πράσινο βιβλίο για την προστασία των κωδικοποιημένων υπηρεσιών και, τέλος, αυτό γις τις εμπορικές επικοινωνίες στην εσωτερική αγορά που αποτέλεσαν ή αποτελούν αυτή τη στιγμή αντικείμενο εμπεριστατωμένης διαβούλευσης. Εξάλλου προετοιμάζονται άλλα δύο πράσινα βιβλία: το πράσινο βιβλίο "Ζωή και εργασία στην κοινωνία των πληροφοριών: προτεραιότητα στην ανθρώπινη διάσταση" και το πράσινο βιβλίο για την *ανάπτυξη των νέων οπτικοακουστικών υπηρεσιών που θα αναφέρεται στο θέμα της προστασίας ορισμένων στόχων γενικού συμφέροντος, ιδιαίτερα την προστασία των ανηλίκων και την προαγωγή της πολιτισμικής και γλωσσικής ποικιλίας καθώς και στο θέμα της ανάπτυξης νέων υπηρεσιών.*

Ο μηχανισμός της διαφάνειας των ρυθμίσεων που προτείνεται παρακάτω παρουσιάζεται επομένως ως σημαντικός σταθμός στην εφαρμογή και την οργάνωση του νομικού πλαισίου της κοινωνίας των πληροφοριών. Στην άλλη προσπάθεια υπάρχει η φροντίδα να εξασφαλιστεί ώστε ο τομέας των υπηρεσιών να μπορέσει να επωφεληθεί επαρκώς από τον χώρο χωρίς σύνορα. Εγγράφεται έτσι στο πλαίσιο μιας συνεπούς πολιτικής με στόχο τη διασφάλιση της αρμονικής ανάπτυξης της κοινωνίας των πληροφοριών λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλία των σχετικών στόχων γενικού συμφέροντος ιδιαίτερα τις κοινωνικές, κοινωνιακές και πολιτισμικές προκλήσεις.

Επιπλέον, αποτελεί επίσης βασικό στοιχείο για την αποτελεσματικότερη και συνεπέστερη συμμετοχή της Κοινότητας στις διαβουλεύσεις και την αντιμετώπιση των θεμάτων που αναφέρονται στις ρυθμιστικές πλευρές της κοινωνίας των πληροφοριών στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας.

I. ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Η εξέλιξη του ρυθμιστικού πλαισίου της κοινωνίας των πληροφοριών συνδέεται στενά με την ανάπτυξη της αγοράς των υπηρεσιών. Από αυτή την άποψη, φαίνεται ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια συστηματική ανάπτυξη αυτής της αγοράς στην Ευρώπη (Α) και ότι υπάρχει ήδη ένα βασικό νομικό πλαίσιο(Β).

Α. Προς μια ευρωπαϊκή αγορά των υπηρεσιών

Οι νέες εθνικές ρυθμίσεις θα εξαρτηθούν σε μεγάλο βαθμό από την ανάπτυξη της αγοράς των υπηρεσιών στην κοινωνία των πληροφοριών. Καθώς αυτές θα φτάνουν στην αγορά, ή από τον αντίκτυπο της προσεχούς άφιξής τους στην κοινή γνώμη, θα εμφανιστούν ανάγκες για ρυθμίσεις. Είναι επομένως αναγκαίο κατά κύριο λόγο να προσδιοριστούν τα βασικά χαρακτηριστικά της ανάπτυξης της αγοράς των νέων υπηρεσιών που ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο σε ρυθμιστικό επίπεδο.

1. Μεγάλη ποικιλία υπηρεσιών

Όλες οι υπηρεσίες που είναι γνωστές και αναπτύσσονται σήμερα, καθώς και ένας μεγάλος αριθμός νέων υπηρεσιών που εκμεταλλεύονται νέες δυνατότητες, ενδέχεται να αποτελέσουν τμήμα της κοινωνίας των πληροφοριών. Οι κοινοί παρανομαστές όλων των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών θα είναι ο ιδιαίτερος ρόλος που παίζει ο τελικός καταναλωτής στην αλυσίδα και, ακριβέστερα, το γεγονός ότι η εμπορία, η πώληση και/ή η διανομή αυτών των

---

[3] *COM(95) 382 τελικό της 19ης Ιουλίου 1995*

υπηρεσιών θα παρέχονται στον καταναλωτή εξ αποστάσεως, δια της ηλεκτρονικής οδού ή και ύστερα από ατομικό αίτημα.

Σε σχέση με αυτά τα στοιχεία-κλειδιά το φάσμα των υπηρεσιών που προτείνει η κοινωνία των πληροφοριών φαίνεται τεράστιο. Από δω και στο εξής, ο κατάλογος των υπηρεσιών on line που προσφέρονται και προβλέπονται για την αγορά καλύπτει ένα μεγάλο αριθμό τομέων. Δραστηριοποιημένοι τόσο στους πιο καινοτόμους όσο και στους πιο παραδοσιακούς τομείς (υγεία, εκπαίδευση, εκδόσεις, καταναλωτικά αγαθά, κ.λ.π.), οι φορείς έχουν ήδη αρχίσει να αξιολογούν και να εκμεταλλεύονται τις ευκαιρίες που φέρνουν η συμπερίληψη της άμεσης ηλεκτρονικής επεξεργασίας υπό διαλογική μορφή στις σχέσεις τους με τους καταναλωτές. Όσον αφορά τις παρούσες αναλύσεις[4], μπορούμε να αναφέρουμε ως παράδειγμα υπηρεσίες ήδη διαθέσιμες σήμερα ή προβλεπόμενες για το μέλλον:

* *Το ηλεκτρονικό εμπόριο*: ονομαζόμενο συχνά, συγκεχυμένα και λανθασμένα, "teleshopping" ή περιγραφόμενο ως "σύστημα ηλεκτρονικής αγοράς", το ηλεκτρονικό εμπόριο θα επιτρέπει στον καταναλωτή να παραγγέλει απευθείας προϊόντα μέσω της τηλεόρασης/υπολογιστή.
* *Η διδασκαλία εξ αποστάσεως*: η διδασκαλία εξ αποστάσεως θα παρέχεται με διαλογικό τρόπο, θα ζητεί οπτικοακουστική βοήθεια και θα επιτρέπει στον σπουδαστή να απαντά σε θέματα, να επιλέγει εναλλακτικές λύσεις και να αποκτά άμεση εκτίμηση του θέματος.
* *Οι ηλεκτρονικές εκδόσεις/υπηρεσίες πληροφόρησης*: αυτός ο όρος καλύπτει ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών όπως οι πληροφορίες, οι μετεωρολογικές εκθέσεις, οι βάσεις δεδομένων on line, κ.λ.π. Για υπηρεσίες όπως οι πληροφορίες σχετικά με τα ταξίδια ή τις ημερομηνίες διαφόρων γεγονότων, μια από τις δυνατότητες που προσφέρονται συχνά από το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι οι απευθείας κρατήσεις θέσεων.
* *Οι επαγγελματικές τηλε–υπηρεσίες*: οι επαγγελματικές υπηρεσίες όπως η τηλε-ιατρική και οι νομικές συμβουλές προσφέρουν σ΄ ένα εμπειρογνώμονα τη δυνατότητα να παρέχει μια συμβουλή από τον τόπο εργασίας του προς τον τόπο κατοικίας του πελάτη του με πλήρη διαλογικότητα μεταξύ των δύο.

---

4 *Βλέπε για παράδειγμα:*
EUROPEAN INFORMATION TECHNOLOGY OBSERVATORY (OETI). "European Information Technology Observatory 95", Germany, 1995: ABIUL LAURENT ET AL, "Développement d' un environnement multimédia en Europe: Besoins pour le développement d' un Environnement Multimédia fondé sur les Infrastructures de Télecommunications et les Réseaux de Télévision par Câble". Τελική έκθεση για την ΓΔXIII της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, DEVOTECH, Conseil et ANALYSIS. Janvier 1995: EUROPEAN IT INDUSTRY ROUND TABLE. "Multimedia in the Fourth Framework Programme". Workshop report, Brussels, June 1, 1994. MINISTRY OF POSTS AND TELECOMMUNICATIONS. "Reforms toward the Intellectually Creative Society of the 21st Century: Program for the Establishment of High-Performance Info-Communications Infrastructure", Japan, May 31, 1993. ZENITH MEDIA "New Interactive Media The Practical Guide". Zenith Media, April 1995: AFTEI. "La télématique française en marche vers les autoroutes de l' information". Les éditions du téléphone, Paris, 1994. BRETON, THIERRY. "Les téléservices en France. Quels marchés pour les autoroutes de l' information?". Rapport officiel au Ministre d' Etat, Ministre de l' Intérieur et de l' Aménagement du Territoire et au Ministre des Entreprises et du Développement économique". JOUVE, Paris, 1994 INSTITUT MULTIMEDIAS. "Multimedias made in USA". Séminaire Multimédias Paris, Mars-Avril 1995.

* *Home banking*: οι πελάτες μπορούν να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τους λογαριασμούς τους και να πραγματοποιούν χρηματοπιστωτικές πράξεις απευθείας και εξ αποστάσεως μέσω ενός/του δικτύου.
* *Διασκέδαση on line*: πρόκειται για υπηρεσίες, όπως τα οπτικοακουστικά παιχνίδια on line ή το οπτικοακουστικό πρόγραμμα κατά βούληση, που θα επιτρέπουν στον καταναλωτή να παραγγέλει ένα πρόγραμμα ή μια ταινία οποιαδήποτε στιγμή και να το κοιτάζει στην οθόνη του καθώς και να χειρίζεται το περιεχόμενό του (από την τύλιξη ή την ταχεία επανατύλιξη ως τις πλήρεις τροποποιήσεις).

Το φάσμα των υπηρεσιών που προβλέπονται σήμερα δεν αποτελεί ωστόσο παρά ένα μόνον τμήμα του συνόλου των υπηρεσιών που θα μπορούσαν να προσφερθούν. Τα κοινά χαρακτηριστικά αυτών των υπηρεσιών αποτελούν πράγματι πλεονεκτήματα που διαθέτουν το προσόν της πανταχού παρουσίας, δηλαδή που μπορούν να ωφελήσουν δυνάμει όλες τις υπάρχουσες υπηρεσίες:

1. *Την αύξηση της εγγύτητας του καταναλωτή*: το γεγονός ότι φτάνουν στον καταναλωτή εκεί όπου βρίσκεται και του προσφέρουν τη δυνατότητα να παίρνει πληροφορίες, να αγοράζει και/ή να δέχεται ένα προϊόν/υπηρεσία την ίδια στιγμή, του εξοικονομεί τον χρόνο και τον κόπο που απαιτεί η παραδοσιακή υπηρεσία.
2. *Την άμεση αντίδραση του καταναλωτή*: δεδομένου ότι η σχέση και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του αποδέκτη και του φορέα παροχής της υπηρεσίας μπορεί να είναι πιο έντονες, ο φορέας παροχής υπηρεσιών μπορεί να αποκτήσει καλύτερη γνώση της εικόνας του πελάτη του και επομένως να εξατομικεύσει την προσφορά του.
3. *Την παγκόσμια στιγμιαία εμβέλεια και τη διεθνοποίηση της γεωγραφικής αγοράς*: επειδή η φυσική απόσταση δεν έχει πια σημασία σε μια σύνδεση on line, ο φορέας παροχής υπηρεσιών μπορεί να φτάσει, με μεγάλη ευκολία, έναν πελάτη στο γειτονικό δρόμο ή σε μια άλλη ήπειρο.

Κάθε απόπειρα να αναφερθούν ή να συγκεντρωθούν σε ομάδες οι υπηρεσίες είναι εξ ορισμού τεχνητή, ελλιπής και πολύ προσωρινή, επειδή θα βασίζεται αναγκαστικά σε αγορές, προϊόντα, υπηρεσίες και οικονομικές πραγματικότητες του σήμερα που μπορεί να αλλάξουν αύριο. Εξάλλου οι προβλέψεις που απαριθμούν τους διάφορους τύπους υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών που θα προσφέρονται στο μέλλον ενημερώνονται συνεχώς. Ανάλογα με τον τελικό σκοπό τους, καταρτίζονται διάφορες κατηγορίες που βασίζονται, για παράδειγμα, στα χαρακτηριστικά της εφαρμογής (επαγγελματική, κατανάλωσης, σχετική με την εκπαίδευση ή την υγεία, κ.λ.π.), ή στον τύπο στήριξης (PC, TV, κ.λ.π.) ή δίκτυο διανομής (δορυφόρος, καλώδιο, τηλέφωνο, ασύρματο, εδάφους, χαλκός/ίνες, CD-ROM, δυνατότητες διαλογικής επικοινωνίας (kiosques)[5], Internet[6], κ.λ.π.). Κανένας

---

[5] *Υπολογιστές με δημόσια πρόσβαση, ειδικοί συνήθως για μια μόνη εταιρία, που προσφέρουν πρόσβαση στην πληροφόρηση μέσω επιλογής καταλόγου δυνατοτήτων, υπό τον έλεγχο του χρήση. Δυνατότητα ζωντανής τηλεοπτικής συνεδρίασης με "εμπειρογνώμονα", με αμφίδρομη κατεύθυνση (Kiosque).*

[6] *Ανοικτό σύστημα, χωρίς καθορισμένο ιδιοκτήτη που βασίζεται στο δίκτυο ARPANET το οποίο παρήγγειλε το αμερικανικό Υπουργείο Άμυνας το 1969. Με κεντρική διαχείριση από το Advanced Network and Services (ANS), το σύστημα αυτό είναι κατασκευασμένο για να υποδέχεται σήμερα πάνω από 4 εκατομμύρια χρήστες και παρέχει τουλάχιστον πρόσβαση E-mail σε 30-40 εκατομμύρια άτομα από 160 χώρες. Σε ορισμένες περιοχές της Ευρώπης, ο*

από αυτούς τους σκοπούς όμως δεν είναι πραγματικά επαρκής και διαρκής, δεδομένου ότι κανένα όριο δεν μπορεί να καθοριστεί αρκετά σαφώς σήμερα για το δυναμικό της κοινωνίας των πληροφοριών του αύριο.

Σε ρυθμιστικό επίπεδο, το πρώτο συμπέρασμα που συνάγεται είναι ότι το πεδίο των τομέων ρύθμισης θα είναι αναγκαστικά εξίσου ευρύ όσο και το πεδίο των οικονομικών τομέων.

2. *Σταδιακή ανάπτυξη των αγορών*

Η κοινωνία των πληροφοριών δεν βασίζεται σε ένα "big bang". Παρόλο που οι δυνατότητες φαίνονται τεράστιες, οι υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών εμφανίζονται μόνον σταδιακά. Σήμερα, αναπτύσσονται συνεχώς και δοκιμάζονται νέες εφαρμογές (όπως το shopping on line, η τηλετράπεζα, η διδασκαλία εξ αποστάσεως, το οπτικοακουστικό πρόγραμμα κατά βούληση, κ.λ.π.) και εγκαινιάζονται σ' ολόκληρο τον κόσμο πρότυπα πειραματικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από ιδιωτικά και δημόσια κεφάλαια. Ο λόγος αυτής της βαθμιαίας ανάπτυξης είναι ο χρόνος που χρειάζονται οι φορείς παροχής υπηρεσιών για να ανταποκριθούν στις πολυάριθμες προκλήσεις, ιδίως:

* *Να προσεκλύσουν τον καταναλωτή*: θα πρέπει να υπερνικηθεί η αντίσταση στην αλλαγή, ιδίως για τις υπηρεσίες που προορίζονται για ομάδες καταναλωτών που γνωρίζουν λιγότερο τις νέες τεχνολογίες (π.χ. οι παλαιές γενιές σε σύγκριση με τις νέες γενιές, η μαζική αγορά σε σύγκριση με την αγορά των επιχειρήσεων).
* *Να βρουν τα μέσα πληρωμής*: οι υπηρεσίες θα μπορέσουν να αναπτυχθούν μόνο όταν θα αναπτυχθούν μηχανισμοί πληρωμής που θα διευκολύνουν μια ηλεκτρονική, εύκολη και άμεση αμοιβή. Έτσι, θα αναπτυχθούν ταχύτερα υπηρεσίες η αμοιβή των οποίων είναι πιο απλή (π.χ. υπηρεσίες που παρέχονται σε κλειστά δίκτυα).
* *Να βρουν και αναπτύξουν εφαρμογές τεχνολογιών εμπορικά εκμεταλλεύσιμων*: οι υπηρεσίες που βασίζονται στις πιο προηγμένες τεχνολογίες θα διευρυνθούν μόνον όταν η εφαρμογή αυτών των τεχνολογιών θα γίνει εμπορικά βιώσιμη και/ή διαθέσιμη αρκετά ευρέως ώστε ο καταναλωτής να είναι έτοιμος να πληρώσει την τιμή για να λάβει αυτή τη νέα υπηρεσία.
* *Να επαναεπινοήσουν τη διανομή*: αν το προϊόν ή μια συμπληρωματική υπηρεσία χρειάζεται να μεταφερθούν χωρίς ηλεκτρονικό τρόπο πρέπει να διαμορφωθεί οριστικά μια νέα αντίληψη διανομής που θα ανταποκρίνεται στα πλεονεκτήματα της ταχύτητας και εγγύτητας τα οποία προσφέρουν οι υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών.
* *Να ξεπεράσουν τα ρυθμιστικά εμπόδια*: η μη προσαρμογή του εθνικού νομικού πλαισίου (βλέπε παρακάτω) θα καταστήσει σε πολλές περιπτώσεις δαπανηρή την ανάπτυξη των υπηρεσιών λόγω της νομικής ανασφάλειας ή της ανάγκης για εξεύρεση ευνοϊκών ρυθμιστικών λύσεων, και μάλιστα, σε ορισμένες περιπτώσεις, θα τις καταστήσει αδύνατες.

* *Να διευκρινιστούν τα καθεστώτα ευθύνης των φορέων*: έχει σημασία να διαφοροποιηθούν οι υποχρεώσεις των προμηθευτών δικτύων υπηρεσιών on

---

αριθμός των χρηστών του δικτύου αυξήθηκε πάνω από 1000% κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών.

line ή καλωδιακών δικτύων σε σχέση με τους προμηθευτές υπηρεσιών και τους εκδότες και να καθοριστούν οι κανόνες δεοντολογίας και ηθικής που θα πρέπει να τηρούν αυτοί οι τελευταίοι.

Οι ευκαιρίες και οι προκλήσεις εξελίσσονται και γίνονται αντιληπτές διαφορετικά από τους φορείς των διαφόρων τομέων οικονομικής δραστηριότητας και είναι αδύνατον να καθοριστεί ακριβώς, σ΄ αυτό το στάδιο, ποιοι συνδυασμοί εφαρμογών/τεχνολογιών θα βρουν μια κερδοφόρο αγορά και σε ποιο ακριβώς βαθμό θα αποφέρει αυτή κέρδος. Οι πρώτες εφαρμογές είναι και θα είναι αυτές για τις οποίες οι αναγκαίες προσαρμογές είναι οι απλούστερες και οι λιγότερο δαπανηρές (π.χ. η ηλεκτρονική δημοσίευση, τα διαλογικά προσωποποιημένα νέα, το marketing on line, κ.λ.π.) και/ή για τις οποίες τα οφέλη για τον καταναλωτή θα πρέπει να είναι τα πιο σημαντικά (π.χ. ηλεκτρονική αγορά, χρηματοοικονομικές υπηρεσίες on line, διδασκαλία εξ αποστάσεως, ιατρικές υπηρεσίες παρεχόμενες εξ αποστάσεως, οπτικοακουστικό πρόγραμμα κατά βούληση, κ.λ.π.). Ωστόσο, με το χρόνο, ένας όλο και μεγαλύτερος αριθμός "παραδοσιακών" υπηρεσιών θα εκσυγχρονιστούν και αναγνωριστούν και θα αναπτυχθούν υπηρεσίες εντελώς νέες.

Σε ρυθμιστικό επίπεδο, ο προοδευτικός χαρακτήρας της ανάπτυξης της αγοράς σημαίνει ότι οι νέες ρυθμίσεις δεν θα γίνουν μονομιάς, αλλά ότι είναι πολύ πιθανό να κλιμακωθούν.

3. *Διαφοροποιημένη γεωγραφικά ανάπτυξη*

Στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορούμε να αναμένουμε διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών ανάλογα με τα κράτη μέλη για πολλούς λόγους όπως:

* *διαφορά μεταξύ των κρατών μελών στο βαθμό διάδοσης των τεχνολογιών της πληροφόρησης,* που αντικατοπτρίζεται σε γενικές γραμμές στην παρακάτω γραφική παράσταση με τον λόγο TI[7] (με την οποία η χώρα που διαθέτει τον πιο μικρό λόγο θα πρέπει να έχει θεωρητικά το πιο υψηλό ποσοστό διάδοσης για τους υπολογιστές και τις τηλεπικοινωνίες, καθώς και τα πιο υψηλά επίπεδα οικονομικής δραστηριότητας).
* *διαφορά μεταξύ των κρατών μελών στην επίδοση των αγορών των τεχνολογιών της πληροφόρησης.* Δεδομένου ότι οι εθνικές αγορές δεν εξελίσσονται με την ίδια ταχύτητα, οι διαφορές μεταξύ των κρατών μελών θα μειωθούν σε ορισμένες περιπτώσεις ενώ αντίθετα θα αυξηθούν σε άλλες περιπτώσεις[8].

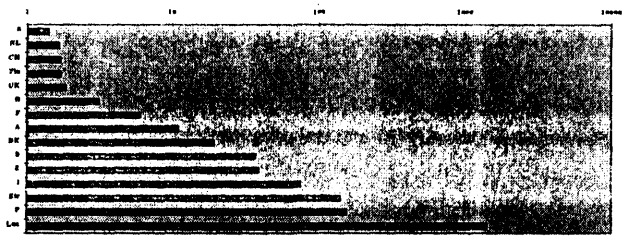
---

7 *Λόγος TI (OE–PM+CP+PC-TP+FM+PG/GDP-Hôte"NSF). Το OE αντιπροσωπεύει τις συνολικές δαπάνες σε εξοπλισμό γραφείου το 1990 (σε USD): Το PM αντιπροσωπεύει τον αριθμό του ταχυδρομείου που διανεμήθηκε το 1990. Το CP αντιπροσωπεύει τον αριθμό των νέων συνδρομητών για κυψελωτά τηλέφωνα το 1994· το PC αντιπροσωπεύει τον αριθμό των υπολογιστών εν υπηρεσία το 1993· το TP αντιπροσωπεύει τον αριθμό τηλεφωνικών συσκευών εν υπηρεσία το 1990· το FM αντιπροσωπεύει τον αριθμό των φαξ εν υπηρεσία το 1992· το PG αντιπροσωπεύει τον αριθμό σελίδων εν υπηρεσία το 1992· το GDP αντιπροσωπεύει το ακαθάριστο εθνικό προϊόν ανά κάτοικο το 1995 (εκτιμήσεις σε USD)· το Host αντιπροσωπεύει τον αριθμό των υπολογιστών που συνδέθηκαν με το Internet τον Οκτώβριο του 1994· το NSF αντιπροσωπεύει το ποσό των εισοδημάτων και των καθαρών δαπανών του NSF το 1994 σε εκατομμύρια.*

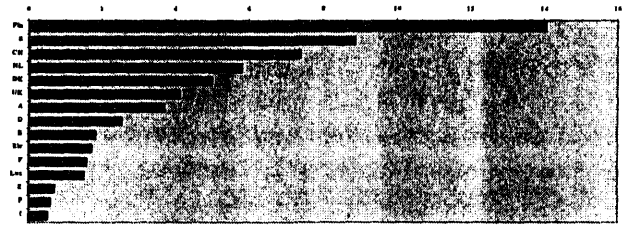
8 *Βλέπε τον πίνακα του ποσοστού αύξησης των τεχνολογιών της πληροφόρησης ανά περιοχή 1990-1994 στο OETI που αναφέρεται ήδη στη σελίδα 357.*

* *διαφορές μεταξύ των κρατών μελών στους τύπους υπηρεσιών που θα αναπτυχθούν* λόγω των διαφορών στα σημερινά χαρακτηριστικά της αγοράς που συνδέονται με ιστορικούς, κοινωνικοπολιτικούς, δημογραφικούς, γεωγραφικούς και τεχνολογικούς παράγοντες. Αυτή η διαφορά των χαρακτηριστικών των αγορών στη βάση, εμφανίζεται ήδη σήμερα (για παράδειγμα διαφορά μεταξύ του ενδιαφέροντος για την αγορά των υπηρεσιών Minitel στη Γαλλία και του ενδιαφέροντος για τις προηγμένες υπηρεσίες δορυφορικής τηλεόρασης στο Ηνωμένο Βασίλειο) και στην υποδομή της διαθέσιμης πληροφόρησης (για παράδειγμα, η διαφορετική χρήση της καλωδιακής διανομής και του δικτύου τηλεπικοινωνιών, όπως απεικονίζεται παρακάτω με τη διείσδυση συνδέσεων μέσω Internet).

Λόγος ΤΙ[9]

Σύνδεση Internet ανά πληθυσμό 1000[10]

Σε επίπεδο ρυθμίσεων, αυτή η διαφορετικής κλίμακας ανάπτυξη των υπηρεσιών θα υλοποιηθεί, πιθανότατα, με διαφορετικές εθνικές ρυθμιστικές προσεγγίσεις.

4. *Απαραίτητη ανάπτυξη των διασυνοριακών υπηρεσιών*

Οι υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών είναι διαφορετικές από τις "παραδοσιακές" υπηρεσίες γιατί μπορούν να παρέχονται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η απόσταση μεταξύ του καταναλωτή και του προμηθευτή. Η εκμετάλλευση αυτού του εκ φύσεως διασυνοριακού χαρακτήρα θα είναι βασική για την ανάπτυξη

---

9 *ARNUM, [RR "Internet Cross-Subsidisation Traffic. Spending and Government Spending on the Internet. A close-up study of the commercialisation of the Internet and the growth of the NSFnet Backbone. Service from January 1993 to January 1995", Report to the Commission of the European Communities, 1995.*

10 *Πηγή: Εταιρία Internet. Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των Οπτικοακουστικών Μέσων*

των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών, λόγω του συνδυασμού των εξής παραγόντων:

* *το ότι θα φθάσουν τη κρίσιμη μάζα και θα μειωθεί το κόστος της διάθεσης στην αγορά*: ενώ με τις "παραδοσιακές" υπηρεσίες τα πλενονεκτήματα που συνδέονται με την παροχή υπηρεσιών και το εμπόριο διασυνοριακών αγαθών σε μια πολύ πιο μεγάλη από γεωγραφική άποψη αγορά παραμένουν συχνά ανεκμετάλλευτα λόγω του κόστους που αυτό συνεπάγεται (χρόνος, μεταφορά, διανομή, συλλογή πληροφοριών, κ.λ.π.), οι υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών, καταργώντας τις αποστάσεις μειώνουν αντίθετα σημαντικά αυτό το κόστος (στο βαθμό που εξαρτάται από την ανάγκη ή όχι παράδοσης των προϊόντων ή από τα έξοδα ερμηνείας κ.λ.π.).
* *το ότι θα υπάρχει ανταπόκριση στις εξειδικευμένες απαιτήσεις και θα στοχεύει σε ορισμένα τμήματα της αγοράς*: η αμοιβαία επίδραση μεταξύ του φορέα παροχής υπηρεσιών και του μεμονωμένου καταναλωτή επιτρέπει στον φορέα παροχής υπηρεσιών να επωφεληθεί από ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα ανταποκρινόμενος, όσο το δυνατόν ακριβέστερα, στις ανάγκες των μεμονωμένων καταναλωτών. Αυτό έχει ως συνέπεια ο καταναλωτής να αναμένει όλο και περισσότερο ότι θα μπορεί να βρίσκει προϊόντα/υπηρεσίες που να ανταποκρίνονται ακριβώς στις ανάγκες του. Για τον φορέα παροχής υπηρεσιών, αυτό σημαίνει ότι η εξειδίκευση και η εξατομίκευση αποκτούν όλο και περισσότερη σημασία. Σε γενικούς όρους, οι μικροί φορείς παροχής υπηρεσιών θα πρέπει να εκμεταλλευθούν τη συνολική γεωγραφική αγορά για να σχηματίσουν τμήματα αγοράς οικονομικά βιώσιμα. Οι σημαντικότεροι φορείς παροχής υπηρεσιών που δρουν σε πιο τυποποιημένες αγορές προϊόντων/υπηρεσιών ενδέχεται να προσφέρουν υψηλότερο επίπεδο εξατομίκευσης αν η υπηρεσία μπορεί η ίδια να προσαρμοστεί (π.χ. υπηρεσίες πληροφοριών ή υπηρεσίες εκπαίδευσης)· στην περίπτωση υπηρεσιών που έχουν σχετικά σταθερά χαρακτηριστικά (π.χ. οπτικοακουστικό πρόγραμμα κατά βούληση, shopping on line, κ.λ.π.), θα είναι αναγκαίο να προσφέρεται ένα μεγαλύτερο φάσμα αν οι φορείς παροχής υπηρεσιών θέλουν να δικαιολογήσουν τη συνδρομή τους, δηλαδή να προσφέρουν "δέσμες" υπηρεσιών. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, η δυνατότητα κάλυψης μιας γεωγραφικώς εκτενέστερης αγοράς γίνεται απαραίτητη προϋπόθεση.
* *το ότι θα συνενωθούν τα τμήματα της αγοράς πέρα από τα σύνορα*: η κοινωνία των πληροφοριών άρχισε να αναπτύσσεται σε κάθε κράτος μέλος, αλλά ειδικότερα σε ορισμένα τμήματα πληθυσμού παρά σε άλλα (π.χ. νέες γενιές συγκρινόμενες με τις παλαιότερες, χρήστες επαγγελματίες σε σύγκριση με τους ιδιωτικούς χρήστες, κ.λ.π.). Από αυτό προκύπτει ότι η εθνικότητα της αγοράς έχει λιγότερη σημασία από ό,τι το τμήμα της αγοράς και ότι για να μπορέσει να δημιουργηθεί μια αρκετά μεγάλη αγορά ώστε να καταστεί η παροχή υπηρεσιών εμπορικά βιώσιμη, θα χρειαστεί να συνενωθούν αυτά τα τμήματα πέρα από τα εθνικά σύνορα.

Ο καταναλωτής θα είναι ο πρώτος που θα ζητήσει αυτές τις διασυνοριακές υπηρεσίες λόγω των θετικών αποτελεσμάτων τους.

* *Πρόσβαση διευκολυνόμενη και διευρημένη σε σημαντικό βαθμό σε όλες τις υπηρεσίες / προϊόντα που υπάρχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση*: χάρη στην αισθητή μείωση του κόστους έρευνας των προϊόντων και των υπηρεσιών στο εσωτερικό της Ένωσης, οι αγορές που στο παρελθόν ήταν απρόσιτες

λόγω της γεωγραφικής απόστασης έχουν καταστεί εξίσου προσιτές με τις εθνικές αγορές.

* *Μείωση του κόστους της παρεχόμενης υπηρεσίας*: λόγω της αύξησης του ανταγωνισμού μεταξύ των φορέων παροχής υπηρεσιών που επιτρέπει μια σε μεγάλο βαθμό διευκολυνόμενη σύγκριση των τιμών, θα υπάρξει πίεση για μείωση των τιμών.
* *Νέες πιο ειδικευμένες/εξατομικευμένες υπηρεσίες*: χάρη σε μια εκτενέστερη γεωγραφικά αγορά, οι καταναλωτές θα έχουν τη δυνατότητα να συνδέονται με πιο εξειδικευμένες και εξατομικευμένες υπηρεσίες (π.χ. υπηρεσίες πληροφόρησης ή υπηρεσίες εκπαίδευσης προσαρμοσμένες στις ατομικές ανάγκες του καταναλωτή) και να επωφελούνται από μια μεγαλύτερη επιλογή νέων προϊόντων/υπηρεσιών.

Σε επίπεδο ρυθμίσεων, λόγω της ανάγκης για διασυνοριακή ανάπτυξη των υπηρεσιών τονίζεται ότι είναι σημαντικό να υπάρχει πλήρης εγγύηση για το χώρο χωρίς σύνορα.

Β. Το σημερινό νομικό πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς

Η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής αγοράς υπηρεσιών δεν γίνεται σήμερα σε μια κατάσταση νομικού κενού. Το υπάρχον δίκαιο της εσωτερικής αγοράς αποτελεί ήδη ένα βασικό νομικό πλαίσιο. Μια πλήρης και αποτελεσματική εφαρμογή των αρχών της ελευθερίας εγκατάστασης (άρθρο 52 και εξής της Συνθήκης), της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών (άρθρο 59 και εξής της Συνθήκης) και του υπάρχοντος παράγωγου δικαίου επιτρέπει ήδη στις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών να επωφεληθούν από τις ευκαιρίες του χώρου χωρίς σύνορα.

Το άρθρο 59 της Συνθήκης που προβλέπει την αρχή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών[11] είναι βασικό για τη διευκόλυνση και την ενθάρρυνση της δημιουργίας μιας κρίσιμης μάζας διασυνοριακών υπηρεσιών που θα διοχετεύονται με τις λεωφόρους των πληροφοριών. Όπως εξηγείται στην "Ερμηνευτική ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ελεύθερη διασυνοριακή κυκλοφορία των υπηρεσιών"[12], αυτή η αρχή εμποδίζει τα κράτη μέλη να επιβάλλουν περιοριστικά μέτρα στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών που προέρχονται από ένα άλλο κράτος μέλος. Δυνάμει του άρθρου 59 και της νομολογίας του Δικαστηρίου, μια υπηρεσία υπάγεται, πράγματι, στη νομοθεσία και τον έλεγχο του κράτους μέλους προέλευσης, δηλαδή εκείνου όπου είναι εγκατεστημένος ο φορέας παροχής της. Λόγω αυτού του καθεστώτος της χώρας προέλευσης και του καθεστώτος της αναγκαίας αναγνώρισης που απορρέει από αυτό, οι φορείς παροχής υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών δεν θα είναι επομένως, βασικά, υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν διαφορετικά καθεστώτα ανάλογα με τον τελικό προορισμό αυτών των υπηρεσιών, πράγμα που, σε μια Ένωση 15 κρατών μελών, θα κατέληγε στην απλή και καθαρή

---

11 *Η έννοια της υπηρεσίας καθορίζεται στο άρθρο 60 της Συνθήκης: "... ως υπηρεσίες νοούνται οι παροχές που κατά κανόνα προσφέρονται αντί αμοιβής, εφόσον δεν διέπονται από τις διατάξεις τις σχετικές με την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των κεφαλαίων και των προσώπων". Εξάλλου το άρθρο 59 προσδιορίζει ότι η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας εφαρμόζεται για τις διασυνοριακές υπηρεσίες. "... οι περιορισμοί της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στο εσωτερικό της Κοινότητας καταργούνται προοδευτικώς ... όσον αφορά τους υπηκόους των κρατών μελών που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος της Κοινότητας άλλο από εκείνο του αποδέκτου της παροχής...".*

12 *ΕΕ C334 της 9ης Δεκεμβρίου 1993.*

άρνηση της ύπαρξης ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα. Η εναρμόνιση θα είναι ωστόσο αναγκαία όταν θα δικαιολογείται η εφαρμογή της νομοθεσίας της χώρας αποδοχής για λόγους γενικού συμφέροντος.[13] Σ΄ αυτήν την περίπτωση, θα πρέπει να καθιερωθεί ένα επίπεδο προστασίας, προς το γενικό συμφέρον, ισοδύναμο μεταξύ όλων των κρατών μελών για να καταργηθεί αυτό το νομικό όριο.

Πρέπει ακόμη να σημειωθεί ότι μια προσέγγιση με άξονα την αποτελεσματική εφαρμογή του άρθρου 59 και του καθεστώτος της χώρας προέλευσης (αμοιβαία αναγνώριση) θα περιορίσει εξίσου το παράγωγο δίκαιο. Σε πολλές περιπτώσεις, η άμεση εφαρμογή του άρθρου 59 θα είναι, πράγματι, επαρκής για να εμποδίσει τα κράτη μέλη να θέσουν κωλύματα στην ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών. Μόνον όταν αιτιολογείται ένας περιορισμός όσον αφορά την ομολογία του Δικαστηρίου, είναι σκόπιμο, ενδεχομένως, να γίνει μια ρύθμιση του παράγωγου δικαίου. Διαφορετικά, όσο πιο αυστηρή είναι η εφαρμογή του άρθρου 59, τόσο λιγότερο θα χρειάζεται κοινοτική ρύθμιση.

Το άρθρο 52 της Συνθήκης αφορά επίσης τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών γιατί εγγυάται στους φορείς παροχής αυτών των υπηρεσιών το ευεργέτημα του δικαιώματος εγκατάστασης. Αυτό σημαίνει ότι ένας φορέας παροχής υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών εγκατεστημένος σε ένα κράτος μέλος που επιθυμεί να εγκατασταθεί σε άλλα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποβάλλεται σε διακριτικούς περιορισμούς, καλυμμένους διακριτικούς περιορισμούς και, σε ορισμένες περιπτώσεις, σε μη διακριτικούς περιορισμούς.

Το παράγωγο δίκαιο της εσωτερικής αγοράς περιλαμβάνει ήδη έναν ορισμένο αριθμό οδηγιών που θα παίξουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών. Αυτές οι οδηγίες έχουν ως αντικείμενο, όπως όλες οι οδηγίες για την "εσωτερική αγορά", να προστατεύσουν το γενικό συμφέρον, στο βαθμό που είναι αναγκαίο για την κατάργηση των εμποδίων στην εσωτερική αγορά, καθιερώνοντας ένα ισοδύναμο επίπεδο προστασίας μεταξύ όλων των κρατών μελών.

Μπορούμε να αναφέρουμε ιδιαίτερα την πρόσφατη *οδηγία 95/46/ΕΚ, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών*[14], που δείχνει την υπεραξία την οποία φέρει το δίκαιο της εσωτερικής αγοράς για να προστατεύσει τα θεμελιώδη δικαιώματα στην κοινωνία των πληροφοριών, στην παρούσα περίπτωση το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή. Ακόμη και αν αυτή η οδηγία έχει ένα πεδίο που προχωρεί πέρα από την κοινωνία των πληροφοριών, ωστόσο αποτελεί βασικό σταθμό στην επεξεργασία του νομικού πλαισίου της, γιατί η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι ένα θέμα που χαρακτηρίζεται σημαντικότατο για την ανάπτυξη των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών. Αποτελεί επίσης ένα σημαντικό βήμα για να προωθηθεί η

---

13 *Οι περιορισμοί στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών μπορούν, πράγματι, να δικαιολογηθούν υπό ορισμένες προϋποθέσεις οι διακριτικοί περιορισμοί μπορούν να αιτιολογηθούν μόνο για τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 56 της Συνθήκης και με την επιφύλαξη του ελέγχου της αναλογικότητας οι μη διακριτικοί περιορισμοί μπορούν να αιτιολογηθούν για επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος. Κάθε περιοριστικό μέτρο πρέπει, τέλος, να είναι ανάλογο με τον επιδιωκόμενο στόχο (το μέτρο πρέπει να είναι κατάλληλο και να μην προχωρεί πέραν του ό,τι είναι αναγκαίο για την υλοποίηση του επιδιωκόμενου στόχου)*

14 *Εγκρίθηκε στις 24 Οκτώβριου 1995.*

εμπιστοσύνη των πολιτών στις νέες υπηρεσίες. Καθώς αναπτύσσεται η τεχνολογία των πληροφοριών, η Επιτροπή θα εξετάσει και, σε περίπτωση ανάγκης, θα προτείνει νέα μέτρα που θα αποδειχθούν αναγκαία. Είναι σκόπιμο να αναφέρουμε επίσης την πρόταση οδηγίας "περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητας στα πλαίσια των ψηφιακών τηλεπικοινωνιακών δικτύων, ιδίως του ψηφιακού δικτύου ενοποιημένων υπηρεσιών και των ψηφιακών κινητών δικτύων[15]", που ρυθμίζει τα ειδικά προβλήματα που συνδέονται με τα δίκτυα ψηφιακής τηλεπικοινωνίας.

Όσον αφορά την πνευματική ιδιοκτησία, αρκετές οδηγίες θα παίξουν ρόλο-κλειδί, ιδιαίτερα *η οδηγία 91/250/ΕΟΚ για τη νομική προστασία των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών*[16], η *οδηγία 92/100/ΕΟΚ σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα* των προϊόντων της διανοίας[17], η *οδηγία 93/83/ΕΟΚ περί συντονισμού ορισμένων κανόνων όσον αφορά το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στις δορυφορικές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις και την καλωδιακή αναμετάδοση*[18], η *οδηγία 93/98/ΕΟΚ περί εναρμονίσεως της διάρκειας προστασίας του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και ορισμένων συγγενικών δικαιωμάτων*[19]. Η *οδηγία 96/6/ΕΟΚ για τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων*[20] είναι επίσης βασική και θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως βάση για κάθε μελλοντική συμπληρωματική πρωτοβουλία σχετικά με τις πλευρές του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων που συνδέονται με την κοινωνία των πληροφοριών.

Το πράσινο βιβλίο για "το δικαίωμα δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα στην κοινωνία των πληροφοριών"[21] αποτελεί ένα πρώτο στοιχείο απάντησης στις αναλύσεις που προσδιόρισαν τον τομέα της πνευματικής ιδιοκτησίας ως έναν από τους ρυθμιστικούς τομείς-κλειδιά για την εμφάνιση της κοινωνίας των πληροφοριών. Πράγματι, η ιδιαιτερότητα της ψηφιακής τεχνολογίας, που καθιστά δυνατή τη διάδοση και την αντιγραφή ενός μεγάλου αριθμού δεδομένων με πολύ μεγαλύτερη ευκολία απ΄ ό,τι στο παραδοσιακό αναλογικό περιβάλλον,

---

15 *Τροποποιημένη πρόταση COM(94)128 τελικό της 13.6.1994. Βλέπε επίσης το άρθρο 22, παράγραφος 4 της πρότασης οδηγίας "on the application of open network provision (ONP) to voice telephony" κοινή θέση της 12ης Ιουλίου 1995 (ΕΕ C της 25.10.95 283/19)*

16 *ΕΕ αριθ. L 122/43 της 17ης Μαΐου 1991. Έχει ιδιαίτερη σημασία επειδή τα προγράμματα υπολογιστών είναι βασικό στοιχείο για τις λειτουργούς της πληροφορίας. Αυτή η οδηγία προστατεύει τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ως λογοτεχνικά έργα.*

17 *ΕΕ αριθ. L 346/61 της 27ης Νοεμβρίου 1992.*

18 *ΕΕ αριθ. L 248/15 της 6ης Οκτωβρίου 1993. Καθορίζει κοινούς κανόνες όσον αφορά το δικαίωμα του δημιουργού ιδίως για τη συλλογική διαχείριση των δικαιωμάτων, ορισμένα στοιχεία των οποίων, θα μπορούσαν να αποδειχθούν κατάλληλα για κάθε νομοθετική πρόταση σχετικά με την κοινωνία των πληροφοριών.*

19 *ΕΕ αριθ. L 290/9 της 24ης Νοεμβρίου 1993. Η οδηγία αυτή είναι βασική για το νομικό πλαίσιο το αναγκαίο για την προστασία των έργων και υπηρεσιών που θα διανέμονται στις λειτουργούς της πληροφορίας.*

20 *ΕΕ αρ. L 77/20 της 27 Μαρτίου 1996. Η οδηγία, η οποία ψηφίστηκε στις 11 Μαρτίου 1996, αποβλέπει στην εναρμόνιση των πνευματικών δικαιωμάτων που εφαρμόζονται στη διάρθρωση των βάσεων δεδομένων σε οποιαδήποτε μορφή, on line και off line, και στην εισαγωγή ενός νέου οικονομικού δικαιώματος που προστατεύει την ουσιαστική επένδυση του κατασκευαστή μιας βάσης δεδομένων.*

21 *COM (95) 382 τελικό της 19ης Ιουλίου 1995.*

περιλαμβάνει ιδιαίτερους κινδύνους. Χωρίς κατάλληλη προστασία, είναι δύσκολο να εξασφαλιστεί ότι το έργο ή η παροχή της υπηρεσίας δεν θα αντιγράφεται, μετατρέπεται ή αποτελεί αντικείμενο εκμετάλλευσης εν αγνοία και σε βάρος των δικαιούχων. Το πράσινο βιβλίο αποβλέπει στο να εγκαινιάσει μια διαβούλευση σε πολύ μεγάλη κλίμακα για να μπορέσει να καθοριστεί η μελλοντική πολιτική σ' αυτόν τον τομέα.

Το Πράσινο Βιβλίο για την "Νομική προστασία των κωδικοποιημένων υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά"[22] επισκοπεί τα προβλήματα που απορρέουν από τις υπάρχουσες διαφορές μεταξύ των κρατών μελών σε θέματα προστασίας των υπηρεσιών αυτών κατά της πειρατείας και των σχετικών κινδύνων για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στο πλαίσιο ιδιαίτερα της κοινωνίας των πληροφοριών. Το Πράσινο Βιβλίο αναφέρει τη δυνατότητα κοινοτικής δράσης με στόχο ακριβώς την εναρμόνιση των εθνικών νομοθεσιών στον τομέα αυτό.

Το Πράσινο Βιβλίο για τις "Εμπορικές επικοινωνίες στην εσωτερική αγορά" [23] εξετάζει τις διάφορες μορφές διαφήμισης, άμεσου μάρκετιγκ, χορηγίας, προώθησης των πωλήσεων και δημοσίων σχέσεων με στόχο την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών και τις προοπτικές μεταγένεστερης ανάπτυξής τους στο πλαίσιο της κοινωνίας των πληροφοριών. Το Πράσινο Βιβλίο εξετάζει σε ποιο βαθμό οι εθνικές ρυθμίσεις, μολονότι δεν εισαγάγουν διακρίσεις, μπορούν να παρεμποδίσουν την διασυνοριακή δραστηριότητα, ιδιαίτερα στα δίκτυα, για αυτού του είδους τις υπηρεσίες και προτείνει μια μέθοδο για την αξιολόγηση της αναλογικότητας τέτοιων μέτρων και τη βελτίωση του συντονισμού των ενδεχομένων παρεμβάσεων σε κοινοτικό επίπεδο.

Η πρόταση οδηγίας σε θέματα συμβάσεων διαπραγματευομένων από απόσταση[24] θα έχει, όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών, προφανή σημασία για ορισμένες από τις νέες υπηρεσίες, ιδίως το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Τέλος, η *οδηγία 89/552/ΕΟΚ "τηλεόραση χωρίς σύνορα"*[25] εγγυάται την ελεύθερη κυκλοφορία των εκπομπών ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης που θα επωφελούνται επίσης από τις ευκολίες της διασυνοριακής διάδοσης που προσφέρονται με τις νέες τεχνολογίες της κοινωνίας των πληροφοριών. Η οδηγία αυτή καλύπτει τις λεγόμενες συμβατικές τηλεοπτικές υπηρεσίες καθώς και υπηρεσίες όπως "pay per view" ή "near video on demand" Η παρούσα πρωτοβουλία δεν προδικάζει τις διαβουλεύσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αναθεώρηση της οδηγίας και ιδιαίτερα το πεδίο εφαρμογής της. Στο βαθμό που ορισμένες νέες υπηρεσίες θα περιληφθούν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, οι υπηρεσίες αυτές και τα σχετικά σχέδια ρυθμίσεων δεν καλύπτονται από τον μηχανισμό διαφάνειας, δεδομένου ότι η διαδικασία προηγούμενης κοινοποίησης δεν εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, στις εθνικές νομοθεσίες με στόχο την μεταφορά μιας κοινοτικής οδηγίας.

---

22 COM(96(76 τελικό της 6 Μαρτίου 1996

23 COM(96) 192 τελικό της 8 Μαΐου 1996

24 *Πρόταση αναθεώρησης ΕΕ αριθ. C 308/18 της 15ης Νοεμβρίου 1993, και ΕΕ αρ. C185 της 19 Ιουλίου 1995 σ. 4.*

25 *ΕΕ L 298 της 17ης Οκτωβρίου 1989. Πρόταση αναθεώρησης της 31.05.1995 COM(95) 86 τελικό· τροποποιημένη πρόταση COM(96) 200 της 7 Μαΐου 1996· κοινή θέση της 8 Ιουλίου 1996 και ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο SEC 596/1292 σχετικά με την κοινή θέση. .*

II. ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΕΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

Η αναγκαιότητα ενός μηχανισμού διαφάνειας απορρέει από τις κανονιστικές ρυθμίσεις που θα αναπτυχθούν σε εθνικό επίπεδο τα επόμενα έτη για τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών. Αν δεν είναι συντονισμένη, η ρυθμιστική αυτή δραστηριότητα θα μπορούσε να οδηγήσει στην αμφισβήτηση της ενιαίας αγοράς ιδιαίτερα με την ανακατάτμηση του χώρου χωρίς σύνορα.

Επιπλέον, τίθεται ένα πρόβλημα ασυμφωνίας μεταξύ, αφενός, της περιορισμένης εδαφικής εμβέλειας των εθνικών ρυθμίσεων και, αφετέρου, της διεθνικής διάστασης των νέων διαλογικών υπηρεσιών, που για το λόγο αυτό, απαιτεί ευρύ προβληματισμό και κυρίως συνεργασία σε κοινοτικό επίπεδο.

A. Οι προοπτικές κανονιστικών δραστηριοτήτων στα κράτη μέλη

Η εξέλιξη των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών θα δημιουργήσει σε νομοθετικό επίπεδο νέες κανονιστικές ανάγκες. Η δημιουργία ομάδων ή επιτροπών εργασίας στα κράτη μέλη καθώς και οι πολλαπλές εκθέσεις και επίσημες μελέτες που έχουν παραγγελθεί σε εθνικό ή κοινοτικό επίπεδο συγκλίνουν προς το ακόλουθο σημείο: η κοινωνία των πληροφοριών χρειάζεται μια κανονιστική κίνηση μεγάλης εμβέλειας με στόχο την προσαρμογή των σημερινών νομοθετικών πλαισίων.

1. Προκανονιστική κινητοποίηση στα κράτη μέλη

Σε πολλά κράτη μέλη, έχουν ξεκινήσει προκαταρκτικές εργασίες για την ανάλυση και την αξιολόγηση των μελλοντικών κανονιστικών αναγκών στο πλαίσιο της κοινωνίας των πληροφοριών.[26] Το γεγονός αυτό δείχνει και την κανονιστική

---

26 *Για παράδειγμα μπορούμε να αναφέρουμε τις ακόλουθες μελέτες: Thierry Breton: Les télé-services en France Quels marchés pour les autoroutes de l'information Rapport officiel au Ministre de l'intérieur et de l'Aménagement du Territoire et au Ministre des Entreprises et du Développent éconopique (France décembre 1994):Jean-Marc Detailleur: Evolution de la presse écrite dans la perspective des nouvellestechnologies multimédias. Rapport au Ministre de la Communication (France, décembre 1994): Gérard Théry: Les autoroutes de l'information: Rapport au Premier Ministre (France, juillet 1994): "Industries culturelles et nouvelles techniques" Rapport de la commission présidée par M. Sirenilli, Ministere de la culture et de la francophonie: "Prognos A.G.: Digitales Fernsehen-marktchancen und ordnungspolitischer Regelungsbedarf erstelit im Aufirag der Baverischen Landeszentrale fur neue Medien (München, januar 1995): Coudert Brothers: An overview and analysis of the legal and regulatory barriers to the take off of multimedia applications in preparation for the infrastructure Green Paper (Rapport a la Commission européenne, décembre 1994): The Danish Government report on the Information Society year 2000. Actieprogramma Electronische Snelwegen "van metafoor naar actie" (Document officiel du gouvernement de Pays-Bas, décembre 1994): "Wings to human ability" (Rapport officiel au gouvernement suédois, aout 1994): Etude du cadre réglementaire de la Communauté francaise pour le lancement d'expériences multimédia et workshop "Le controle des accés et des droits" (Belgique, novembre 1994 et janvier 1995): "Creating the superhighways of the future: Developing Broadband Communications in the UK" (presented to Parliament by the President of the Board of Trade by command of Her Majesty: November 1994): "The Waterloo Report on "Trans Atlantic Dialogue on Broadcasting and the Information Society". 19 au 21 mai 1995,το γερμανικό κείμενο όπως έχει στο πρωτότυπο. Πρόσφατα ψηφίσματα του International Communications Round Table (ICRT) υπογράμμισαν επίσης την αναγκαιότητα για κανονιστικές πρωτοβουλίες.*

ρυθμιστική δραστηριότητα. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαθέτει η Επιτροπή, οι τρέχουσες εργασίες μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

- ***Βέλγιο***

Πενήντα περίπου άτομα από διάφορους τομείς του κόσμου της επικοινωνίας συνεργάζονται στο σχέδιο *"TITAN"* που αποβλέπει στην εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στη γαλλόφωνη Κοινότητα. Μια "νομική" υποομάδα εξετάζει ορισμένα θέματα όπως τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, την ασφάλεια των πληροφοριών, τους κανόνες περί αποδείξεως, καθώς και την προστασία του καταναλωτή και της ιδιωτικής ζωής. Μια πρώτη έκθεση της ομάδας TITAN για το κανονιστικό πλαίσιο, που καταρτίσθηκε το Νοέμβριο του 1994 θεωρεί ότι είναι ιδιαίτερα επιθυμητή η πλήρης αλλαγή του σημερινού κανονιστικού συστήματος και ελπίζει ότι μια αναθεώρηση σε βάθος θα μπορούσε να διασφαλίσει τη συνοχή των κανονιστικών για τις νέες αυτές υπηρεσίες. Δεδομένου ότι υπάρχει πρόθεση να καταρτισθεί νομοθεσία σε θέματα διαλογικών υπηρεσιών, ανατέθηκε στο Ανώτατο Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο να αναλύσει το θέμα και να υποβάλει προτάσεις. Στην φλαμανδόφωνη Κοινότητα, πραγματοποιούνται συζητήσεις για σχέδια τροποποίησης του διατάγματος της 4ης Μαΐου 1994 που διέπει τις ραδιοτηλεοπτικές αναμεταδόσεις στο πλαίσιο του σχεδίου *"TELENET VLAANDEREN"*. Πρόκειται για ένα σχέδιο στο οποίο συμμετέχουν η κυβέρνηση, ημικρατικοί οργανισμοί και ο ιδιωτικός τομέας με στόχο τις νέες υπηρεσίες καλωδιακής μετάδοσης.

- ***Γερμανία***

Δημιουργήθηκαν διάφορες ομάδες εργασίας, είτε στο επίπεδο των Länder, είτε σε ομοσπονδιακό επίπεδο [27] που εξετάζουν γενικότερα το συγκεκριμένο θέμα του κανονιστικού πλαισίου των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών και θέματα σχετικά με την προστασία των δεδομένων, την πρόληψη της εγκληματικότητας, την προστασία των ανηλίκων, την πνευματική ιδιοκτησία, την προστασία των καταναλωτών, τις κρυπτογραφημένες μεταδόσεις και την ιδιοκτησία των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Το γερμανικό χριστιανοδημοκρατικό κόμμα καθώς και τα κόμματα των σοσιαλδημοκρατών/Bündnis 90/ και των πρασίνων δημιούργησαν ομάδες εργασίας[28] για να μελετήσουν τα νομοθετικά προβλήματα και τις ανάγκες κανονιστικών προσαρμογών. Το Bundestag αποφάσισε να συστήσει μια επιτροπή έρευνας η οποία θα εξετάσει, μεταξύ άλλων, τα κανονιστικά θέματα.[29] Ένα θέμα που δεν έχει ακόμη αντιμετωπισθεί είναι αν οι νέες υπηρεσίες θα υπάγονται στις αρμοδιότητες των Länder ή της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης. Πρόσφατα τα Länder συμφώνησαν για ένα σχέδιο συνθήκης σχετικά με τις υπηρεσίες on line (on lineStaatsertrag) που εμπνέεται από τη συνθήκη για τις

---

27 *Για παράδειγμα, η "Forschungs-und Technologierat" της Ομοσπονδιακής κυβέρνησης, μια ομάδα εκπροσώπων 16 Länder και εκπροσώπων της Ομοσπονδιακής κυβέρνησης. Η Petersber Kreis στην οποία εκπροσωπούνται η κυβέρνηση και οι οικονομικοί παράγοντες. Οι πρώτες εκθέσεις αναμένονται το Φθινόπωρο.*

28 *Για παράδειγμα οι 12 Medienpolitischen Forderungen von Bundnis 90/ Die Grünen των 9 και 10 Σεπτεμβρίου 1995 που ζητούν κανονιστικές ρυθμίσεις για τις νέες υπηρεσίες στους τομείς της προστασίας των δεδομένων, της ιδιωτικής ζωής, των ανηλίκων, της πνευματικής ιδιοκτησίας και των καταναλωτών*

29 *Στο πλαίσιο αυτό, δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στο γεγονός, ότι οι υπάρχοντες κανονισμοί θα πρέπει να ελαφρυνθούν ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις νέες ανάγκες.*

ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις (Rundfunkstaabvertrag) μεταξύ των Länder. Το σχέδιο αυτό [30] προβλέπει διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση στην δραστηριότητα, την αναγνώριση του φορέα που παρέχει τις υπηρεσίες, την ευθύνη του εκδότη, την προστασία των ανηλίκων, τη διαφήμιση, τη χορηγία, το δικαίωμα απάντησης, την προστασία των δεδομένων, την επίβλεψη κτλ. Αντίθετα, η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές για ένα νέο νόμο για τα πολυμέσα [31] που θέτει ερωτήματα σχετικά με την ελεύθερη πρόσβαση χωρίς άδεια, την προστασία των καταναλωτών, τη δημοσίευση των όρων προσφοράς και των τιμών, την ευθύνη, την προστασία των ανηλίκων, το δίκαιο των συμβάσεων περιλαμβανόμενης και της ψηφιακής υπογραφής, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας κτλ.

- ***Δανία***

Το Υπουργείο Οικονομικών, που είναι υπεύθυνο για την *"κοινωνία των πληροφοριών 2000"*, παρουσίασε τον Οκτώβριο του 1994 μια κυβερνητική έκθεση, η οποία κατέληγε μεταξύ άλλων στο συμπέρασμα ότι η δανική νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να ανανεωθεί και να απλουστευθεί ώστε να μπορέσει να αντιμετωπίσει τις αλλαγές που απορρέουν από την κοινωνία των πληροφοριών. Η έκθεση ζητεί να συζητηθούν κατά προτεραιότητα οι διάφορες πτυχές της κοινωνίας των πληροφοριών στο Κοινοβούλιο και από τις τοπικές αρχές παράλληλα με την εκπόνηση ενός σχεδίου για μελλοντικές πρωτοβουλίες.

- ***Γαλλία***

Το "Minitel" και η ανάπτυξη της "τηλεματικής" αποτελούν χρήσιμες εμπειρίες στον τομέα των υπηρεσιών εξ αποστάσεως. Ενόψει της συζήτησης για την αναγκαιότητα μιας νέας πολιτικής, η γαλλική κυβέρνηση ζήτησε την εκπόνηση το 1994 μιας σειράς στρατηγικών εκθέσεων για τα διάφορα θέματα που συνδέονται με την προοπτική της κοινωνίας των πληροφοριών. Η *"έκθεση Breton"* με τον τίτλο "οι τηλευπηρεσίες στη Γαλλία" που παραδόθηκε στον πρωθυπουργό στις 11 Ιουλίου 1994 εξετάζει ειδικότερα το θέμα της ανάπτυξης νέων υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών και θεωρεί ότι είναι απαραίτητη η προσαρμογή της νομοθεσίας λόγω της ασυμβατότητας των σημερινών κειμένων με τους νέους τρόπους οργάνωσης που απορρέουν από τις νέες τεχνολογίες. Η *"έκθεση Detailleur"* που παραδόθηκε στον πρωθυπουργό στις 24 Ιανουαρίου 1995, εξετάζει τις προκλήσεις του νέου τεχνολογικού περιβάλλοντος για τον τύπο. Υπογραμμίζει ότι ορισμένες νέες καταστάσεις σχετικά με τις νέες υπηρεσίες θα δείξουν την ύπαρξη νομοθετικών κενών. Οι σχετικές προσαρμογές θα πρέπει να είναι σταδιακές και να βασίζονται τόσο στην ανάλυση των εμπειριών όσο και στο συνεχή προβληματισμό σχετικά με τις νομοθετικές προκλήσεις. Η *"έκθεση Sirinelli"* με τον τίτλο "πολιτιστικές βιομηχανίες και νέες τεχνικές" εξετάζει την επίδραση των νέων τεχνολογιών στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Η *"έκθεση Théry"* με τον τίτλο "οι λεωφόροι

---

30 Staatvertrag über Mediendienste

31 Statement von Bundesminister Dr. Jürgen Rüttgers zu den Rechtlichen Rahmenbedigubgen für neve Inforamtions- und Kommunikationsdienste - Multimedia Gesetz - 2/5/1996

των πληροφοριών" που παραδόθηκε στον πρωθυπουργό στις 31 Ιουλίου 1994 εξετάζει τις στρατηγικές προκλήσεις των λεωφόρων των πληροφοριών για τη Γαλλία. Όλες αυτές οι εκθέσεις υπογραμμίζουν ότι θα πρέπει να αναληφθεί κανονιστική δραστηριότητα στους εν λόγω τομείς, χωρίς πάντως να καθορίζουν σαφώς το περιεχόμενό τους ή τις σχετικές προθεσμίες. Εξάλλου, στις 26 Μαρτίου 1996, εγκρίθηκε από το Κοινοβούλιο ένας νόμος άμεσης εφαρμογής για το πειραματικό ξεκίνημα νέων υπηρεσιών.

- ***Ιταλία***

Η μόνιμη επιτροπή της γερουσίας ενέκρινε τον Φεβρουάριο του 1995 ένα έγγραφο *"in materia di multimedialita"* που περιγράφει με ακρίβεια την κατάσταση στην Ιταλία για τον τομέα αυτό. Η έκθεση, που αναλύει τις γαλλικές εκθέσεις "Breton" και "Théry" παρουσιάζει ορισμένα κανονιστικά προβλήματα (για παράδειγμα προστασία των δεδομένων, συγκέντρωση των μέσων μαζικής ενημέρωσης, διαφήμιση) και θέτει το ερώτημα της αναγκαιότητας προσαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας.

- ***Λουξεμβούργο***

Ο πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου ανακοίνωσε στις 4 Μαΐου 1995 στο Κοινοβούλιο τη δημιουργία ενός οργάνου με την επωνυμία "γραφείο για τις πληροφορίες" (Cabinet de l'information) στο πλαίσιο του οποίου οι αρμόδιοι υπουργοί συντονίζουν, διοχετεύουν και συγκεντρώνουν πληροφορίες. Παράλληλα με το γραφείο αυτό θα υπάρχει και μια "συνοδευτική επιτροπή" στην οποία θα συμμετέχουν εκπρόσωποι τη οικονομίας και του κόσμου των μέσων της μαζικής ενημέρωσης και της επικοινωνίας, η οποία θα κάνει συγκεκριμένες προτάσεις και θα συζητεί τις στρατηγικές ενόψει της υλοποίησης της κοινωνίας των πληροφοριών. Ο πρωθυπουργός δήλωσε ότι θα πρέπει να διευκρινισθούν ακόμα πολλά θέματα: η προστασία των δεδομένων, οι κοινωνικές επιπτώσεις, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας κ.τ.λ. Το Κοινοβούλιο αποφάσισε τη διοργάνωση ευρείας συζήτησης. Πάντως, φαίνεται ότι για τις διαλογικές υπηρεσίες, είτε θα καταρτισθεί νέο κανονιστικό πλαίσιο, είτε θα προσαρμοστεί το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο με βάση τις ιδιαιτερότητές τους.

- ***Κάτω Χώρες***

Η κυβέρνηση ενέκρινε τον Δεκέμβριο του 1994 πρόγραμμα δράσης *("Actieprogramma")* ώστε να επιταχύνει την εγκαθίδρυση της κοινωνίας των πληροφοριών. Μολονότι το σχετικό έγγραφο επικεντρώνεται στα θέματα που αφορούν τις υποδομές, εντοπίζονται και ορισμένα προβλήματα σχετικά με το νομοθετικό πλαίσιο των πληροφοριών: για παράδειγμα η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι κρυπτογραφημένες υπηρεσίες, η πνευματική ιδιοκτησίακαι η δημόσια τάξη (εγκληματικότητα και ηθική). Η κανονιστική αναθεώρηση θα προσανατολίζεται, παράλληλα με τη νομοθεσία των τηλεπικοινωνιών, στην λεγόμενη "βοηθητική" νομοθεσία για τους προαναφερθέντες τομείς. θα δοθεί ιδιαίτερη σημασία στη δυνατότητα αυτόματων κανονιστικών ρυθμίσεων στον τομέα των υπηρεσιών γιατί η κυβέρνηση θεωρεί ότι μια τέτοια διαδικασία θα μπορούσε να επιταχύνει τις πρακτικές εφαρμογές. Τα αρμόδια υπουργεία συγκρότησαν διυπηρεσιακές ομάδες για την υλοποίηση του προγράμματος δράσης. Η αρμόδια ολλανδική αρχή για τα μέσα μαζικής

ενημέρωσης (het Commissariat voor de Media) επέτρεψε πρόσφατα στις τηλεοπτικές εταιρείες να χρησιμοποιούν τις δυνατότητες που προσφέρουν τα νέα ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης. Η έγκριση αυτή καλύπτει μεταξύ άλλων τη "διαδραστική" (interactive) χρήση της τηλεόρασης, τη δημοσίευση οδηγών ηλεκτρονικών προγραμμάτων, τη διανομή προγραμμάτων στο Internet, την ανταλλαγή πληροφοριών και την άμεση εμπορία. Η σχετική έγκριση θα μπορούσε επίσης να συμπεριλάβει βιντεοπαραγγελία κατά παραγγελία και υπηρεσιών πληρωμής ανά εκπομπή (pay-per-view). Τέλος, δημιουργήθηκε μια επιτροπή που αποτελείται από εκπροσώπους διαφόρων υπουργείων για να αντιμετωπισθούν προβλήματα που μπορεί να απορρέουν από τη σημερινή νομοθεσία και για να συντονίσει τη θέσπιση του νέου πλαισίου για τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες.

- ***Σουηδία***

Η σουηδική κυβέρνηση συγκρότησε μια επιτροπή για την προώθηση της τεχνολογίας των πληροφοριών. Μια πρώτη έκθεση με τον τίτλο *"Wings to Human Ability"* υποβλήθηκε τον Αύγουστο του 1994. Η σημερινή νομοθετική κατάσταση θεωρείται ως μη ικανοποιητική. Η έκθεση διαπιστώνει ότι για την ανάπτυξη των τεχνολογιών των πληροφοριών είαι απαραίτητο ένα σταθερό νομοθετικό πλαίσιο στους τομείς της πνευματικής ιδιοκτησίας, του δικαίου των συμβάσεων, του αστικού δικαίου, της διαφήμισης, της ασφάλειας και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Για να δημιουργηθεί μια μάζα οικονομικά αποδοτικών υπηρεσιών, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία, μεταξύ άλλων, στη νομοθεσία που καλύπτει τις συμβάσεις και τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Η σχετική προσαρμογή της νομοθεσίας θα πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα στα τρία επόμενα έτη. Δημιουργήθηκε μια επιτροπή η οποία θα εξετάσει, μεταξύ άλλων θεμάτων, τις σχέσεις μεταξύ των τηλεοπτικών μέσων μαζικής ενημέρωσης, των νέων υπηρεσιών και της νομοθεσίας για την ελευθεροτυπία. Η Επιτροπή αυτή θα πρέπει να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις εντός του έτους.

- ***Φινλανδία***

Η κυβέρνηση δημοσίευσε στις αρχές του 1995 μια έκθεση με τον τίτλο *"Developing a Finnish Information Society"*. Ορισμένες ομάδες που έχουν ήδη συσταθεί. όπως ομάδες εργασίας για τα τηλεοπτικά δικαιώματα, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα δικαιώματα των μέσων μαζικής ενημέρωσης, θα μπορούσαν να συζητήσουν προβλήματα που συνδέονται με τις νέες υπηρεσίες. Είναι πιθανό η Φινλανδία, που διαθέτει ήδη ιδιαίτερα φιλελεύθερη νομοθεσία για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, να βασισθεί, στον τομέα των νέων υπηρεσιών, επίσης σε οργανισμούς αυτοπεριορισμού, εκτός από ότι αφορά τα αδικήματα που διέπονται από το ποινικό δίκαιο. Η γενική προσέγγιση φαίνεται να προβλέπει κατά το δυνατόν λιγότερους κανονισμούς.

- ***Ηνωμένο Βασίλειο***

Η έκθεση *"Creating the Superhighways of the Future: Developing Broadband Communications in the UK"* που εκπόνησε το D.T.I. και παρουσιάστηκε στο Κοινοβούλιο το Νοέμβριο του 1994, εντοπίζει μια πρωταρχική αναγκαιότητα να δημιουργηθεί ένα σταθερό , αποτελεσματικό και εξελίξιμο νομοθετικό πλαίσιο ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των βιομηχάνων που είναι απαραίτητη για να προχωρήσουν σε επενδύσεις ενώ παράλληλα διαπιστώνει ότι θα πρέπει να δοθεί

ιδιαίτερη προσοχή στην προστασία των δεδομένων προσωπικού και βιομηχανικού χαρακτήρα που κυκλοφορούν στα δίκτυα και την κατάλληλη προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Στο έγγραφο αυτό ανακοινώνεται η δημιουργία μιας συμβουλευτικής ομάδας για τη βιομηχανία των μέσων μαζικής ενημέρωσης (MMIAG), που θα αποτελείται από βιομηχάνους, η οποία θα συμβουλεύει τον αρμόδιο υπουργό για τα μέτρα που μπορούν να διευκολύνουν ή να παρεμποδίσουν την ανάπτυξη των πολλαπλών μέσων μαζικής ενημέρωσης. Ορισμένες υποομάδες έχουν αναλάβει να εξετάσουν, μεταξύ άλλων, θέματα σχετικά με το νομικό πλαίσιο στους εν λόγω τομείς καθώς και τις ιατρικές εφαρμογές. Η υποομάδα για τα προβλήματα της πνευματικής ιδιοκτησίας θεωρεί ότι οι διαδικασίες κατοχύρωσης των διαιωμάτων θα πρέπει να απλουστευθούν για τα νέα προϊόντα πολλαπλών μέσω μαζικής ενημέρωσης και συνιστά να τροποποιηθεί η νομοθεσία για τη δυσφήμιση και την προσβολή της δημοσίας αιδούς ενώ παράλληλα με τα ανάλογα σχέδια στις ΗΠΑ θα πρέπει να εισαχθεί ένα τέλος μετάδοσης ώστε να προστατεύονται τα πνευματικά δικαιώματα. Δημιουργήθηκε επίσης στις υπηρεσίες του πρωθυπουργού μια άλλη διανομαρχιακή ομάδα εργασίας η οποία θα συζητήσει την αναγκαιότητα προσαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας, ειδικότερα στους τομείς του δικαίου της πνευματικής ιδιοκτησίας και της προστασίας των δεδομένων. Τον Ιούλιο του 1995, εισήχθη ένα νομοσχέδιο που τροποποιεί τη νομοθεσία και τη διαδικασία για τη δυσφήμιση (Draft bill intituled "an act to amend the law of defamation and to amend the law of limitation with respect to actions for defamation and malicious falsehood"). Το νομοσχέδιο αυτό περιλαμβάνει στο πεδίο εφαρμογής του τις ηλεκτρονικές εκδόσεις (άρθρο πρώτο). Στο επίπεδο των πολιτικών κομμάτων, το εργατικό κόμμα στο Ηνωμένο Βασίλειο παρουσίασε τον Ιούλιο του 1995 το έγγραφο *"Labour's Policy Forum on the Information Superhighway"*, που αναφέρεται κατ'αρχήν στους τομείς της προστασίας των καταναλωτών, των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, των ανηλίκων, της δημόσιας τάξης, της πειρατείας, της προστασίας των δεδομένων, του μάρκετιγκ, των κανόνων του εργατικού δικαίου και του κοινωνικού δικαίου για την τηλεεργασία κ.τ.λ. και ζητεί κανονιστικές παρεμβάσεις στο επίπεδο του Ηνωμένου Βασιλείου.

2. Νέες κανονιστικές ανάγκες

Εκτός από ορισμένους τομείς, όπως οι τηλεπικοινωνίες, που αποτελούν αντικείμενο ειδικής ρύθμισης σε κοινοτικό επίπεδο, η ανάλυση των πολλαπλών αυτών εργασιών δείχνει ότι χρειάζονται συχνά νομοθετικές προσαρμογές ή νέες κανονιστικές ρυθμίσεις γιατί η υπάρχουσα νομοθεσία δεν έχει σχεδιασθεί για τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών. Η υπάρχουσα νομοθεσία ανταποκρίνεται σε ορισμένους ιδιαίτερους κινδύνους που μπορούν να συνεπάγονται οι υπάρχουσες υπηρεσίες σε σχέση με ορισμένους στόχους γενικού συμφέροντος (για παράδειγμα την προστασία της δημόσιας υγείας για τις ιατρικές υπηρεσίες, την προστασία των καταναλωτών ή του πλουραλισμού για τις τηλεοπτικές υπηρεσίες, την προστασία του ανταγωνισμού ή των καταναλωτών για τις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες κ.τ.λ.). Λόγω των διαφορετικών χαρακτηριστικών τους, οι υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών θα μεταβάλουν, θετικά ή αρνητικά, τη φύση του κινδύνου που καλυπτόταν από την υπάρχουσα νομοθεσία. Έτσι, *σε σχέση με τις παραδοσιακές επαγγελματικές υπηρεσίες* που προϋπέθεταν τη μετακίνηση του προσώπου που παρείχε ή αποδεχόταν τις υπηρεσίες, οι υπηρεσίες εξ αποστάσεως και με ηλεκτρονικά μέσα μπορούν να αλλάξουν τον τύπο κινδύνου στον οποίο εκτίθενται οι καταναλωτές. Κατά τον ίδιο τρόπο, *σε σχέση με τις*

ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις, οι υπηρεσίες που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες επιλογές του αποδέκτη των υπηρεσιών (διαδραστικές υπηρεσίες "interactive") δεν δημιουργούν τα ίδια προβλήματα έναντι της προστασίας του γενικού συμφέροντος. Για παράδειγμα, αντίθετα με τις διαδραστικές υπηρεσίες, παράγονται κίνδυνοι συμφυείς με τις τηλεοπτικές εκπομπές λόγω του γεγονότος ότι κατά τη μετάδοσή τους δεν είναι δυνατόν να γνωρίζουμε ποιοι θα παρακολουθήσουν μια εκπομπή, που έγκειται στο γεγονός ότι ο καταναλωτής είναι περισσότερο παθητικός ή "δέσμιος" της εκπομπής (ότι δεν μπορεί να επηρεάσει το περιεχόμενό της), ή λόγω του γεγονότος ότι πρόκειται για "μαζικό μέσο". Αντίθετα, οι διαδραστικές υπηρεσίες δημιουργούν άλλους κινδύνους σε συνάρτηση με τον βαθμό εξατομίκευσης της ιδιαίτερης αυτής σχέσης που συνδέει τον αποδέκτη με αυτόν που παρέχει τις υπηρεσίες (ιδιωτική ζωή, προστασία του καταναλωτή κ.τ.λ.).

Για να αντιμετωπισθούν οι διαφορετικοί αυτοί κίνδυνοι, είναι απαραίτητες κανονιστικές προσαρμογές ώστε να διασφαλισθεί, κατά περίπτωση, η καλύτερη προστασία ή, αντίθετα, να ελαφρυνθούν οι υπάρχοντες περιορισμοί. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μια από τις βραχυπρόθεσμες λύσεις για τις εθνικές αρχές θα είναι να χρησιμοποιήσουν τη δυνατότητα ερμηνείας που διαθέτουν ώστε να αναζητήσουν λύσεις. Πάντως, οι λύσεις αυτές μπορούν να είναι ποικίλες και αμφισβητίσιμες προκαλώντας έτσι οι ίδιες τη παρέμβαση του νομοθέτη. Εξάλλου, σε πολλές περιπτώσεις, η σημερινή νομοθεσία δεν αφήνει επαρκή περιθώρια ανάληψης πρωτοβουλίας ώστε να αποφευχθεί η νομοθετική παρέμβαση.

α. Η αναγκαιότητα νέων προστατευτικών μηχανισμών

Οι υπάρχουσες νομοθεσίες είναι προσαρμοσμένες στις δραστηριότητες των υφισταμένων υπηρεσιών (για παράδειγμα, επαγγελματικές υπηρεσίες, τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, τηλεοπτικές υπηρεσίες). Δεδομένου όμως ότι κατά πάσα πιθανότητα δεν θα ισχύει το ίδιο για τις νέες υπηρεσίες ίσως θα πρέπει να ενισχυθούν ή να συμπληρωθούν.

Βελτίωση των υφισταμένων προστατευτικών μηχανισμών. Οι ισχύοντες κανονισμοί που έχουν στόχους γενικού συμφέροντος ενδιαφέροντος ίσως χρειαστεί να προσαρμοστούν ώστε να διασφαλίσουν την αποτελεσματικότερη προστασία του γενικού αυτού συμφέροντος έναντι των νέων κινδύνων που δημιουργούνται από τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών. Στην περίπτωση αυτή, δεν πρόκειται για ένα στόχο γενικού συμφέροντος αλλά για την καλύτερη διασφάλιση της καλύτερης προστασίας ενός στόχου που έχει ήδη αναγνωρισθεί.

Η βελτίωση αυτή της προστασίας θα πρέπει να γίνει με την *προσαρμογή* των ισχυουσών νομοθεσιών ώστε να αυξηθεί η ένταση της υπάρχουσας προστασίας. Πράγματι, δεδομένου ότι οι υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών θα συνίστανται στην παροχή, με διαφορετική μορφή, ήδη υπαρχουσών και νομικά καλυμμένων υπηρεσιών, είναι πιθανό να είναι απαραίτητες πολυάριθμες προσαρμογές της νομοθεσίας αυτής. Έτσι, για παράδειγμα, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι οι υπηρεσίες θα παρέχονται εξ αποστάσεως, οι σημερινοί κανονισμοί σχετικά με τις επαγγελματικές υπηρεσίες (ιατρική κ.τ.λ.) θα μπορούσαν να μην επαρκούν σε ότι αφορά τον εντοπισμό και τα προσόντα του προσώπου που παρέχει τις υπηρεσίες (διαφορά μεταξύ επίσκεψης στο νοσοκομείο και εξέτασης εξ αποστάσεως).

Εξάλλου, η βελτίωση της προστασίας θα μπορούσε να συνίσταται στη *διεύρυνση του φάσματος των νομοθεσιών* που καλύπτουν μια συγκεκριμένη δραστηριότητα. Έτσι, οι υπηρεσίες που υπόκεινται παραδοσιακά σε μια σαφώς καθορισμένη σειρά νομικών κανόνων θα μπορούν να υπόκεινται σε νέους κανόνες που να υπάγονται σε άλλους νομικούς τομείς ώστε να διασφαλίζεται η πληρέστερη προστασία τους. Για παράδειγμα, σε ότι αφορά τις τηλεοπτικές υπηρεσίες όπως τη βιντεοπαραγγελία θα μπορούσε, ενδεχομένως, να προβλέπεται η τήρηση των ειδικών διατάξεων σχετικά με την προστασία των δεδομένων (λαμβανομένου υπόψη ότι η διαδραστική διαδικασία επιτρέπει τον εντοπισμό του χρήστη και παράγει συνεπώς κινδύνους έναντι της προστασίας της ιδιωτικής ζωής) ενώ η νομοθεσία σχετικά με τις τηλεοπτικές νομοθεσίες δεν καλύπτει παραδοσιακά τους κινδύνους αυτούς.

Προστασία νέων γενικών συμφερόντων. Πέρα από τις προσαρμογές της νομοθεσίας για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση των στόχων αυτών, ίσως χρειαστεί να τεθούν και νέοι στόχοι γενικού συμφέροντος. Έτσι, για παράδειγμα, οι σημερινές συζητήσεις για την "εικονικότητα" στην κοινωνία των πληροφοριών θα μπορούσαν ενδεχομένως να οδηγήσουν σε κανονιστικές αντιδράσεις με στόχο τη διασφάλιση ενός ορισμένου επιπέδου "αληθοφάνειας".

β Αναγκαιότητα ελάφρυνσης των υπαρχόντων προστατευτικών μηχανισμών

Αντίθετα, ορισμένες από τις ισχύουσες νομοθεσίες ίσως καταστούν άχρηστες ή δυσανάλογες και να μην είναι απαραίτητο να εφαρμοστούν στις νέες υπηρεσίες ή να πρέπει να ελαφρυνθούν.

Να αντιμετωπισθεί η "τυχαία" εφαρμογή των κανονισμών. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι οι υπηρεσίες αυτές θα βρίσκονται στο σταυροδρόμι πολλών νομικών τομέων, ορισμένοι από αυτούς θα μπορούσαν να υπόκεινται, "τυχαία", σε κανονισμούς που προφανώς δεν είχαν εκπονηθεί για να καλύψουν τον συγκεκριμένο τύπο δραστηριότητας. Έτσι, θα χρειασθεί νομοθετική παρέμβαση για να εξαιρεθούν οι εν λόγω υπηρεσίες από το πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου κανονισμού. Θα ήταν σκόπιμο, για παράδειγμα, να αξιολογηθεί εάν και σε ποιο βαθμό οι νομοθεσίες για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις εφαρμόζονται στις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών.

Προσαρμογή των δυσανάλογων κανονιστικών ρυθμίσεων. Άλλες υπηρεσίες θα υπόκεινται ίσως σε περιορισμούς που είναι δυσανόλογοι σε σχέση με το στόχο που έχει τεθεί. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να συμβαίνει είτε για δυσανάλογες υποχρεώσεις σχετικά με υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών είτε για μέτρα υπερβολικά σε σχέση με τον επιδιωκόμενο στόχο. Για παράδειγμα, μολονότι η προστασία των ανηλίκων αποτελεί φυσικά ένα βασικό στόχο, θα μπορούσε να είναι δυσανόλογο (και ενδεχομένως αντίθετο με το άρθρο 10 της CEDH) να προβλέπεται, όπως για τις τηλεοπτικές αναμεταδόσεις (όπου δεν είναι δυνατόν να υπάρχει καμία εγγύηση σχετικά με το ποιος παρακολουθεί") ένα μέτρο πλήρους απαγόρευσης των υπηρεσιών που προορίζονται για τους ενήλικες. [32] Άλλο παράδειγμα, η υποχρέωση

---

[32] *Η διαδραστικότητα και οι τεχνικές διαδικασίες με τις οποίες ο χρήστης θα είχε πρόσβαση στις νέες υπηρεσίες μπορούν να ενισχύσουν τη δυνατότητα των γονέων να ελέγχουν την πρόσβαση των ανηλίκων σε βίαια ή πορνογραφικά προγράμματα. Η νομοθεσία για τις*

γραπτής σύμβασης πριν από την πώληση δεν συμβιβάζεται με την ηλεκτρονική πώληση. Κατά τον ίδιο τρόπο, τα καθεστώτα προηγούμενης έγκρισης ή χορήγησης άδειας για τις ραδιοτηλεοπτικές υπηρεσίες ίσως να είναι ακατάλληλα για τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (λαμβανομένου υπόψη, ειδικότερα, ότι ένα άλλο καθεστώς παρόμοιο με αυτό που ισχύει για τον τύπο ίσως διασφαλίζει αποτελεσματικότερη προστασία).

3. Κανονιστικές ρυθμίσεις μεγάλης εμβέλειας και μεγάλης διάρκειας

Η πολιτική κινητοποίηση στα κράτη μέλη γύρω από το θέμα της κοινωνίας των πληροφοριών και η ανάπτυξη της αγοράς των υπηρεσιών θα έχουν σαφείς επιπτώσεις στην εμβέλεια της κανονιστικής δραστηριότητας σε εθνικό επίπεδο.

α) Ένα ευρύ φάσμα κανονισμών

Λόγω της ποικιλίας τους οι σχετικές υπηρεσίες επηρεάζουν πολλούς νομικούς τομείς, ειδικότερα το *δίκαιο του τύπου* (για παράδειγμα, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι ιδιαιτερότητες του νομικού καθεστώτος του τύπου, όπως η ευθύνη του εκδότη), το *δίκαιο των τηλεπικοινωνιών*, το *αστικό δίκαιο*, [33] το δίκαιο των συμβάσεων [34], το *δίκαιο των τηλεοπτικών μεταδόσεων* [35] (για παράδειγμα χρειάζεται καθεστώς προηγούμενης έγκρισης ή θα πρέπει να εφαρμοστούν οι παραδοσιακοί κανόνες για τον πλουραλισμό), το *κοινωνικό και το εργατικό δίκαιο* [36] (για παράδειγμα, ποιο είναι το καθεστώς για την τηλεεργασία), το *φορολογικό δίκαιο* [37] (για παράδειγμα για ποιες νέες υπηρεσίες θα μπορούσαν να ισχύουν φορολογικά κίνητρα), το *ποινικό δίκαιο* [38] (ποια καθεστώτα και ποιες διαδικασίες θα πρέπει να ισχύουν για τα αδικήματα) το *τραπεζικό και πιστωτικό δίκαιο* (για παράδειγμα, ποια θα είναι τα καθεστώτα για τις υπηρεσίες εξ αποστάσεως που αφορούν τις τράπεζες, τις ασφάλειες, τα χρηματιστήρια) [39] το *δίκαιο της εμπορικής*

τηλεοπτικές μεταδόσεις σχετικά με την προστασία των ανηλίκων δεν θα είναι συνεπώς απαραίτητα προσαρμοσμένη, γιατί ο κίνδυνος ανεξέλεγκτης πρόσβασης των ανηλίκων είναι πολύ μεγαλύτερος στο πλαίσιο των συνήθων τηλεοπτικών μεταδόσεων.

33 *Βλέπε τη σουηδική έκθεση "Wings to Human Ability"*

34 *Συμβολαιογράφοι σε ορισμένα κράτη μέλη εξετάζουν ήδη το θέμα αυτό. Βλέπε τη Revue de l'Assemblée de Liaison des Notaires de France n°6. 1995 και Bundesnotarkammer, Elektronischer Rechtsverkehr, Köln 1995.*

35 *Βλέπε τη μελέτη Prognos: την έκθεση Detailleur: "The Waterloo Report": την έκθεση Coudert Brothers, την έκθεση "Information Society: Access and Pluralism", International Federation of Journalists, March 1995*

36 *Για το θέμα αυτό βλέπε τη μελέτη του Thierry Breton "Le télé-travail en France: Situation actuelle, perspectives de développement et aspects juridiques".*

37 *Thierry Breton: "Le télé -travail en France: Situation actuelle, perspectives de développement et aspects juridiques". Thierry Breton: Les télé-services en France. Quels marchés pour les autoroutes de l'information: Jean-Marc Detailleur: Evolution de la prelle écrite dans la perspective des nouvelles technologies jultimédias.*

38 *Βλέπε ειδικότερα την έκθεση της ολλανδικής κυβέρνησης: Actieprogramma Electronische Snelwegen "van metafoor naar actie"*

39 *Βλέπε εκθέσεις του Thierry Breton: "les télé-services en France"και του Gérard Thiery "Les autoroutes de l'information"*

επικοινωνίας [40] και τέλος τους *επαγγελματικούς κανόνες* ειδικότερα όσους ισχύουν για τα ελεύθερα επαγγέλματα (για παράδειγμα, ποιο καθεστώς θα ισχύει για τις υπηρεσίες εξ αποστάσεως δικηγόρων ή γιατρών).

Οι κανονισμοί αυτοί θα έχουν διάφορους στόχους γενικού συμφέροντος: *την ελευθερία έκφρασης, την προστασία της ιδιωτικής ζωής* (όλες οι υπηρεσίες) *την προστασία των ανηλίκων, την προστασία του καταναλωτή* (για παράδειγμα, υπηρεσίες ηλεκτρονικών πωλήσεων), *την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας, την προστασία της υγείας* (για παράδειγμα, ιατρικές υπηρεσίες εξ αποστάσεως) , *την προστασία της παιδείας ή των γλωσσών* (για παράδειγμα εκπαιδευτικές υπηρεσίες) κ.τ.λ.

Ορισμένα συγκεκριμένα θέματα έχουν ήδη εντοπισθεί, σε πολλές κυβερνητικές εκθέσεις και μελέτες, ως θέματα προτεραιότητας όπως *η προστασία των δεδομένων, η προστασία της πνευματικης ιδιοκτησίας και η προστασία των καταναλωτών και των ανηλίκων*, η προστασία και το καθεστώς που ισχύουν για τις κρυπτογραφημένες τηλεοπτικές υπηρεσίες.

β) Ένα ασαφές και μακροχρόνιο χρονοδιάγραμμα

Η ανάλυση της αγοράς των υπηρεσιών έδειξε ότι δεν θα υπάρχει "μεγάλη έκρηξη" και ότι οι υπηρεσίες αυτές θα αναπτυχθούν σταδιακά. Έτσι, οι κανονιστικές ρυθμίσεις θα είναι και αυτές μεγάλης διάρκειας ώστε να ακολουθούν την ανάπτυξη της αγοράς και να αντιμετωπίζουν τα διάφορα θέματα που θα παρουσιάζονται χρονικά. Το εθνικό κανονιστικό πλαίσιο για τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών θα έχει λοιπόν έναν εξελισσόμενο χαρακτήρα.

Δεν παρουσιάζεται κανένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Γενικά, οι σχετικές μελέτες και εκθέσεις επιβεβαιώνουν ότι οι διαβουλεύσεις στα περισσότερα κράτη μέλη, με εξαίρεση τη Γερμανία, δεν έχουν ακόμη καταστεί συγκεκριμένες και ακριβείς και υπογραμμίζουν ότι είναι δύσκολο να προβλεφθεί ένα χρονοδιάγραμμα για την προσαρμογή των νομοθεσιών. Ορισμένες εκθέσεις δίνουν ενδείξεις μόνο για την υλοποίηση των πρώτων ειδικών κανονιστικών προσαρμογών [41]. Έτσι, οι Κάτω Χώρες επιθυμούν να αναθεωρήσουν τη νομοθεσία τους για τα αδικήματα που αφορούν τις πληροφορίες πριν από το τέλος του 1996 ενώ η Σουηδία θέλει να προσαρμόσει τη νομοθεσία της μέσα στα επόμενα τρία έτη. Εξάλλου, οι οικονομικές αναλύσεις δείχνουν ότι στο μέλλον μπορούν να εμφανιστούν στην αγορά νέες υπηρεσίες που δεν υπάρχουν σήμερα παράλληλα με την τεχνολογική πρόοδο και την ανάπτυξη της αγοράς. A fortiori, για τις υπηρεσίες αυτές, είναι πολύ δύσκολο να σκεφτούμε από τώρα ποιες θα είναι οι αντίστοιχες κανονιστικές ανάγκες.

Υπάρχουν επίσης πολλές αβεβαιότητες για το περιεχόμενο των νομοθεσιών που θα είναι απαραίτητες στο μέλλον. Οι εμπειρογνώμονες σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο έχουν βέβαια εντοπίσει τους σχετικούς τομείς αλλά δεν δεσμεύονται συνήθως σχετικά με το δρόμο που θα πρέπει να ακολουθηθεί και τις συγκεκριμένες

---

40 *Βλέπε τη μελέτη Prognos, την έκθεση Détailleur και την έκθεση Coudert Brothers*

41 *Βλέπε ειδικότερα τη σουηδική έκθεση "Wings to Human Ability" την ολλανδική έκθεση "Actieprogramma Electronische Snelwegen" και την "Danish Government Report on the Information Society Year 2000"*

διατάξεις που θα πρέπει να προβλεφθούν. Λαμβανομένων υπόψη των διακυβευομένων συμφερόντων σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο όπως αντικατοπτρίζονται από την ένταση της πολιτικής κινητοποίησης και πέρα από περιπτώσεις επειγουσών νομοθετικών ρυθμίσεων ή αντίδρασης, οι κανονιστικές λύσεις θα είναι ιδιαίτερα πολύπλοκες και σε ορισμένες περιπτώσεις θα δημιουργήσουν μακρές συζητήσεις που θα συνεχισθούν και την επόμενη χιλιετία.

Εξάλλου, η προσφυγή σε πιλοτικά προγράμματα αποτελεί μια από τις διαφαινόμενες μεθόδους παρέμβασης, ειδικότερα στη Γερμανία και τη Γαλλία[42]. Προβλέπει την παρέμβαση σε ένα πρώτο στάδιο αποκλειστικά και μόνο για την έγκριση ενός καθεστώτος εξαίρεσης ad interim ή ad hoc με στόχο την ανάπτυξη πιλοτικών προγραμμάτων για τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών. Η παρακολούθηση και ανάλυση της εμπειρίας από τα πιλοτικά αυτά προγράμματα θα επιτρέψει στο νομοθέτη να γνωρίσει καλύτερα τα προβλήματα και, σε ένα δεύτερο στάδιο, να εκπονήσει πλήρη νομοθεσία για τις νέες αυτές υπηρεσίες. Έτσι, οι πραγματικές κανονιστικές ρυθμίσεις δεν θα εκπονηθούν παρά μετά από μια αρκετά μακρά περίοδο [43], ανάλογα με το χρόνο που θα χρειαστεί για να εξαχθούν αξιόπιστα συμπεράσματα σχετικά με το πείραμα των πιλοτικών προγραμμάτων. Η μέθοδος αυτή, "εξαίρεση/πιλοτικό πρόγραμμα/παρακολούθηση/νέοι κανονισμοί", που χαρακτηρίζεται από το ρεαλιστικό της πνεύμα, θα μπορούσε να καταστεί μια από τις βραχυπρόθεσμες κανονιστικές λύσεις, έτσι ώστε να μην καταρτίζονται πρώιμα νομοθεσίες ενώ παράλληλα θα υπάρχει κανονιστική προοπτική ώστε, ενδεχομένως, να μπορεί να γίνει παρέμβαση γνωρίζοντας καλά το αντικείμενο.

Τέλος, εξετάζεται και το σενάριο μόνιμης ή συνεχούς κανονιστικής προσαρμογής λαμβανομένων υπόψη των τεχνολογικών εξελίξεων και των κοινωνικών αξιών που ίσως επηρεαστούν από κάποια μεταβλητικότητα [44].

Β. Οι κίνδυνοι για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς

Η κανονιστική δραστηριότητα που προετοιμάζεται στα κράτη μέλη θα μπορούσε, εάν δεν πλαισιωθεί κατάλληλα, να αποτελέσει ένα κίνδυνο για την υλοποίηση του στόχου της εσωτερικής αγοράς.

1. Κίνδυνοι ανακατάτμησης της εσωτερικής αγοράς

Εάν δεν συντονισθεί η εκπόνηση των νέων εθνικών νομοθεσιών που θα ισχύουν για τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα οι νομοθεσίες αυτές να διαφέρουν ή και να αποκλίνουν μεταξύ τους. Μια τέτοια κατάσταση θα δημιουργούσε νέους περιορισμούς για την ελεύθερη κυκλοφορία μεταξύ των κρατών μελών των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών αφού κάθε κράτους μέλος θα μπορούσε να περιορίσει ή να απαγορεύσει την παροχή υπηρεσιών από άλλα κράτη μέλη υποβάλλοντάς τες στην εθνική του νομοθεσία. Σύμφωνα με το δίκαιο της εσωτερικής αγοράς και ειδικότερα το άρθρο 59, ορισμένα από τα μέτρα αυτά δεν θα είναι δικαιολογημένα ενώ άλλα θα είναι. Στην πρώτη περίπτωση, η Επιτροπή θα πρέπει να παρέμβει ώστε το κράτος μέλος να καταργήσει το νομικό αυτό εμπόδιο, ενώ στη δεύτερη περίπτωση, θα πρέπει να

---

42 *Εκπονείται ένα νομοσχέδιο που θα προβλέπει ένα καθεστώς πενταετούς εξαίρεσης με στόχο την υλοποίηση 170 πιλοτικών προγραμμάτων.*

43 *Στη Γαλλία θα πρόκειται για μια περίοδο 5 ετών*

44 *Βλέπε για παράδειγμα τη μελέτη Prognos, σελίδες 143 και επόμενες*

προτείνει, εάν είναι απαραίτητο, την εναρμόνιση των εν λόγω νομοθεσιών ώστε να διασφαλισθεί η ελεύθερη κυκλοφορία. Μέχρι οι πρωτοβουλίες αυτές να αποδώσουν αποτελέσματα και στις δύο περιπτώσεις, η ευρωπαϊκή βιομηχανία της κοινωνίας των πληροφοριών δεν μπορεί να επωφεληθεί από έναν πραγματικό χώρο χωρίς σύνορα και θα έχει αποτραπεί από την ανάληψη των επενδύσεων που είναι απαραίτητες για την διασφάλιση της ανταγωνιστικότητάς της. Υπάρχουν πολλοί λόγοι που δικαιολογούν αυτό το αρνητικό σενάριο.

Λόγοι που συνδέονται με την ανάπτυξη της αγοράς. Η ανάλυση της αγοράς των νέων υπηρεσιών δείχνει ότι η ανάπτυξή της θα είναι σταδιακή και με μεταβλητή γεωγραφία, δηλαδή διαφορετική ανάλογα με τα κράτη μέλη. Αυτό σημαίνει ότι οι σχετικές κανονιστικές αντιδράσεις θα γίνουν σε διαφορετικές χρονικές στιγμές σε κάθε κράτος μέλος και θα καλύπτουν διαφορετικές υπηρεσίες. Έτσι, για παράδειγμα, σε ένα κράτος μέλος μπορούν να αναπτυχθούν ταχύτατα οι επαγγελματικές υπηρεσίες της ιατρικής εξ αποστάσεως οι οποίες και να αντιμετωπισθούν νομοθετικά, ενώ την ίδια στιγμή σε ένα άλλο κράτος μέλος θα ρυθμιστούν νομοθετικά οι υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου και στοιχημάτων εξ αποστάσεως λόγω ιδιαίτερα αναπτυγμένης δραστηριότητας κάποιας επιχείρησης στην εθνική αγορά.

Λόγοι που συνδέονται με τις παραδόσεις και την εθνική παιδεία. Στις εθνικές πολιτιστικές παραδόσεις περιλαμβάνεται ένα σύνολο οικονομικών, πολιτισμικών, κοινωνικών και πολιτικών αξιών και παραδόσεων που διαφέρουν ανάλογα με το κράτος μέλος. Η πείρα δείχνει ότι η κανονιστική προσέγγιση, σε οποιονδήποτε τομέα, εμπνέεται από τις διαφορετικές αυτές ανησυχίες και μπορεί να οδηγήσει σε κανονιστικά ανακλαστικά. Αυτό σημαίνει, αφενός, ότι τα θέματα που θα ρυθμιστούν κατά προτεραιότητα θα διαφέρουν ανάλογα με το κράτος μέλος (για παράδειγμα, ορισμένα κράτη μέλη θα μπορούσαν να δώσουν ιδιαίτερη σημασία στη διαφύλαξη της πολιτιστικής παράδοσης, ενώ άλλα, θα δώσουν προτεραιότητα στην προστασία του καταναλωτή και άλλα στην προστασία των ανηλίκων και της ηθικής). Αφετέρου, ότι για ένα ίδιο συγκεκριμένο θέμα το περιεχόμενο των κανονιστικών ρυθμίσεων θα διαφέρει επίσης (ήδη σήμερα, οι εθνικές προσεγγίσεις σε ότι αφορά την προστασία των ανηλίκων, την προστασία των δεδομένων, την προστασία των καταναλωτών σημαντικά, αντικατοπτρίζοντας τις διαφορές ευαισθησίας, αντίληψης και στόχων που χαρακτηρίζουν κάθε χώρα).

Λόγοι που συνδέονται με το νομικό καθεστώς εκκίνησης. Τα εθνικά νομικά καθεστώτα που θα πρέπει να προσαρμοστούν διαφέρουν ήδη ανάλογα με το κράτος μέλος. Κατά συνέπεια, οι προσαρμογές θα ακολουθήσουν διαφορετικά σκεπτικά παρέμβασης που μπορεί να διευρύνουν τις υπάρχουσες διαφορές. Έτσι, για παράδειγμα, η έννοια στο γερμανικό δίκαιο των "ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων" (που επιτρέπει την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των Länder και της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης) ή το γαλλικό νομικό καθεστώς ελέγχου a posteriori που αναπτύχθηκε για τις υπηρεσίες Minitel, ή ακόμα το ισχύον βρετανικό καθεστώς που έχει προσαρμοστεί και ελαφρυνθεί για τους οργανισμούς ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων με δορυφόρο, αποτελούν διαφορετικά σημεία εκκίνησης για τον καθορισμό των καθεστώτων πρόσβασης στις δραστηριότητες των νέων υπηρεσιών (έλεγχος a priori ή έλεγχος a posteriori). Οι διαφορετικές προσεγγίσεις που υπάρχουν σε ό,τι αφορά τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ή τα καθεστώτα που ισχύουν για τα συστήματα κρυπτογράφησης (ορισμένα κράτη μέλη προβλέπουν προηγούμενα έγκριση ενώ άλλα όχι) αποτελούν αντίστοιχα παραδείγματα.

Λόγοι που συνδέονται με την πολυμορφία των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών. Δεδομένου ότι οι υπηρεσίες αυτές διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους, το φάσμα των σχετικών νομικών τομέων θα είναι και αυτό ιδιαίτερα ευρύ. Συνεπώς, οι κίνδυνοι διαφορετικών κανονιστικών προσεγγίσεων είναι πολλαπλάσιοι και θα αντικατοπτρίζονται στο επίπεδο της λειτουργίας του χώρου χωρίς σύνορα με τον πολλαπλασιασμό των πιθανών εμποδίων για την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών. Η κατάσταση είναι ιδιαίτερα ανησυχητική λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι οι ενδιαφερόμενοι φορείς θα παρέχουν συνήθως μια δέσμη πολλών υπηρεσιών και κατά συνέπεια οι κίνδυνοι για νέα νομικά εμπόδια τα οποία θα αντιμετωπίσουν ενδεχομένως είναι επίσης πολλαπλοί. Έτσι, ένας φορέας που προσφέρει μια δέσμη υπηρεσιών που αποτελείται από διαδραστικά παιχνίδια, τηλεκπαίδευση, βιντεοπαραγγελία και τηλεαγορές μπορεί να αντιμετωπίσει περιορισμούς για μια από τις υπηρεσίες του σε ένα κράτος μέλος ενώ σε ένα άλλο κράτος μέλος ίσως αντιμετωπίσει προβλήματα κάποια άλλη υπηρεσία του. Ο αριθμός των πιθανών συνδυασμών καταστάσεων αυτού του είδους είναι ενδεικτικός για τον συνολικό αριθμό των πιθανών εμποδίων.

Ορισμένες πρώτες ενδείξεις διαφορετικών προσεγγίσεων επιβεβαιώνουν τη σημασία αυτού του κινδύνου. Η εξέταση των τρεχουσών εργασιών αποκαλύπτει, για παράδειγμα, ότι υπάρχουν διαφορετικές συζητήσεις και προσεγγίσεις σχετικά με το αν είναι απαραίτητο ένα καθεστώς προηγούμενης έγκρισης ή αντίθετα αν χρειάζεται ένα σύστημα αντίστοιχο με αυτό που εφαρμόζεται για τον τύπο. Άλλο παράδειγμα: τα κανονιστικά θέματα που θεωρούνται ως τα πιο σημαντικά δεν είναι πάντα τα ίδια (ορισμένα θέματα όπως το εργατικό δίκαιο, η προστασία των ανηλίκων, το δίκαιο της ευθύνης δεν αναφέρονται σε όλες τις μελέτες και τις εκθέσεις).

2. Κίνδυνος υπερβολικών κανονιστικών ρυθμίσεων

Η πολιτική κινητοποίηση και η παρέμβαση των ενδιαφερομένων μερών γύρω από το θέμα της κοινωνίας των πληροφοριών ίσως αντικατοπτριστεί σε εθνικό επίπεδο με νέες νομοθεσίες που θα αντικατοπτρίσθουν και αυτές σε ευρωπαϊκό επίπεδο με κοινοτικές ρυθμίσεις ενώ δεν θα έχει πάντοτε αποδειχθεί η αναγκαιότητά τους.

Οι κανονισμοί για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς δεν είναι απαραίτητοι παρά στην περίπτωση που εθνικά μέτρα έχουν περιοριστικά αποτελέσματα για τις ελευθερίες της συνθήκης που δεν μπορούν να επιλυθούν με την άμεση εφαρμογή της συνθήκης ή του υπάρχοντος παράγωγου δικαίου. Η αξιολόγηση των περιοριστικών αυτών αποτελεσμάτων αποτελεί συχνά ένα πολύπλοκο έργο λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι θα πρέπει σε πολλές περιπτώσεις να αξιολογηθεί αν τα εθνικά μέτρα που προκάλεσαν τα περιοριστικά αυτά αποτελέσματα είναι συμβατά σε σχέση με τον στόχο γενικού συμφέροντος που προσπαθούν να επιτύχουν. Υπάρχει ο κίνδυνος απέναντι σε εθνικές νομοθεσίες που θα βασίζονταν σε προβλήματα αυτού του είδους, ορισμένοι να προτιμήσουν να επεκτείνουν τη σχετική νομοθεσία στο σύνολο της Κοινότητας μέσω μιας εναρμόνισης αντί να επιχειρήσουν την εν λόγω αξιολόγηση που θα επέτρεπε την κατάργηση των νέων αυτών συνόρων με την άμεση εφαρμογή της συνθήκης. Κάτι τέτοιο θα αντιστοιχούσε με τη δημιουργία «τετελεσμένων» καταστάσεων ώστε να προκληθεί παρέμβαση σε κοινοτικό επίπεδο. Αυτοί οι κίνδυνοι υπερβολικών κανονιστικών ρυθμίσεων δεν θα πρέπει να ελαχιστοποιηθούν λαμβανομένου υπόψη ότι ασκούνται ήδη σαφείς πιέσεις από την

πλευρά ορισμένων ενδιαφερομένων μερών, επιχειρηματιών, επαγγελματικών ενώσεων, ενώσεων καταναλωτών κ.λπ[45].

Η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν θα πρέπει να υπάρξουν υπερβολικές κανονιστικές ρυθμίσεις σε κοινοτικό επίπεδο απλώς για να ικανοποιηθούν οι θεαματικές εκκλήσεις για παρέμβαση αλλά ότι θα πρέπει, αντίθετα, να ισχύσουν οι καλά δοκιμασμένες αρχές της εσωτερικής αγοράς, ειδικότερα σε ό,τι αφορά την αμοιβαία αναγνώριση.

3. Κίνδυνος ασυμβατότητας

Η κανονιστική δραστηριότητα σε εθνικό επίπεδο που θα παρακολουθήσουμε τα επόμενα έτη μπορεί να αντικατοπτριστεί σε κοινοτικό επίπεδο όχι μόνο με την υπερβολική κανονιστική ρύθμιση αλλά και με μέτρα τα οποία δεν θα είναι συντονισμένα μεταξύ τους. Οι διαφορετικοί στόχοι γενικού συμφέροντος που θα τεθούν σε εθνικό επίπεδο (προστασία του καταναλωτή, των πολιτιστικών παραδόσεων, της υγείας κ.λπ.) μπορούν να έχουν ως συνέχεια, με βάση τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σε κοινοτικό επίπεδο, μέτρα που θα θέτουν μεμονωμένους στόχους, χωρίς συνολική συνοχή.

Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι όλα τα εθνικά μέτρα θα πρέπει να τηρούν την κανονιστική συνέπεια που είναι απαραίτητη για τη μελλοντική ανάπτυξη των υπηρεσιών αυτών και να λαμβάνουν πλήρως υπόψη όλους τους στόχους γενικού συμφέροντος. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι το παράγωγο δίκαιο της εσωτερικής αγοράς έχει ως στόχο τη διασφάλιση ενός ισότιμου επιπέδου προστασίας μεταξύ των κρατών μελών για μια ποικιλία στόχων γενικού συμφέροντος, η Επιτροπή έχει ήδη αποφασίσει ότι οποιαδήποτε κανονιστική απάντηση σε σχέση με τις νέες υπηρεσίες θα πρέπει να εγγράφεται στο δοκιμασμένο και υπάρχον πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς.

III. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

Η Επιτροπή προτείνει να δημιουργηθεί ένας κανονιστικός μηχανισμός διαφάνειας που να βασίζεται στην οδηγία 83/189/ΕΟΚ η οποία προβλέπει μια διαδικασία πληροφόρησης για τον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών[46]. Για τον

---

45 *Κατά τη διάρκεια της διάσκεψης G-7 στις Βρυξέλλες στις 24 έως 26 Φεβρουαρίου 1995 παρουσίασαν τις θέσεις τους* πολλοί εκπρόσωποι επιχειρηματιών. Μετά την Ευρωπαϊκή Στρογγυλή Τράπεζα των Βιομηχάνων εκπονήθηκε ένα έγγραφο «Building Global Information Society» - A call for Governement Action, May 1995, που ζητεί την προσαρμογή των εθνικών και διεθνών κανόνων στους τομείς της προσασίας των δεδομένων, του δικαίου της πνευματικής ιδιοκτησίας, του αστικού και του ποινικού δικαίου ενόψει της καλύτερης προστασίας κατά της πειρατείας (κρυπτογραφημένες υπηρεσίες), του δικαίου της ευθύνης κ.λπ. Οι ίδιοι τομείς εντοπίστηκαν και από τους εκπροσώπους της τηλεοπτικής βιομηχανίας, των εταιρειών καλωδιακών υπηρεσιών και των τηλεπικοινωνιακών εταιρειών που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια ενός σεμιναρίου στο Βέλγιο από τις 19 έως τις 21 Μαΐου 1995 (The Waterloo Report on "Trans Atlantic Dialogue on Broadcasting and the Information Society"). Τρία πρόσφατα ψηφίσματα του International Communication's Round Table (ICRT) υπογράμμισαν επίσης ορισμένες ανάγκες σε θέματα κανονιστικών ρυθμίσεων.

46 *Οδηγία του Συμβουλίου για τη καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών της 28.3.1983 (ΕΕ αριθ. L 109 της 26.4.1983, σ. 8) τροποποιημένη από την οδηγία του Συμβουλίου 88/182/ΕΟΚ της 22.3.1988 (ΕΕ αριθ. L 81 της*

σκοπό αυτό, η Επιτροπή παρουσιάζει μια πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τροποποιεί για τρίτη φορά την οδηγία 83/189/ΕΟΚ με σκοπό την επέκταση των διαδικασιών ανταλλαγής πληροφοριών που προβλέπονται στην οδηγία αυτή και για τα μελλοντικά σχέδια νομοθεσίας των κρατών μελών που θα αφορούν τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών.

Α. Στόχοι

Γενικός στόχος του μηχανισμού διαφάνειας που προτείνει η Επιτροπή είναι να επιτρέψει την καλύτερη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στον τομέα των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών. Ο μηχανισμός αυτός θέτει ειδικότερα τους ακόλουθους στόχους:

1• ***Διασφάλιση της καλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς αποφεύγοντας ιδιαίτερα τη δημιουργία νέων εμποδίων Α***

Η αμοιβαία πληροφόρηση μεταξύ των κρατών μελών καθώς και μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής θα επιτρέπει να εντοπίζονται έγκαιρα ενδεχόμενες δυσκολίες στη λειτουργία του χώρου χωρίς σύνορα και να γίνονται παρεμβάσεις για τη πρόληψη είτε της εμφάνισης εθνικών νομοθεσιών που θα μπορούσαν να είναι ασύμβατες με τις αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών και την ελευθερία εγκατάστασης (οι επαφές με τα άλλα κράτη μέλη ή την Επιτροπή θα αποτρέψουν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος από την έγκριση του σχεδίου ή θα το οδηγήσουν στην τροποποίηση του) είτε της εμφάνισης νομικών εμποδίων (εφόσον οι νομοθεσίες αυτές δικαιολογούνται από το κοινοτικό δίκαιο) προτείνοντας, ενδεχομένως, κοινοτική νομοθεσία. Η Επιτροπή δεν επιθυμεί σε καμία περίπτωση να περιορίσει τη νομοθετική αρμοδιότητα σε εθνικό επίπεδο για να προστατέψει γενικά συμφέροντα αλλά μόνο να προλάβει τυχόν ανακατάτμηση της εσωτερικής αγοράς.

2• ***Διασφάλιση αποτελεσματικότερης προστασίας του γενικού συμφέροντος***

Είναι απαραίτητο να προβλεφθούν και να εντοπισθούν έγκαιρα οι ανάγκες κοινοτικών παρεμβάσεων για τη διασφάλιση της ισότιμης προστασίας του γενικού συμφέροντος μεταξύ όλων των κρατών μελών. Πράγματι, οι ανησυχίες σε εθνικό επίπεδο που μπορούν να οδηγήσουν ένα κράτος μέλος σε συγκεκριμένες νομοθεσίες μπορούν να ισχύουν και για άλλα κράτη μέλη και μπορούν να ικανοποιηθούν πιο αποτελεσματικά με μια προστασία σε κοινοτικό επίπεδο. Η τελευταία αυτή πλευρά έχει ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο της κοινωνίας των πληροφοριών δεδομένου ότι το τεχνολογικό περιβάλλον θα αυξήσει τις δυνατότητες παράκαμψης των προστασιών που θα εκπονηθούν αποκλειστικά στο επίπεδο ενός κράτους μέλους, τα προβλήματα που συνδέονται με τον καθορισμό του ισχύοντος δικαίου για τους φορείς ή τις υπηρεσίες, τον εντοπισμό των ενόχων, τις δυσκολίες σχετικά με την πραγματική εφαρμογή των κανόνων ή την πρόληψη των εγκλημάτων κτλ.

26.3.1988) και από την οδηγία του Συμβουλίου 94/110/ΕΚ της 23.3.1994 (ΕΕ αριθ. L 100 της 19.4.1994).

3• ***Μείωση της αναγκαιότητας για νέες κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις***

Με στόχο τον περιορισμό της αναγκαιότητας για νομοθεσία σε κοινοτικό επίπεδο μόνο σε ό,τι είναι απολύτως απαραίτητο, θα πρέπει να εφαρμοστεί αποτελεσματικότερα η συνθήκη, και ειδικότερα τα άρθρα της 52 και 59. Για τον σκοπό αυτό, ένας μηχανισμός διαφάνειας θα αποτελούσε θετική συμβολή επιτρέποντας, *σε αρχικό στάδιο*, να προληφθεί ή να περιοριστεί η έγκριση ορισμένων εθνικών νομοθεσιών που θα μπορούσαν στη συνέχεια να οδηγήσουν σε κοινοτική νομοθεσία με στόχο την κατοχύρωσή τους. Ο εθνικός νομοθέτης θα πρέπει ειδικότερα να διερωτηθεί σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης αντί να αφήσει να αναπτυχθούν καταστάσεις «τετελεσμένων γεγονότων» που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε προτάσεις για εναρμόνιση σε κοινοτικό επίπεδο. Πάντως δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία πληροφόρησης η οποία δεν επηρεάζει τη διαδικασία αξιολόγησης της αναγκαιότητας για ενδεχόμενα μελλοντικά μέτρα σε κοινοτικό επίπεδο, ο μηχανισμός διαφάνειας θα μπορεί όπου χρειαστεί η αποτελεσματική προστασία ενός στόχου γενικού συμφέροντος μέσω παρέμβασης σε κοινοτικό επίπεδο, να συμβάλει στην εισαγωγή νέας εναρμόνισης κατά τρόπο ταχύτερο και με καλύτερη γνώση του θέματος.

4• ***Διευκόλυνση της διοικητικής συνεργασίας***

Ο μηχανισμός ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών στο στάδιο του σχεδιασμού της νομοθεσίας θα πρέπει να οδηγήσει τον εθνικό νομοθέτη να ενημερωθεί από τις αρμόδιες εθνικές αρχές για την υπάρχουσα κατάσταση στα άλλα κράτη μέλη. Στόχος δεν είναι να αμφισβητηθεί η νομοθετική αρμοδιότητα των κρατών μελών αλλά να συνειδητοποιηθεί ο κίνδυνος που αποτελεί τόσο για την εσωτερική αγορά όσο και για την πραγματική προστασία στόχων γενικού συμφέροντος η μεμονωμένη νομοθετική δραστηριότητα, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η πείρα που έχει κτηθεί αλλού και τα αποτελέσματά της στους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες σε άλλες χώρες. Ο μηχανισμός διαφάνειας αποτελεί ένα ιδιαίτερα αποτελεσματικό όργανο διοικητικής συνεργασίας που μπορεί να οδηγήσει σε πραγματικά συλλογικά ευρωπαϊκά ανακλαστικά.

5• ***Συμβολή στη σταθερότητα του κανονιστικού πλαισίου***

Η ύπαρξη ενός σαφούς και σταθερού νομικού πλαισίου θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την προώθηση της ανάπτυξης της κοινωνίας των πληροφοριών. Ένας μηχανισμός διαφάνειας έχει ως στόχο να συμβάλλει στη σταθερότητα και τη προσβασιμότητα του κανονιστικού πλαισίου, πρώτα περιορίζοντας τους κινδύνους απρόβλεπτων κανονιστικών αντιδράσεων, παρακάμπτοντας περιόδους αβεβαιότητας κατά τη διάρκεια διαδικασιών παραβίασης και, τέλος, επιτρέποντας στους επιχειρηματίες και τους καταναλωτές να διαθέτουν περισσότερες πληροφορίες για τα σχέδια κανονισμών που τους ενδιαφέρουν.

6. Βελτίωση της συμμετοχής της Κοινότητας στις συζητήσεις σε διεθνές επίπεδο

Ο ορισμός ενός σταθερού και συνεπούς πλαισίου στο κοινοτικό δίκαιο αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική και συνεπή συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στην αντιμετώπιση κανονιστικών θεμάτων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας και των διεθνών διαπραγματεύσεων.

Β. Γενική προσέγγιση

1. Η εμπειρία από τους ήδη υπάρχοντες μηχανισμούς διαφάνειας

Η ιδέα της διασφάλισης της καλής λειτουργίας τους ενιαίου χώρου χωρίς σύνορα με τη βοήθεια κανονιστικών μηχανισμών διαφάνειας δεν είναι κάτι νέο. Η οδηγία 83/189/ΕΟΚ της 28.3.1983 για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών αποτελεί, μέχρι σήμερα, το πιο ολοκληρωμένο όργανο σε θέματα κανονιστικής διαφάνειας. Η οδηγία αυτή που έχει ήδη τροποποιηθεί δύο φορές, ειδικότερα για να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της[47], έχει καταστεί ένα εργαλείο-κλειδί της πολιτικής της ενιαίας αγοράς. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχουν και άλλοι μηχανισμοί διαφάνειας που εμπνέονται από την οδηγία 83/189/ΕΟΚ. Πάντως, οι μηχανισμοί αυτοί είναι διαφορετικοί είτε γιατί δεν αφορούν σχέδια κανονισμών αλλά περιπτώσεις εθνικών μέτρων που διατηρούνται μολονότι εμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων (απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση διαδικασίας αμοιβαίας πληροφόρησης σχετικά με τα εθνικά μέτρα παρέκκλισης από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων αυτός της Κοινότητας)[48], είτε επειδή δεν αποτελούν παρά δευτερεύουσα πτυχή σε σχέση με τους γενικούς στόχους που τίθενται από τα εν λόγω όργανα[49].

α) Λειτουργία της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ

Η οδηγία διασφαλίζει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα των τεχνικών κανονισμών και της τυποποίησης. Τα κράτη μέλη έχουν την

---

47 *Οδηγία του Συμβουλίου 88/182/ΕΟΚ της 22.3.1988 (ΕΕ αριθ. L 81 της 26.3.1988) και οδηγία του Συμβουλίου 94/10/ΕΚ της 25.3.1994 (ΕΕ αριθ. L 100 της 19.4.1994).*

48 *ΕΕ C 18 της 21.1.1994, σ. 13. Το Συμβούλιο ενέκρινε την κοινή θέση στις 29 Ιουνίου 1995 (ΕΕ αριθ. C 216/41 της 21ης Αυγούστου 1995: Η απόφαση προβλέπει την πληροφόρηση της Επιτροπής εντός 45 ημερών από την ημερομηνία που λαμβάνεται το μέτρο). Η Επιτροπή διαβιβάζει την πληροφορία αυτή στα άλλα κράτη μέλη.*

49 *Η οδηγία 87/22/ΕΟΚ της 22ας Δεκεμβρίου 1986 (άρθρο 5) σχετικά με την προσέγγιση των εθνικών μέτρων για την εμπορία φαρμάκων υψηλής τεχνολογίας, ειδικότερα όσων προέρχονται από την βιοτεχνολογία (ΕΕ αριθ. L 15 της 22.12.1986, σ. 38)· οδηγία 93/98/ΕΟΚ της 29ης Οκτωβρίου 1993 (άρθρο 12) περί εναρμονίσεως της διάρκειας προστασίας του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και ορισμένων συγγενικών δικαιωμάτων (ΕΕ αριθ. L 290 της 24.11.1993, σ. 9)· οδηγία 94/62/ΕΚ της 20ης Δεκεμβρίου 1994 (άρθρο 16) για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (ΕΕ αριθ. L 365 της 31.12.1994, σ. 10). Ενώ η οδηγία 87/22/ΕΟΚ αναφέρεται ρητά στα άρθρα της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ που προβλέπουν ανασταλτικό χαρακτήρα της κοινοποίησης, οι δύο άλλες οδηγίες δεν προβλέπουν κάτι τέτοιο και υποχρεώνουν στην απλή κοινοποίηση των κανονιστικών σχεδίων.*

υποχρέωση να πληροφορούν την Επιτροπή[50] και τα άλλα κράτη μέλη για τα εθνικά σχέδια τεχνικών κανόνων[51] που σκοπεύουν να εγκρίνουν. Προβλέπεται περίοδος statu quo τριών μηνών η οποία επιτρέπει στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξετάσουν τα σχέδια μέτρων και να γνωστοποιήσουν την αντίδρασή τους.

Στη συνέχεια υπάρχουν τέσσερις πιθανές εναλλακτικές λύσεις:

1– *Καμία παρατήρηση* από την πλευρά των κρατών μελών και/ή της Επιτροπής. Στην περίπτωση αυτή, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορεί να εγκρίνει τον συγκεκριμένο κανόνα μετά τη λήξη των τριών μηνών του statu quo.

2– *Σχόλιο,* από την Επιτροπή ή ένα κράτος μέλος, σχετικά με τις πιθανές συνέπειες για την εσωτερική αγορά των εξεταζομένων μέτρων, εφόσον εγκριθούν και εφαρμοστούν στα εμπορεύματα που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη, και αιτήματα τροποποιήσεων[52]. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος θα πρέπει να λάβει υπόψη τα σχόλια αυτά στο μέτρο του δυνατόυ, κατά την εκπόνηση της οριστικής μορφής του κανόνα. Συχνά τα σχόλια αυτά καταλήγουν σε μια ρήτρα αμοιβαίας αναγνώρισης που περιλαμβάνεται στο σχέδιο.

3– *Αιτιολογημένη γνώμη* που εκφέρει η Επιτροπή ή ένα κράτος μέλος, όταν θεωρούν ότι το μέτρο θα αντέβαινε στο κοινοτικό δίκαιο για την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων[53] αν εφαρμοζόταν στα εμπορεύματα που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη. Η έκδοση αιτιολογημένης γνώμης παρατείνει σε έξι μήνες τη διάρκεια της περιόδου του status quo (ή σε τέσσερις μήνες για τις εκούσιες συμφωνίες). Η περίοδος αυτή επιτρέπει την επανεξέταση του θέματος και την αποφυγή παραβίασης του κοινοτικού δικαίου.

4– *Δήλωση με την οποία ανακοινώνεται η Επιτροπή θα προτείνει*[54] *ή έχει προτείνει*[55] κοινοτικά μέτρα στον εν λόγω τομέα. Η δήλωση αυτή παρατείνει τη περίοδο του status quo σε δώδεκα μήνες, και σε δεκαοκτώ μήνες εάν το Συμβούλιο εγκρίνει, πριν από το τέλος της περιόδου, κοινή θέση σχετικά με

---

50 *Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή κάθε σχέδιο τεχνικού κανόνα, στο στάδιο της προετοιμασίας γεγονός που της επιτρέπει να επιφέρει ουσιώδεις τροποποιήσεις. Η Επιτροπή γνωστοποιεί αμέσως το σχέδιο στα λοιπά κράτη μέλη ώστε να λάβουν όλοι γνώση των εθνικών πρωτοβουλιών.*

51 *Οι τεχνικοί κανόνες ορίζονται ως τεχνικές προδιαγραφές ή άλλες απαιτήσεις των οποίων η τήρηση καθίσταται υποχρεωτική de jure ή de facto από ένα κράτος μέλος για την εμπορία ή τη χρήση ενός προϊόντος στην επικράτειά του (άρθρο 1). Στην κατηγορία αυτή υπάγονται οι de facto υποχρεωτικοί τεχνικοί κανόνες, οι εθελοντικές συμφωνίες τις οποίες συνάπτουν οι δημόσιες αρχές καθώς και οι επαγγελματικοί κώδικες καλής συμπεριφοράς των οποίων η τήρηση συνιστά τεκμήριο συμβατότητας με τις διατάξεις που περιέχουν ορισμένοι κανονισμοί.*

52 *Τα κράτη μέλη και/ή η Επιτροπή μπορούν να απευθύνουν παρατήρησεις σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 της οδηγίας. Κατόπιν αιτήματος των άλλων κράτων μελών ή της Επιτροπής, θα πρέπει να τους κοινοποιηθεί το οριστικό κείμενο του τεχνικού κανόνα.*

53 *Άρθρο 9 παράγραφος 2 της οδηγίας. Η αιτιολογημένη γνώμη που εκφέρει η Επιτροπή είναι μια τυπική πράξη που ισοδυναμεί με τον ορισμό προθεσμίας εφόσον το νομοσχέδιο εγκριθεί χωρίς αλλαγές.*

54 *Άρθρο 9 παράγραφος 3*

55 *Άρθρο 9 παράγραφος 4*

την εν λόγω πρόταση. Η παράταση του status quo έχει ως στόχο να επιτρέψει στην Κοινότητα να εξετάσει το θέμα χωρίς να στρεβλωθεί ή να παρεμποδιστεί η σχετική συζήτηση από προηγούμενα μέτρα. Η παράταση αυτή δεν είναι πάντως δυνατή για τις εκούσιες συμφωνίες.

Αν ένα κράτος μέλος επιθυμεί να εγκρίνει τεχνικό κανόνα για λόγους επείγουσας ανάγκης που έχουν σχέση με τη προστασία της δημόσιας υγείας ή την ασφάλεια ή την υγεία και την ζωή των ζώων και των φυτών, μπορεί να λάβει τη σχετική έγκριση χωρίς να υποχρεωθεί να τηρήση την περίοδο του status quo[56].

Η συμβουλευτική επιτροπή[57] που αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών μελών συνεδριάζει περίπου έξι φορές τον χρόνο και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην επίβλεψη της διαδικασίας και στην εξέταση των πολιτικών θεμάτων που άπτονται των κοινοποίησεων.

Ένα vade-mecum που εγκρίνει η επιτροπή εξηγεί τις λειτουργικές πλευρές και αναλύει λεπτομερώς τις διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθηθούν (κατηγορίες πληροφοριών, μέθοδοι και περιεχόμενο κοινοποίησης κ.λπ.)[58].

Εξάλλου, σε ό,τι αφορά τη νομική εμβέλεια του οργάνου, η Επιτροπή έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η καταδίκη ενός κράτους μέλους για παράλειψη των υποχρεώσεών του να συμμορφωθεί με τη διαδικασία κοινοποίησης που ορίζει η οδηγία 83/189/ΕΟΚ κινδυνεύει να μείνει χωρίς πραγματική σημασία, εφόσον το εθνικό κείμενο παραμένει εν ισχύει. Για το λόγο αυτό επιβεβαίωσε σε ανακοίνωση της 1ης Οκτωβρίου 1986 ότι οι μη κοινοποιούμενοι τεχνικοί κανόνες δεν αντιτάσσονται έναντι τρίτων[59].

β) *Εφαρμογή και αξιολόγηση*

Βάσει των τελευταίων στατιστικών, μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι η οδηγία 83/189/ΕΟΚ έχει επιβεβαίωση το ρόλο της ως οργάνου-κλειδιού για την εν λόγω διαδικασία, ιδιαίτερα διεισδυτικού και αποτελεσματικού στο επίπεδο των ληφθέντων αποτελεσμάτων. Κατά τη διάρκεια των ετών 1992, 1993 και 1994, η Επιτροπή εξέτασε 1.136 εθνικά σχέδια τεχνικών κανόνων, περιλαμβανομένων όλων των τομέων. Εξέδωσε 355 αιτιολογημένες γνώμες κατά των κρατών μελών, 532 παρατηρήσεις και αποφάσισε τη διακοπή 62 πρωτοβουλιών που έτειναν να ευνοήσουν εναρμονίσεις σε κοινοτικό επίπεδο. Οι αντιδράσεις των κρατών μελών

---

56 *Άρθρο 9 παράγραφος 7*

57 *Άρθρο 6*

58 *Εξάλλου, η οδηγία (άρθρα 2 έως 7) προβλέπει, σε ό,τι αφορά τους τεχνικούς κανόνες μια διαδικασία πληροφόρησης μεταξύ των εθνικών και ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης και της Επιτροπής. Η υλοποίηση της διαδικασίας αυτής έχει ανατεθεί με εντολή της Επιτροπής στους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης.*

59 *Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την μη τήρηση ορισμένων διατάξεων της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 28ης Μαρτίου 1983 για τη καθιέρωση της διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών πρωτύπων και προδιαγραφών, ΕΕ αριθ. C 245 της 1.10.1986, σ. 4. Μέχρι σήμερα, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έχει καταδικάσει ένα κράτος μέλος για μη κοινοποίηση σε τέσσερις περιπτώσεις.*

στα κοινοποιηθέντα σχέδια μέσω αιτιολογημένων γνώμων (226) ή παρατηρήσεων (473) είναι ολοένα και περισσότερες, γεγονός που ενισχύει, σε πνεύμα μεγάλης διαφάνειας, τη συμμετοχή τους στη διαδικασίας κοινοποίησης.

Σε ό,τι αφορά τα κράτη μέλη, η εξέταση των σχεδίων από την Επιτροπή και άλλα κράτη μέλη διαδραμάτισε αποτρεπτικό ρόλο και τα βοήθησε να συνειδητοποιήσουν τις ευρωπαϊκές ευθύνες τους. Η Επιτροπή αναγνωρίζει στο σημείο αυτό την καλή συνεργασία με τα κράτη μέλη που αποδεικνύονται έτοιμα να τροποποιήσουν, ενδεχομένως, τα κείμενά τους που είναι ακόμη στη μορφή σχεδίων, ώστε να περιλάβουν, ιδιαίτερα, ρήτρα αμοιβαίας αναγνώρισης.

Σε ό,τι αφορά τους επιχειρηματίες, η διαφάνεια αυτή είναι προς όφελός τους γιατί μπορούν να παρέμβουν άμεσα, κατά τις διαβουλεύσεις τους με τα κράτη μέλη στις οποίες αξιολογούν τα διάφορα εθνικά νομοσχέδια τα οποία θα αντιμετωπίσουν στο εσωτερικό της ενιαίας αγοράς. Για το σκοπό αυτό, η παύση της υποχρέωσης εμπιστευτικότητας, τροποποιήση που επέφερε η οδηγία 94/10/ΕΟΚ, επιτρέπει στους οικονομικούς παράγοντες που ενδιαφέρονται κυρίως για τα τεχνικά εμπόδια να υπερασπιστούν καλύτερα τα συμφέροντά τους κατά τη διαδικασία της κοινοποίησης αντί να παρέμβουν αργότερα με καταγγελίες. Ο ρόλος αυτός των οικονομικών παραγόντων θα πρέπει να υπογραμμιστεί γιατί ο σχετικός μηχανισμός μπορεί να αποτελέσει όχι μόνο ένα όργανο διοικητικής συνεργασίας αλλά και ένα όργανο συνεργασίας εθνικών αρχών/ενδιαφερομένων μερών που μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα των κανονισμών.

2. Ο προτεινόμενος μηχανισμός διαφάνειας

Για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες που έχουν εντοπιστεί και να επιτευχθούν οι στόχοι που καθορίστηκαν, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο μηχανισμός διαφάνειας που θα εφαρμόζεται στους κανονισμούς σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών θα πρέπει να έχει τα ακόλουθα τέσσερα χαρακτηριστικά:

α) Αναγκαστικό νομικό όργανο

Η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι για να διασφαλιστεί η κανονιστική διαφάνεια, η Κοινότητα θα πρέπει να αποκτήσει ένα νομικά αναγκαστικό όργανο. Πράγματι, οποιαδήποτε άλλη πρωτοβουλία δεν μπορεί να ικανοποιήσει τις υπάρχουσες ανάγκες και τους επιδιωκόμενους στόχους. Εάν αφηνόταν στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών να κοινοποιήσουν τα σχέδια κανονισμών που επηρεάζουν τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών θα περιοριζόταν σημαντικά η εμβέλεια και η αποτελεσματικότητα της διαφάνειας και θα επηρεαζόταν αρνητικά το πνεύμα διοικητικής συνεργασίας.

β) Διαδικασία προηγούμενης πληροφόρησης

Μόνο ένα σύστημα κοινοποίησης a priori μπορεί να προλάβει και να παρεμποδίσει έγκαιρα τη δημιουργία εμποδίων στις ελευθερίες της εσωτερικής αγοράς. Η κοινοποίηση a posteriori, δηλαδή αφού εγκριθούν οι εθνικοί κανόνες, θα είχε πολλά μειονεκτήματα:

- θα οδηγούσε απλώς στη διαπίστωση νέων νομικών εμποδίων μεταξύ των κρατών μελών που δεν μπορούν να καταργηθούν παρά με μακρόχρονες

διαδικασίες (προσφυγή για παραβίαση του κοινοτικού δικαίου βάσει του άρθρου 169 της συνθήκης) ή με την εναρμόνιση των εν λόγω κανονισμών. Και στις δύο περιπτώσεις, αυτό σημαίνει ότι οι οικονομικοί παράγοντες και οι καταναλωτές θα πρέπει να υποστούν για όλο αυτό το διάστημα το κόστος της έλλειψης μιας πραγματικής εσωτερικής αγοράς·

- θα ενθάρρυνε τις «τετελεσμένες καταστάσεις» δηλαδή περιπτώσεις όπου η έγκριση ενός εθνικού κανόνα έχει ως αποτέλεσμα την υποχρέωση παρέμβασης σε κοινοτικό επίπεδο·

- δεν θα ενθάρρυνε την ευρωπαϊκή διοικητική συνεργασία, αφού θα περιοριζόταν σε μια απλή τυπική διαδικασία (διαβίβαση ενός κειμένου) αντί για την από κοινού αξιολόγηση των κοινοτικών επιπτώσεων μιας ενδεχόμενης νομοθεσίας. Σε οποιαδήποτε περίπτωση, τα περιθώρια κίνησης των ενδιαφερομένων αρχών θα ήταν ιδιαίτερα περιορισμένα αφού ο σχετικός κανονισμός θα είχε ήδη εγκριθεί.

Συνεπώς, η Επιτροπή προτείνει να υιοθετηθεί η ίδια προσέγγιση με αυτήν που καθορίζεται από την οδηγία 83/189/ΕΟΚ: τα κράτη μέλη θα πρέπει να ανακοινώνουν στην Επιτροπή όλα τα σχέδια κανόνων που θα εφαρμόζονται στις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών, στο στάδιο της προετοιμασίας που επιτρέπει να γίνουν ακόμη ουσιαστικές τροποποιήσεις. Από την εν λόγω υποχρέωση κοινοποίησης καλύπτονται οι εκούσιες συμφωνίες τις οποίες συνάπτουν οι δημόσιες υπηρεσίες καθώς και οι επαγγελματικοί κώδικες ή κώδικες ορθής πρακτικής των οποίων η τήρηση αποτελεί τεκμήριο συμβατότητας με τις επιταγές ορισμένων κανονισμών[60]*. Η Επιτροπή θέτει στη διάθεση των κρατών μελών τις πληροφορίες αυτές ώστε να ενημερωθούν για τις εθνικές πρωτοβουλίες.*

γ) Διαδικασία διαβούλευσης:

Η απλή υποχρέωση διαβίβασης των σχεδίων χωρίς συγκεκριμένη διαδικασία στη συνέχεια θα ήταν αναποτελεσματική:

- δεν θα διασφάλιζε ότι η ενδιαφερόμενη εθνική υπηρεσία θα λάβει υπόψη τις ενδεχόμενες παρατηρήσεις της Επιτροπής ή άλλων κρατών μελών και ότι θα απέφευγε να δημιουργήσει εμπόδια στις ελευθερίες της συνθήκης. Το μόνο μέσο για τη διασφάλιση των ελευθεριών αυτών είναι να καθοριστεί μια προθεσμία μέσα στην οποία το κράτος μέλος δεν μπορεί να εγκρίνει τον εξεταζόμενο κανονισμό. Κατά την περίοδο αυτή, μπορεί να λειτουργήσει πλήρως η διοικητική συνεργασία, με τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να αξιολογούν το εν λόγω σχέδιο και να προτείνουν, ενδεχομένως, την τροποποίηση του εξεταζομένου μέτρου με στόχο την κατάργηση ή τον περιορισμό των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία.

- θα περιόριζε τις πιθανότητες ταχείας έγκρισης μιας πρότασης εναρμόνισης με στόχο την προστασία σε κοινοτικό επίπεδο στόχων γενικού συμφέροντος

---

[60] *Η Επιτροπή θεωρεί ότι εφόσον υπάρχει κάποιος κρατικός δεσμός, οι επαγγελματικοί κώδικες θα πρέπει να κοινοποιούνται. Έτσι, τα σχέδια τροποποιήσης των επαγγελματικών κωδίκων θα πρέπει να κοινοποιούνται κατά το μέτρο που η κανονιστική εξουσία της επαγγελματικής οργάνωσης βασίζεται σε νομοθετική διάταξη.*

(όταν αυτό είναι απαραίτητο) δεδομένου ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος θα μπορούσε να προτιμήσει την έγκριση της νομοθεσίας του και έτσι να αμφισβητήσει ενδεχομένως την αναγκαιότητα ή τους προσανατολισμούς των εργασιών σε κοινοτικό επίπεδο. Μόνο ο καθορισμός μιας περιόδου statu quo κατά την οποία δεν είναι δυνατή η έγκριση του σχεδίου δεν θα έθετε σε κίνδυνο ενδεχόμενες κοινοτικές πρωτοβουλίες.

Συνεπώς, και στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή προτείνει να εφαρμοστούν οι διαδικασίες που προβλέπονται στην οδηγία 83/189/ΕΟΚ: μετά τη γνωστοποίηση του σχεδίου κανονισμού, ξεκινά μια αρχική περίοδος status quo κατά την οποία τα κράτη μέλη και η Επιτροπή μπορούν να παρέμβουν για να εκφέρουν σχόλια, ή να εκδώσουν αιτιολογημένη γνώμη (το συνολικό status quo παρατείνεται σε έξι ή τέσσερις μήνες για τις εκούσιες συμφωνίες) ή, σε ό,τι αφορά την Επιτροπή, κατά την οποία μπορεί να δηλώσει ότι θα παρουσιαστεί μια μελλοντική πρόταση εναρμόνισης ή ότι έχει ήδη προτείνει μέτρα εναρμόνισης (το συνολικό status quo παρατείνεται σε δώδεκα ή δεκαοκτώ μήνες αν έχει εγκριθεί κοινή θέση).

δ) επιτροπή

Μια επιτροπή θα επιτρέπει την αποτελεσματική διαχείριση της διαδικασίας. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, ένας από τους κύριους στόχους του μηχανισμού διαφάνειας είναι να ενθαρρύνει τον διάλογο μεταξύ των νομοθετών των κρατών μελών και να προωθήσει τη διοικητική συνεργασία. Η διοικητική συνεργασία μεταξύ κρατών μελών έχει ακόμη μεγαλύτερη σημασία λόγω του γεγονότος ότι οι υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών θα αναπτυχθούν γρήγορα και απρόβλεπτα. Η δημιουργία ενός φόρουμ με στόχο την ανταλλαγή εμπειριών δεν μπορεί παρά να πλουτίσει και να βελτιώσει τις εξεταζόμενες νομοθεσίες και να συμβάλει στη συνειδητοποίηση από την πλευρά των εθνικών αρχών ότι ορισμένα νομοσχέδια τους είναι πιθανόν να βλάψουν την καλή λειτουργία του ενιαίου χώρου χωρίς σύνορα. Βραχυπρόθεσμα, η επιτροπη θα μπορούσε, για παράδειγμα, να εξετάσει ορισμένα θέματα σχετικά με προβλήματα ερμηνείας των ισχυόντων κανόνων διαμέσου, ειδικότερα, του διαλόγου που θα πρέπει να υπάρχει μεταξύ των δημόσιων υπηρεσιών και των ενδιαφερομένων μερών.

Η επιτροπή που προβλέπεται από την οδηγία 83/189/ΕΟΚ μπορεί να διαδραματίσει τον ρόλο αυτό και μπορεί συνεπώς να αποτελέσει το πρότυπο για τον κανονιστικό μηχανισμό διαφάνειας.

Γ. Νομικό όργανο

Η Επιτροπή προτείνει να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ. Η μέθοδος αυτή έχει τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

- ανταποκρίνεται επακριβώς στις συγκεκριμένες ανάγκες, έχει τους ίδιους στόχους με αυτούς που τίθενται στο πλαίσιο της κοινωνίας των πληροφοριών (αποφυγή της ανακατάτμησης, καλύτερη προστασία του γενικού συμφέροντος σε κοινοτικό επίπεδο, αποφυγή της υπερβολικής κανονιστικής ρύθμισης και των μη συντονισμένων κανονιστικών ρυθμίσεων, διασφάλιση της διοικητικής συνεργασίας), και αποτελεί το πιο ολοκληρωμένο όργανο σε ό,τι αφορά την κανονιστική διαφάνεια. Αντίθετα,

τα άλλα όργαναν παρουσιάστηκαν με τη μορφή αυτόνομων οργάνων[61] επειδή ανταποκρίνονται σε διαφορετικές ανάγκες και προβλέπουν διαφορετικές υποχρεώσεις από αυτές της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ·

- αξιοποιείται η πείρα και το κεκτημένο από την πολυετή εφαρμογή της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ. Σημειώνονται ειδικότερα η πολιτική εφαρμογής της οδηγίας από την Επιτροπή, η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, η ήδη υπάρχουσα διοικητική οργάνωση στο επίπεδο των κρατών μελών εδώ και πολλά χρόνια για τη διαχείριση της εφαρμογής της οδηγίας, η υπάρχουσα επιτροπή, η διάρθρωση επίβλεψης της καλής εφαρμογής για τα κράτη μέλη της υποχρέωσης γνωστοποίησης, που έχει δημιουργήσει η Επιτροπή, και το vade-mecum που εξηγεί τις πρακτικές διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι υπηρεσίες της Επιτροπής και των κρατών μελών·

- αποφεύγονται δύο διαφορετικά όργανα, ένα για τα σχέδια των κανόνων που αφορούν «εμπορεύματα» και ένα για τους κανόνες που αφορούν «υπηρεσίες». Δύο διαφορετικά όργαναν θα καθιστούσαν πολύπλοκη, για τις εθνικές αρχές την εφαρμογή του κανονισμού κάτι που αντίτιθεται με τη νομική σαφήνεια και την επιδιωκόμενη διαφάνεια. Η μη σύμπτωση των υποχρεώσεων που θα προβλέπονταν από τα δύο όργανα θα οδηγούσε, ειδικότερα, σε ασυνεπείς νομικές καταστάσεις αφού θα επρόκειτο για κανονισμούς που θα αφορούσαν ταυτόχρονα τις υπηρεσίες και τα προϊόντα. Το σενάριο αυτό θα μπορούσε να προκύψει αρκετά συχνά λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι, όπως έδειξε η οικονομική ανάλυση, οι δραστηριότητες των υπηρεσιών θα συνδέονται όλο και περισσότερο με τη διανομή εμπορευμάτων·

- τέλος, επαναλαμβάνεται η μέθοδος που έχει ήδη χρησιμοποιηθεί με επιτυχία σε δύο περιπτώσεις: η πρώτη τροποποίηση της οδηγίας αφορούσε την επέκταση της έννοιας των τεχνικών προδιαγραφών σε όλα τα βιομηχανικά προϊόντα που δεν περιλαμβάνονταν ακόμη στο αρχικό πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, δηλαδή τα φάρμακα, τα καλλυντικά και όλα τα γεωργικά προϊόντα[62]. Η δεύτερη τροποποίηση διεύρυνε την έννοια αυτή περιλαμβάνοντας στις μεθόδους και διαδικασίες παραγωγής για τα βιομηχανικά προϊόντα καθώς και την έννοια «άλλων απαιτήσεων» που επιβάλλονται έναντι ενός προϊόντος (άρθρο 1, παράγραφοι 2 και 3)[63].

Δ. Πεδίο εφαρμογής

1. Κανονισμοί σχετικά με τις υπηρεσίες που θα πρέπει να γνωστοποιούνται

Προκειμένου για ένα όργανο που θα έχει ως στόχο τη διασφάλιση της καλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, όλα τα σχέδια κανονιστικών ρυθμίσεων που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία, μεταξύ των

---

61 *είτε αποτελώντας μέρος μόνο οδηγίας, είτε, αποτελώντας από μόνα τους ένα όργανο (πρόταση απόφασης που καθορίζει μια διαδικασία αμοιβαίας πληροφόρησης).*

62 *Οδηγία 88/182/ΕΚ, ΕΕ αριθ. L 81 της 16.3.1988, σ. 75.*

63 *Οδηγία 94/10/ΕΚ, ΕΕ αριθ. L 100 της 19.4.1994.*

κρατών μελών, των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών και στην ελευθερία εγκατάστασης των εταιρειών παροχής υπηρεσιών θα έπρεπε κατ' αρχήν να γνωστοποιούνται. Η πρακτική εφαρμογή του οργάνου απαιτεί, πάντως, την κατά το δυνατό σαφέστερη αναφορά των κανονιστικών ρυθμίσεων που θα πρέπει να γνωστοποιούνται ώστε, αφενός, οι εθνικές αρχές να μπορούν να καθορίζουν εύκολα ποια σχέδια θα πρέπει να γνωστοποιούνται και, αφετέρου, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή να μην επιβαρυνθούν υπερβολικά από άχρηστες γνωστοποιήσεις. Για τον λόγο αυτό, μπορούν να χρησιμοποιηθούν πολλές μέθοδοι.

- Η μέθοδος του ακριβούς καθορισμού των «υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών» θα ήταν ακατάλληλη:

  (i) αφενός, ο λεπτομερής και ακριβής ορισμός θα ήταν ιδιαίτερα δύσκολος λόγω της ποικιλίας των υπηρεσιών αυτών, του πολυμορφικού χαρακτήρα τους και της πολύπλοκης αρχιτεκτονικής τους. Πράγματι, οι υπηρεσίες αυτές δανείζονται χαρακτηριστικά τα οποία τις συνδέουν τόσο με τις τηλεπικοινωνιακές και τηλεοπτικές υπηρεσίες όσο και με τις παραδοσιακές υπηρεσίες και τον τύπο.

  (ii) αφετέρου, ένας τέτοιος ορισμός θα ήταν τεχνητός, ασαφής και θα ενέτεινε τη σημερινή ορολογική αοριστία σε ότι εννοούμε «υπηρεσίες πολλαπλών μέσων μαζικής ενημέρωσης (multimedia)», γραμμικές υπηρεσίες, υπηρεσίες «τηλεματικής», «τηλεοπτικές» υπηρεσίες, υπηρεσίες «ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων»[64] κ.λπ. Τα κράτη μέλη θεωρούν ότι οι ίδιοι αυτοί τύποι υπηρεσιών μπορούν να καλύπτονται από διαφορετικές ορολογίες.

- Εξάλλου ούτε μια εναλλακτική μέθοδος που συνίσταται στην κατάρτιση ενός καταλόγου υπηρεσιών (ηλεκτρονικό εμπόριο, τηλεϊατρική, τηλεκπαίδευση, κ.λπ.) και στη γνωστοποίηση των νομοσχεδίων που θα μπορούσαν να τις επηρεάσουν δεν αποτελεί καλή λύση. Τα δύο κυριότερα μειονεκτήματα μιας τέτοιας απαρίθμησης θα ήταν, αφενός, ότι δε θα μπορούσε να είναι εξαντλητική αφού η ανάλυση της αγοράς έδειξε ότι πολλές υπηρεσίες που θα αναπτυχθούν στο μέλλον δεν μπορούν ακόμη να περιγραφούν και, αφετέρου, θα απαιτούσε σαφείς και ξεκάθαρους ορισμούς κάθε μιας από τις κατηγορίες αυτές, κάτι που φαίνεται ιδιαίτερα πολύπλοκο.

- Η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν πρόκειται για τον διακανονισμό στο πλαίσιο αυτό του θέματος που υπάρχει από πλευρά ορολογίας για το τι είναι (ή δεν είναι) οι υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών. Πρόκειται περισσότερο για την αναζήτηση, με βάση τους στόχους της εσωτερικής αγοράς και του μηχανισμού διαφάνειας, των κριτήριων που θα επιτρέψουν να καθοριστούν τα νομοσχέδια τα οποία θα πρέπει να γνωστοποιούνται. Για τον σκοπό αυτό, το στοιχείο κλειδί έγκειται στην αναγκαιότητα να καλύπτονται τα νομοσχέδια που αποτελούν μέρος της κίνησης κανονιστικής προσαρμογής που θα πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης της κοινωνίας των πληροφοριών. Αυτό σημαίνει ότι οι νομοθεσίες που είναι σταθεροποιημένες, δηλαδή που είναι, a priori, λιγότερο πιθανό να εξελιχθούν

---

64 *Βλέπε οδηγία 89/522/ΕΟΚ της 3.10.1989.*

ουσιαστικά, δεν θα πρέπει να καλύπτονται. Έτσι, τα χαρακτηριστικά των νέων κανονιστικών ρυθμίσεων σε σχέση με την υπάρχουσα νομοθεσία για τις παραδοσιακές υπηρεσίες (γιατροί, δικηγόροι, σχολεία, κ.λπ.) έγκεινται στο γεγονός ότι θα *παρέχονται εξ αποστάσεως και δια της ηλεκτρονικής οδού*. Σε σχέση με τις ισχύουσες νομοθεσίες για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις, το χαρακτηριστικό-κλειδί έγκειται στο γεγονός ότι θα είναι διαδραστικές, δηλαδή *θα ανταποκρίνονται σε επιλογή ή επιλογές ενός συγκεκριμένου αποδέκτη υπηρεσιών*. Η διαδραστικότητα (interactivity) έγκειται πράγματι στον ιδιαίτερο αυτό δεσμό που υπάρχει μεταξύ του αποδέκτη των υπηρεσιών και του φορέα που τις παρέχει, αφού ο καθένας από τους δύο μπορεί να παρέμβει και να επηρεάσει το περιεχόμενο της υπηρεσίας, ιδιαίτερα ο καταναλωτής που μπορεί να επιλέξει και να ελέγχει το περιεχόμενό της.

Σε ό,τι αφορά τα κριτήρια αυτά, η Επιτροπή προτείνει κατ'αρχήν να γνωστοποιούνται μόνο *τα σχέδια κανόνων σχετικά με την πρόσβαση στις δραστηριότητες που αφορούν υπηρεσίες και την άσκησή τους, όταν οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται εξ αποστάσεως, με ηλεκτρονικά μέσα και κατόπιν προσωπικής επιλογής αποδεκτών των υπηρεσιών αυτών.*

Έτσι αυτός ο ορισμός "υπηρεσίας" περιλαμβάνει για παράδειγμα:

- τις επαγγελματικές υπηρεσίες on line (υπηρεσίες δικηγόρων, ψυχολόγων, χρηματιστών, τηλεϊατρικής, κ.τ.λ.)

- τις υπηρεσίες διαδραστικής ψυχαγωγίας (υπηρεσίες βίντεο κατόπιν επιλογής, παιχνίδια βίντεο κατόπιν επιλογής, εικονικές επισκέψεις μουσείων κτλ)

- υπηρεσίες πληροφοριών on line (ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες, υπηρεσίες πρόγνωσης του καιρού on line, χρηματοδοτικές υπηρεσίες on line, κ.τ.λ)

- εικονικά εμπορικά κέντρα

- ηλεκτρονικές εφημερίδες on line

- τουριστικές υπηρεσίες on line

- υπηρεσίες μεσιτών ακινήτων on line

- ασφαλιστικές υπηρεσίες on line

- εκπαιδευτικές υπηρεσίες on line.

Αντίθετα, δεν θα καλύπτονται από τον ορισμό αυτό (είτε γιατί δεν παρέχονται εξ αποστάσεως, είτε γιατί δεν παρέχονται με ηλεκτρονικά μέσα είτε γιατί δεν παρέχονται κατόπιν προσωπικής επιλογής):

Οι υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης (περιλαμβάνονται οι υπηρεσίες near video on demand)

- οι υπηρεσίες ηχητικής ραδιομετάδοσης
- το τελετέξτ
- οι υπηρεσίες άμεσου μη ηλεκτρονικού μάρκετιγκ (για παράδειγμα, υπηρεσίες καταλόγων)
- τα μηχανήματα αυτόματης ανάληψης τραπεζογραμματίων
- τα ηλεκτρονικά παιχνίδια σε ειδικούς χώρους
- οι υπηρεσίε φωνητικής τηλεφωνίας (περιλαμβανομένων και μέσω GSM).

Σε ότι αφορά τα σχέδια κανόνων που θα πρέπει να κοινοποιούνται, αναφέρονται τα νομοθετικά καθεστώτα που αφορούν ιδιαίτερα και κυρίως τις νέες υπηρεσίες καθορίζοντας κανόνες σχετικά με το περιεχόμενο που πρέπει να έχουν (διαφήμιση, προστασία των ανηλίκων κ.τ.λ.) ή τον φορέα που παρέχει τις υπηρεσίες (φερεγγυότητα, εντιμότητα, διαφάνεια στον εντοπισμό του φορέα, πρόσβαση στην ιδιοκτησία κ.τ.λ.) αυτά που αφορούν το καθεστώς έγκρισης για τις νέες υπηρεσίες, ή αυτά σχετικά με τις προϋποθέσεις άσκησης των δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών (πνευματική ιδιοκτησία, κωδικοποιημένες υπηρεσίες κ.τ.λ.).

Εξάλλου, θα υπόκεινται στην υποχρέωση κοινοποίησης οι διατάξεις με στόχο την προσαρμογή στις νέες υπηρεσίες γενικότερης νομοθεσίας που ήδη ισχύει. Παράδειγμα αυτού του τύπου παρέχει το πρόσφατο γερμανικό προσχέδιο νόμου σχετικά με το κανονιστικό πλαίσιο για τις υπηρεσίες πληροφοριών και τηλεπικοινωνιών: πράγματι, προβλέπει την επέκταση στον τομέα των νέων υπηρεσιών της υπάρχουσας γενικής νομοθεσίας σχετικά με την προστασία των συμμετεχόντων στην εκπαίδευση εξ αποστάσεως, την αναφορά των τιμών, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την προστασία των ανηλίκων κ.τ.λ.

Κατά τον ίδιο τρόπο, διατάξεις που αφορούν ειδικά τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών που περιλαμβάνονται σε νέα νομοθεσία με γενικότερο στόχο θα πρέπει επίσης να κοινοποιούνται (μαζί με τις άλλες διατάξεις της ίδιας νομοθεσίας που είναι απαραίτητες για να αξιολογηθεί η εμβέλειά τους).

Αντίθετα, τα σχέδια οριζοντίων νομικών κανόνων (όπως, για παράδειγμα, όσα αφορούν το γενικό δίκαιο των εταιρειών) ή ένα πρότυπο που καθορίζει το γενικό καθεστώς πρόσβασης σε ένα επάγγελμα (για παράδειγμα απαιτήσεις πτυχίου, γενικές συνθήκες εντιμότητας· απαιτήσεις φερεγγυότητας κ.τ.λ) που δεν αναφέρονται ιδιαίτερα στις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι περιέχουν κανόνες "σχετικά", έστω και έμμεσα, με τις "νέες υπηρεσίες" της κοινωνίας των πληροφοριών και έτσι δεν θα πρέπει να κοινοποιούνται.

Εξάλλου, από την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου της 30 Απριλίου 1996, (υπόθεση C 194/94) σχετικά με την οδηγία 83/189 συμπεραίνεται ότι ένας εθνικός κανόνας που περιορίζεται στο να παράσχει μια βάση για την έγκριση διαδοχικών νομικών πράξεων (που περιέχουν αναγκαστικούς κανόνες), χωρίς να έχει ίδιες νομικές επιπτώσεις, δεν υπόκειται στην υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης. Τέλος, για την οροθέτηση της έκτασης της υποχρέωσης προηγούμενης κοινοποίησης, θα πρέπει επίσης να εξετασθούν οι διάφορες εξαιρέσεις που προβλέπονται ήδη από την οδηγία 83/189.

2. Εξαιρέσεις

Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται ήδη στην οδηγία 83/189/ΕΟΚ θα ισχύουν επίσης και για τα εν λόγω σχέδια κανονιστικών ρυθμίσεων. Έτσι δεν θα πρέπει να γνωστοποιούνται:

- οι κανονιστικές ή διοικητικές νομοθετικές διατάξεις των κρατών μελών και οι εκούσιες συμφωνίες με τις οποίες τα κράτη μέλη συμμορφώνονται προς τις κοινοτικές πράξεις αναγκαστικού χαρακτήρα ή εκπληρώνουν υποχρεώσεις που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες που έχουν ως αποτέλεσμα την έγκριση κοινών προδιαγραφών. Ειδικότερα, αυτό σημαίνει στην πράξη, ότι τα εθνικά νομοσχέδια για τη μεταφορά μιας κοινοτικής οδηγίας που, λόγω του περιεχομένου της, μπορεί να επηρεάσει τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (για παράδειγμα οδηγία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οδηγία για τις τηλεαγορές, αναθεωρημένη οδηγία για την τηλεόραση χωρίς σύνορα ή μελλοντική οδηγία σχετικά με ένα κοινό πλαίσιο για τις γενικές και τις ατομικές άδειες στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών) δεν εμπίπτουν στον μηχανισμό διαφάνειας.

- οι διατάξεις με τις οποίες τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τις ρήτρες επιφύλαξης που προβλέπονται στις κοινοτικές πράξεις αναγκαστικού χαρακτήρα·

- οι διατάξεις για την εκτέλεση αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου·

- οι διατάξεις των οποίων η ανακοίνωση στο στάδιο του σχεδίου προβλέπεται από άλλες κοινοτικές πράξεις (για παράδειγμα, το άρθρο 12 της οδηγίας 93/98/ΕΚ περί της εναρμονίσεως της διάρκειας της προστασίας του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και ορισμένων συγγενικών δικαιωμάτων)[65]. Πάντως, τα κράτη μέλη πρέπει να αναφέρουν ρητά ότι η ανακοίνωση αυτή ισχύει και σε ό,τι αφορά το μηχανισμό διαφάνειας.

Εξάλλου, προβλέπονται ορισμένες εξαιρέσεις για τις προθεσμίες του status quo: οι προθεσμίες του status quo δεν ισχύουν για τα φορολογικά και χρηματοδοτικά μέτρα και η προθεσμία του status quo των 12 μηνών (που μπορεί να παραταθεί μέχρι 18 μήνες σε περίπτωση κοινής θέσης) δεν ισχύει για τις εκούσιες συμφωνίες.

---

65 *ΕΕ αριθ. L 290 της 24.11.1993, σ. 9.*

Ε. Νομική βάση

Η προσφυγή σε μία από τις νομικές βάσεις που προβλέπονται για την εσωτερική αγορά αποτελεί την πλέον λογική και συνεπή λύση. Το αντικείμενο του προτεινόμενου νομικού οργάνου, λαμβανομένου υπόψη του στόχου και του περιεχομένου του, είναι, πράγματι, να διασφαλιστεί η καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Το συμπέρασμα αυτό εξάγεται από τους *στόχους* που αναφέρθηκαν παραπάνω[66]. Το ίδιο το *περιεχόμενο* του μηχανισμού, δηλαδή η διαδικασία γνωστοποίησης, η διοργάνωση της διαβούλευσης των άλλων κρατών μελών, οι περίοδοι αναστολής και η διαδικασία επείγουσας ανάγκης αποτελούν τις κατάλληλες νομικές λύσεις που επιτρέπουν την αποτελεσματική επίτευξη των παραπάνω στόχων.

Εξάλλου, η οδηγία 83/189/ΕΟΚ (καθώς και οι οδηγίες που την τροποποιούν) βασίζεται η ίδια στην εσωτερική αγορά και η παρούσα πρόταση οδηγίας δεν τροποποιεί σε καμία περίπτωση το αντικείμενο και το στόχο της οδηγίας αυτής (αφού συνίσταται αποκλειστικά στη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής ώστε να αποφευχθούν νέα εμπόδια για την εσωτερική αγορά).

Σε ό,τι αφορά την επιλογή μεταξύ των νομικών βάσεων της εσωτερικής αγοράς, τα άρθρα 100Α και 213 αποτελούν την πλέον κατάλληλη βάση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τροποποιεί την οδηγία 83/189/ΕΟΚ για τους ακόλουθους λόγους:

- Η ίδια οδηγία 83/189 βασίζεται στα άρθρα 100Α και 213 (πέρα από το άρθρο 43): η προσφυγή στην ίδια νομική βάση δικαιολογείται για λόγους συνέπειας

- Βέβαια το άρθρο 100Α, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως νομική βάση, παρά επικουρικά, δηλαδή αν η συνθήκη δεν προβλέπει άλλως. Έτσι, προκειμένου για ένα όργανο με στόχο την αποφυγή εισαγωγής νέων περιορισμών στην ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών και την ελευθερία εγκατάστασης των φορέων που παρέχουν υπηρεσίες, το άρθρο 100Α και 213 στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 66 για το μέρος που αφορά τις υπηρεσίες, θα μπορούσε να αποτελεί μια ειδική νομική βάση μια οδηγία που βασίζεται στο άρθρο 57§2 πρέπει να στοχεύει στο *συντονισμό* των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών, ενώ η προτεινόμενη οδηγία στοχεύει μόνο στον καθορισμό μιας διαδικασίας κοινοποίησης χωρίς να εισάγει ουσιώδεις κανόνες δικαίου.

ΣΤ. Επικουρικότητα

Η παρούσα πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που τροποποιεί για τρίτη φορά την οδηγία 83/189/ΕΟΚ εγγράφεται απόλυτα στο πνεύμα της επικουρικότητας:

---

66 *τρίτο μέρος, §Α.*

- Ο μηχανισμός διαφάνειας θα επιτρέπει την καλύτερη εφαρμογή του άρθρου 59 της συνθήκης και τη σχετική αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, γεγονός που θα έχει ως αποτέλεσμα να περιορίσει τις ανάγκες για νέους κοινοτικούς κανονισμούς αποκλειστικά στο απολύτως απαραίτητο και άρα να περιορίσει τους κινδύνους υπερβολικών κανονιστικών ρυθμίσεων. Έτσι, ο μηχανισμός διαφάνειας εμφανίζεται ως προνομιακό όργανο σε ό,τι αφορά την επικουρικότητα·

- η δράση σε εθνικό επίπεδο δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να επιτύχει τους στόχους της ενιαίας αγοράς τους οποίους θέτει η πρόταση αυτή και, a fortiori, να τους υλοποιήσει κατά αποτελεσματικό τρόπο. Πράγματι, ο αποτελεσματικός συντονισμός των νέων εθνικών νομοθεσιών δεν μπορεί να γίνει παρά σε κοινοτικό επίπεδο·

- ο μηχανισμός θα συμβάλει στην καλύτερη εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας αφού θα επιτρέψει ταυτόχρονα στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή να εντοπίσουν μαζί τα πιθανά εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών και να ανιχνεύσουν την αναγκαιότητα για ενδεχόμενες κοινοτικές πρωτοβουλίες.

Σε ό,τι αφορά την αρχή της επικουρικότητας που αναφέρεται στο άρθρο 3Β§2, το "τεστ" της επικουρικότητας μπορεί να συνοψιστεί κατά τον ακόλουθο τρόπο:

Ποιοι είναι οι στόχοι της εξεταζόμενης δράσης σε σχέση με τις υποχρεώσεις της Κοινότητας;

Πρόκειται για το στόχο της υλοποίησης των θεμελιωδών ελευθεριών της εσωτερικής αγοράς, όπως καθορίζεται από το άρθρο 7Α, δηλαδή για τη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών και την ελευθερία εγκατάστασης χωρίς οι μελλοντικές ρυθμίσεις που θα εγκριθούν σε εθνικό επίπεδο για τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών να μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τις ελευθερίες αυτές.

Η εξεταζόμενη δράση εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Κοινότητας ή σε κοινή αρμοδιότητα με τα κράτη μέλη;

Η εξεταζόμενη δράση εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Κοινότητας (άρθρο 7Α).

Ποιες μεθόδους δράσης διαθέτει η Κοινότητα (σύσταση, χρηματοδοτική στήριξη, κανονισμό, αμοιβαία αναγνώριση...);

Οδηγία για το συντονισμό των νομοθετικών διατάξεων (άρθρο 57§2) ή μέτρα σχετικά με την προσέγγιση των νομοθετικών διατάξεων (άρθρο 100Α).

Είναι απαραίτητη μια ενιαία κανονιστική ρύθμιση ή αρκεί μια οδηγία που θα θέτει γενικούς στόχους αφήνοντας την εκτέλεση στο επίπεδο των κρατών μελών;

Η προτεινόμενη πρωτοβουλία δεν έχει ως στόχο να εναρμονίσει το δίκαιο των κρατών μελών αλλά αποκλειστικά να καθορίσει μια διαδικασία

πληροφόρησης που θα συνοδεύεται από μια διαδικασία με στόχο το συντονισμό των μελλοντικών κανονιστικών ρυθμίσεων ώστε να εφαρμοστούν καλύτερα τα άρθρα 52 και 59 της συνθήκης και να εντοπιστούν καλύτερα οι ενδεχόμενες ανάγκες ανάληψης κοινοτικής δράσης.

IV. Πρόταση οδηγίας

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που τροποποιεί για τρίτη φορά την οδηγία 83/189/ΕΟΚ για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως τα άρθρα 100Α και 213,
την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου 189Β της συνθήκης,

Εκτιμώντας:

1. ότι για την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, κρίνεται σκόπιμο να διασφαλιστεί μεγαλύτερη διαφάνεια στις μελλοντικές εθνικές νομοθεσίες που θα εφαρμόζονται για τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών μέσω της τροποποίησης της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ·

2. ότι μια μεγάλη ποικιλία υπηρεσιών με την έννοια των άρθρων 59 και 60 της συνθήκης θα επωφεληθούν από τις ευκαιρίες που δημιουργεί η κοινωνία των πληροφοριών για την παροχή εξ αποστάσεως, με ηλεκτρονικά μέσα και κατόπιν προσωπικής επιλογής των αποδεκτών των υπηρεσιών αυτών·

3. ότι ο ενιαίος χώρος χωρίς εσωτερικά σύνορα που αποτελεί την εσωτερική αγορά επιτρέπει στους φορείς που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές να αναπτύξουν τις διασυνοριακές δραστηριότητές τους ώστε να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους και να επιτρέψουν έτσι στους πολίτες να έχουν νέες δυνατότητες επικοινωνίας και πρόσβασης στις πληροφορίες χωρίς να υπάρχουν σύνορα και στους καταναλωτές να έχουν νέες μορφές πρόσβασης σε αγαθά ή υπηρεσίες·

4. ότι οι διάφορες κοινωνικές, κοινωνιακές και πολιτισμικές επιπτώσεις που είναι συμφυείς με την κοινωνία των πληροφοριών μπορεί να επιβάλουν να ληφθούν υπόψη ορισμένες ιδιαιτερότητες σχετικά με το περιεχόμενο των εν λόγω υπηρεσιών·

5. ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε την αναγκαιότητα να δημιουργηθεί ένα νομικό πλαίσιο σαφές και σταθερό στο επίπεδο της Κοινότητας που θα επιτρέπει την ανάπτυξη της κοινωνίας των πληροφοριών· ότι το κοινοτικό δίκαιο και ιδιαίτερα οι κανόνες της εσωτερικής αγοράς, τόσο οι αρχές της συνθήκης όσο και το παράγωγο δίκαιο, αποτελούν ήδη ένα βασικό νομικό πλαίσιο για την ανάπτυξη των υπηρεσιών αυτών·

6. ότι οι υπάρχουσες εθνικές νομοθεσίες που ισχύουν για τις σημερινές υπηρεσίες θα πρέπει να προσαρμοστούν στις νέες υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών είτε για να διασφαλιστεί η καλύτερη προστασία του γενικού συμφέροντος είτε, αντίθετα, για να ελαφρυνθούν οι νομοθεσίες αυτές όταν η εφαρμογή τους θα ήταν δυσανάλογη σε σχέση με τους επιδιωκόμενους στόχους·

7. ότι, χωρίς συντονισμό σε κοινοτικό επίπεδο, θα μπορούσαν να δημιουργηθούν από την προβλεπόμενη αυτή νομοθετική διαδικασία σε εθνικό επίπεδο, εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών και στην ελευθερία εγκατάστασης με αποτέλεσμα την ανακατάτμηση της εσωτερικής αγοράς, ένα υπερβολικό επίπεδο κανονιστικών ρυθμίσεων και νομοθετικές ασυμφωνίες·

8. την αναγκαιότητα για μια συντονισμένη προσέγγιση σε κοινοτικό επίπεδο κατά την αντιμετώπιση θεμάτων σχετικά με δραστηριότητες των οποίων η φύση είναι σαφώς διεθνική όπως οι νέες υπηρεσίες με σκοπό την πραγματική και αποτελεσματική προστασία των στόχων γενικού συμφέροντος που παρεμβαίνουν στην ανάπτυξη της κοινωνίας των πληροφοριών.

8 δις. ότι υπάρχει ήδη εναρμόνιση σε κοινοτικό επίπεδο για τις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες και ότι η υπάρχουσα κοινοτική νομοθεσία προβλέπει προσαρμογές στην τεχνολογική εξέλιξη και τις νέες υπηρεσίες που προσφέρονται·

9. ότι για άλλους, προς το παρόν λιγότερο γνωστούς τομείς της κοινωνίας των πληροφοριών θα ήταν ωστόσο πρόωρο να συντονιστούν οι νομοθεσίες αυτές με εκτεταμένη ή εξαντλητική εναρμόνιση του δικαίου σε κοινοτικό επίπεδο λαμβανομένου υπόψη ότι οι μορφές και η φύση των νέων υπηρεσιών δεν είναι επαρκώς γνωστές, ότι δεν υπάρχουν ακόμη στο στάδιο αυτό, σε εθνικό επίπεδο, ειδικές νομοθετικές δραστηριότητες για το θέμα και ότι η αναγκαιότητα και το περιεχόμενο μιας τέτοιας εναρμόνισης σε σχέση με την εσωτερική αγορά δεν μπορούν να καθοριστούν προς το παρόν·

10. ότι είναι συνεπώς απαραίτητο να προστατευθεί η καλή λειτουργία του χώρου χωρίς σύνορα και να προληφθούν οι κίνδυνοι ανακατάτμησης καθορίζοντας μια διαδικασία πληροφόρησης, διαβούλευσης και διοικητικής συνεργασίας σχετικά με τα νέα σχέδια κανονισμού· ότι μια τέτοια διαδικασία θα συμβάλει, ιδίως, στη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της συνθήκης, και ειδικότερα των άρθρων 52 και 59, ή

ενδεχομένως να εντοπιστεί η αναγκαιότητα διασφάλισης της προστασίας σε κοινοτικό επίπεδο ενός γενικού στόχου· ότι, εξάλλου, η καλύτερη εφαρμογή της συνθήκης που θα απορρέει από μια τέτοια διαδικασία πληροφόρησης θα έχει ως συνέπεια τη μείωση των αναγκών για κοινοτικές ρυθμίσεις στο απολύτως απαραίτητο και αναλογικό έναντι της εσωτερικής αγοράς και της προστασίας στόχων γενικού συμφέροντος· ότι, τέλος, αυτή η διαδικασία πληροφόρησης θα επιτρέψει την καλύτερη αξιοποίηση από τις επιχειρήσεις των πλεονεκτημάτων της εσωτερικής αγοράς·

11. ότι η οδηγία 83/189/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 28ης Μαρτίου 1983 για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών έχει τους ίδιους στόχους και ότι η διαδικασία αυτή είναι αποτελεσματική και η πλέον ολοκληρωμένη σε σχέση με τους στόχους αυτούς· ότι το κεκτημένο της εφαρμογής της οδηγίας αυτής και οι σχετικές διαδικασίες που προβλέπονται είναι προσαρμοσμένες στα σχέδια κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών· ότι η διαδικασία που καθορίζει έχει πλέον παγιωθεί στις εθνικές δημόσιες υπηρεσίες·

12. ότι εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 7Α της συνθήκης, η εσωτερική αγορά περιλαμβάνει ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων και ότι η οδηγία 83/189/ΕΟΚ δεν προβλέπει παρά έναν κανόνα διαδικασίας διοικητικής συνεργασίας χωρίς εναρμόνιση της νομοθεσίας·

13. ότι, συνεπώς, η τροποποίηση της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ ενόψει της εφαρμογής της στα σχέδια νομοθεσιών σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών είναι η καταλληλότερη προσέγγιση για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αναγκών διαφάνειας στην εσωτερική αγορά σε ό,τι αφορά το νομικό πλαίσιο των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών·

14. ότι, λαμβανομένων υπόψη των διαφορών των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών, της μελλοντικής ανάπτυξής τους και της αναγκαιότητας να καθοριστεί η γνωστοποίηση μόνο των κανόνων που είναι πιθανό να εξελιχθούν στο μέλλον· ότι οι υπηρεσίες που είναι πιο πιθανό να χρειαστούν και να προκαλέσουν νέες νομοθεσίες είναι οι υπηρεσίες που παρέχονται εξ αποστάσεως, με ηλεκτρονικά μέσα, και κατόπιν προσωπικής επιλογής ενός αποδέκτη των υπηρεσιών και άρα θα πρέπει να προβλεφθεί η γνωστοποίηση των σχεδίων κανόνων που αναφέρονται στις υπηρεσίες αυτές·

15. ότι, έτσι, θα πρέπει να ανακοινώνονται οι ειδικοί κανόνες που αφορούν την πρόσβαση στις δραστηριότητες υπηρεσιών οι οποίες μπορούν να παρασχεθούν όπως ορίζονται παραπάνω και στην άσκησή τους, ακόμη και αν οι κανόνες αυτοί περιλαμβάνονται σε νομοθεσία που να έχει γενικότερο στόχο· ότι, πάντως, οι γενικοί κανόνες που δεν καθορίζουν ιδιαίτερες διατάξεις για τις υπηρεσίες αυτές δεν θα πρέπει να γνωστοποιούνται·

16. ότι, ως κανόνες σχετικά με την πρόσβαση στις υπηρεσίες και την άσκησή τους, νοούνται οι κανόνες που καθορίζουν οποιαδήποτε μορφή απαίτησης όπως αυτές σχετικά με τους φορείς που παρέχουν τις υπηρεσίες, τις υπηρεσίες και τους αποδέκτες των υπηρεσιών που συνδέονται με οικονομική δραστηριότητα η οποία μπορεί να παρασχεθεί με ηλεκτρονικά μέσα, εξ αποστάσεως και κατόπιν συγκεκριμένης επιλογής του αποδέκτη· ότι, έτσι, για παράδειγμα, καλύπτονται οι κανόνες σχετικά με την εγκατάσταση των φορέων που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές και ειδικότερα οι κανόνες σχετικά με το καθεστώς έγκρισης ή έκδοσης αδειών· ότι θεωρείται διάταξη που αφορά ειδικά τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών οποιαδήποτε διάταξη αναφέρεται σε αυτές ακόμη και αν περιλαμβάνεται σε ρύθμιση γενικού χαρακτήρα·

17. ότι η παρούσα οδηγία δεν θίγει πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/552 ΕΚ με στόχο το συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την άσκηση δραστηριότητας ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων όπως τροποποιείται από την οδηγία 96/.../ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή από τις ενδεχόμενες μελλοντικές τροποποιήσεις αυτής της οδηγίας·

18. ότι η παρούσα οδηγία δεν προδικάζει την διαπραγμάτευση και το περιέχομενο της πρότασης οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίο σχετικά με το κοινό πλαίσιο για τις γενικές και τις ατομικές άδειες στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών·

19. ότι σε κάθε περίπτωση, δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία τα σχέδια εθνικών διατάξεων με στόχο τη μεταφορά του περιεχομένου των ισχυουσών κοινοτικών οδηγιών ή που θα εγκριθούν εφόσον αποτελούν αντικείμενο ειδικής εξέτασης· ότι, λόγω του γεγονότος αυτού, δεν υπόκεινται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ούτε οι εθνικές ρυθμίσεις για τη μεταφορά της οδηγία 89/552 με στόχο το συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την άσκηση δραστηριότητας ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων όπως τροποποιείται με την οδηγία 96/.../ΕΚ ούτε οι εθνικές νομοθεσίες για την μεταφορά της μελλοντικής οδηγίας σχετικά με ένα κοινό πλαίσιο για τις γενικές και ατομικές άδειες στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών·

20. ότι ο ορισμός του πλαισίου πληροφόρησης και διαβούλευσης σε κοινοτικό επίπεδο όπως καθορίζεται από την παρούσα οδηγία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για συνεπή και αποτελεσματική συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στην αντιμετώπιση θεμάτων σχετικά με τις κανονιστικές πλευρές των υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών σε διεθνές επίπεδο·

21. ότι η παρούσα οδηγία τροποποιεί την οδηγία 83/189, που, βασίζεται στα άρθρα 100Α και 213(πέρα από το άρθρο 43) της συνθήκης· ότι θα πρέπει να διατηρηθεί η συνέπεια στη χρήση των νομικών βάσεων που αφορούν την ίδια οδηγία·

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 83/189/ΕΟΚ τροποποιείται ως εξής:

1) Ο τίτλος της οδηγίας αντικαθίσταται από τον ακόλουθο τίτλο:
Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών

2) Το άρθρο 1 τροποποιείται ως εξής:
α) προστίθεται μετά το σημείο 1 ένα νέο σημείο
*2) **"υπηρεσία"**: οποιαδήποτε υπηρεσία που παρέχεται με ηλεκτρονικά μέσα εξ αποστάσεως ή κατόπιν προσωπικής επιλογής ενός αποδέκτη υπηρεσιών.*

β) τα σημεία 2 και 3 καθίστανται αντίστοιχα σημεία 3 και 4

γ) προστίθεται ένα νέο σημείο 5:
*5) **"κανόνας σχετικά με τις υπηρεσίες"**: απαίτηση σχετικά με την πρόσβαση στις δραστηριότητες των υπηρεσιών που περιγράφονται στο σημείο 2 του παρόντος άρθρου και στην άσκησή τους, ειδικότερα διατάξεις σχετικά με όσους παρέχουν υπηρεσίες, τις υπηρεσίες, και τον αποδέκτη των υπηρεσιών, εξαιρουμένων των κανόνων που δεν αναφέρονται ειδικά στις υπηρεσίες που ορίζονται στο ίδιο σημείο:*

δ) τα σημεία 4 ως 10 γίνονται αντίστοιχα σημεία 6 ως 12

ε) το σημείο 9 (νέο σημείο 11) πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
*"**τεχνικός κανόνας**": τεχνική προδιαγραφή ή άλλη απαίτηση ή κανόνας σχετικά με τις υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των οικείων διοικητικών διατάξεων των οποίων η τήρηση είναι υποχρεωτική de jure ή de facto, για την εμπορία, την παροχή, την εγκατάσταση ενός φορέα παροχής υπηρεσιών ή τη χρήση σε κράτος μέλος ή σε σημαντικό τμήμα του κράτους αυτού, όπως επίσης, με την επιφύλαξη των όσων ορίζει το άρθρο 10, οι νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις των κρατών μελών που απαγορεύουν την κατασκευή, εισαγωγή, εμπορία, ή χρήση ενός προϊόντος και την παροχή ή χρήση μιας υπηρεσίας ή την εγκατάσταση για την παροχή των υπηρεσιών αυτών.*

Τεχνικοί κανόνες de facto είναι ιδίως:
- *οι νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις ενός κράτους μέλους οι οποίες παραπέμπουν είτε σε τεχνικές προδιαγραφές ή άλλες απαιτήσεις είτε σε κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες, είτε σε επαγγελματικούς κώδικες ή κώδικες ορθής πρακτικής που με τη*

σειρά τους παραπέμπουν σε τεχνικές προδιαγραφές ή άλλες απαιτήσεις ή κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες των οποίων η τήρηση αποτελεί τεκμήριο συμβατότητας προς τις προδιαγραφές που καθορίζονται από τις εν λόγω νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις·

- *οι εκούσιες συμφωνίες στις οποίες η δημόσια αρχή είναι συμβαλλόμενο μέρος και οι οποίες αποσκοπούν στην τήρηση, προς το δημόσιο συμφέρον, των τεχνικών προδιαγραφών ή άλλων απαιτήσεων, ή κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες. Εξαιρούνται οι συγγραφές υποχρεώσεων των δημοσίων συμβάσεων·*

- *οι τεχνικές προδιαγραφές ή άλλες απαιτήσεις, που συνδέονται με φορολογικά ή οικονομικά μέτρα και επηρεάζουν την κατανάλωση προϊόντων ενθαρρύνοντας την τήρηση των τεχνικών αυτών προδιαγραφών ή άλλων απαιτήσεων ή κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες. Εξαιρούνται οι τεχνικές προδιαγραφές ή άλλες απαιτήσεις ή οι κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες που έχουν σχέση με τα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης.*

ζ) το σημείο 10 (νέο σημείο 12) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
*12) **"σχέδιο τεχνικού κανόνα"**: το κείμενο μιας τεχνικής προδιαγραφής ή άλλης απαίτησης ή ενός κανόνα σχετικά με τις υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών διατάξεων, που εκπονείται προκειμένου η τεχνική αυτή προδιαγραφή ή απαίτηση ή κανόνας σχετικά με τις υπηρεσίες να καθιερωθεί αμέσως ή εν τέλει ως τεχνικός κανόνας, και το οποίο, δεδομένου ότι βρίσκεται σε προπαρασκευαστικό στάδιο, μπορεί να υποστεί ουσιαστικές τροπολογίες.*

3) Το άρθρο 8§1 τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
όταν πρόκειται για τις τεχνικές προδιαγραφές ή άλλες απαιτήσεις ή τους κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες, που αναφέρει το άρθρο 1 σημείο 11 τρίτη περίπτωση, οι παρατηρήσεις ή αιτιολογημένες γνώμες της Επιτροπής ή των κρατών μελών δύνανται να αφορούν μόνο την πλευρά του μέτρου η οποία ενδεχομένως αποτελεί εμπόδιο για τις συναλλαγές ή την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών και όχι τη φορολογική ή οικονομική του πτυχή.

4) Το άρθρο 9 τροποποιείται ως εξής:
α) το σημείο 2 πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
Τα κράτη μέλη αναβάλλουν:
- *την έγκριση ενός σχεδίου τεχνικού κανόνα υπό μορφή εκούσιας συμφωνίας κατά την έννοια του άρθρου 1 σημείο 11 δεύτερο εδάφιο δεύτερη περίπτωση, για τέσσερις μήνες,*
- *με την επιφύλαξη των παραγράφων 3, 4 και 5, την έγκριση οιουδήποτε άλλου σχεδίου τεχνικού κανόνα, για έξι μήνες,*

από την ημερομηνία παραλαβής από την Επιτροπή της γνωστοποίησης που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, εφόσον η Επιτροπή ή ένα

άλλο κράτος μέλος διατυπώσει εντός τριών μηνών από την ημερομηνία αυτή, εμπεριστατωμένη γνώμη σύμφωνα με την οποία το προτεινόμενο μέτρο παρουσιάζει πτυχές που μπορούν να δημιουργήσουν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων ή <u>των υπηρεσιών ή την ελευθερία εγκατάστασης των φορέων παροχής υπηρεσιών</u> στα πλαίσια της εσωτερικής αγοράς.

β) το σημείο 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

Οι παράγραφοι 1 έως 5 δεν εφαρμόζονται όταν ένα κράτος μέλος, για επείγοντες λόγους σε σχέση με σοβαρή και απρόβλεπτη κατάσταση που αφορά την προστασία της υγείας προσώπων και ζώων, την προστασία των φυτών ή την ασφάλεια, και για κανόνες σχετικά με τη δημόσια τάξη, πρέπει να εκπονήσει σε ιδιαίτερα σύντομη προθεσμία τεχνικούς κανόνες για να τους εγκρίνει και να τους θέσει σε εφαρμογή αμέσως, χωρίς να είναι δυνατές διαβουλεύσεις. Το κράτος μέλος αναφέρει στην ανακοίνωση πουπροβλέπει το άρθρο 8 τους λόγους που δικαιολογούν το επείγον των εν λόγω μέτρων. Η Επιτροπή εκφράζει την άποψή της για την ανακοίνωση αυτή το συντομότερο δυνατό. Λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα σε περίπτωση καταχρηστικής προσφυγής στη διαδικασία αυτή. Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

5) Το άρθρο 10 τροποποιείται ως εξής:

α) το σημείο 1 πρώτη και δεύτερη περίπτωση αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

- *συμμορφώνονται προς τις κοινοτικές πράξεις αναγκαστικού χαρακτήρα που έχουν ως αποτέλεσμα την έκδοση τεχνικών προδιαγραφών ή <u>κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες</u>·*
- *τηρούν τις δεσμεύσεις που απορρέουν από διεθνή συμφωνία και έχουν ως αποτέλεσμα την έκδοση κοινών τεχνικών προδιαγραφών ή <u>κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες</u> στην Κοινότητα·*

β) το σημείο 1 έκτη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

- *τροποποιούν απλώς έναν τεχνικό κανόνα κατά την έννοια του άρθρου 1 <u>σημείο 11</u> της παρούσας οδηγίας, κατόπιν σχετικού αιτήματος της Επιτροπής, προκειμένου να αρθεί ένα εμπόδιο στις συναλλαγές ή <u>την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών</u>·*

γ) στα σημεία 3 και 4 η αναφορά στο άρθρο 1 σημείο 9 αντικαθίσταται από: *<u>άρθρο 1 σημείο 11.</u>*

δ) το σημείο 4 τροποποιείται ως εξής:

4. *Το άρθρο 9 δεν εφαρμόζεται στις τεχνικές προδιαγραφές ή άλλες απαιτήσεις ή <u>στους κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες</u> που αναφέρονται στο άρθρο 1 <u>σημείο 11</u> δεύτερο εδάφιο τρίτη περίπτωση.*

<u>Άρθρο 2</u>

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ, πριν από την 31/12/97, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Πληροφορούν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την αναφορά αυτή καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστικών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3
Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Έγινε στις Βρυξέλλες, ...

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τρίτη τροποποίηση της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών

2. ΣΧΕΤΙΚΟ ΚΟΝΔΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

A2510: Υποχρεωτικές επιτροπές

3. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τρίτη τροποποίηση της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

4.1. Γενικός στόχος της ενέργειας

Στόχος της πρότασης οδηγίας είναι η καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης και δι συνεργασίας μεταξύ των εθνικών και των κοινοτικών αρχών σε θέματα που αφορούν ρυ διατάξεις σχετικές με τις υπηρεσίες της Κοινωνίας των Πληροφοριών. Ειδικότερα, κάθ μέλος θα πρέπει να κοινοποιεί στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη τα σχέδια των κανονισμών που αναφέρονται στις εν λόγω υπηρεσίες. Οι κανονισμοί αυτοί θα αρχίσουν ν μετά την παρέλευση μιας ελάχιστης περιόδου status quo τριών μηνών που θα επιτ εξακρίβωση της συνοχής και της συμβατότητας του σχεδίου με το υφιστάμενο κοινοτικό δί ιδίως, με τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς.

4.2. Χρονική διάρκεια της ενέργειας και προβλεπόμενες ρυθμίσεις για την ανανέωσή τη

Η λειτουργία της επιτροπής που προβλέπεται από τα άρθρα 5 και 6 της οδηγίας 83/189 σχετ αρμοδιότητες για τις υπηρεσίες της Κοινωνίας των Πληροφοριών, θα μπορούσε να αρχίσε μετά την έκδοση της οδηγίας που αναφέρεται ανωτέρω (κατά πάσα πιθανότητα από το σκοπό να διευκολύνει κατ' αρχήν την ενσωμάτωση και στη συνέχεια την εφαρμογή της.

5. ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

5.1 Μη Υποχρεωτικές Δαπάνες

5.2 Μη Διαχωριζόμενες Πιστώσεις

6. ΕΙΔΟΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

6.1 Είδος των δαπανών

Επιστροφή των εξόδων ταξιδίου και των εξόδων διαμονής των μελών της μόνιμης επιτρ τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών (επιτροπή 03C0210) για τις π συνεδριάσεις που θα απαιτηθούν μετά την έκδοση της ανωτέρω οδηγίας.

7. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ (στο μέρος Β)

Ουδεμία

8. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Ο έλεγχος των αιτήσεων επιστροφής εξόδων θα πραγματοποιείται από τη γραμματεία της επιτ καθήκοντα της οποίας θα αναλάβει η ΓΔ XV.

9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ/ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

9.1. Ειδικοί και ποσοτικοί στόχοι, πληθυσμός στον οποίο απευθύνεται η ενέργεια

Η πρόταση έχει στόχο να διαφυλάξει και να διευκολύνει τη λειτουργία της εσωτερικής προλάμβάνοντας την έλλειψη συνοχής των ρυθμιστικών διατάξεων και την έλλειψη συμβατότητ ελευθερίες της εσωτερικής αγοράς. Ενδεχόμενος ανακατακερματισμός της εσωτερικής αγοράς θ αποτέλεσμα να τεθεί σε κίνδυνο η οικονομική ανάπτυξη του τομέα των υπηρεσιών on-line που πλήρη εξέλιξη (ο αριθμός των χρηστών του Internet σε όλο τον κόσμο αυξάνεται με ρυθμό περ εκατομμύριο ανά έτος).

Στον τομέα των νέων υπηρεσιών θα πραγματοποιηθούν επενδύσεις μόνον εφόσον εξασφαλι προοπτικές ανάπτυξης σε κοινοτική κλίμακα· διαφορετικά, ενόσω οι εθνικές αγορές είνα κατακερματισμένες, δεν θα είναι επαρκώς αποδοτικές για να διατηρηθούν τα προγράμματα επενδύ

9.2. Αιτιολόγηση της ενέργειας

Η πρωτοβουλία εντάσσεται στο πλαίσιο λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, για την οποία η Επιτ την αποκλειστική αρμοδιότητα. Η επικουρικότητα δεν εφαρμόζεται στην παρούσα περίπτωση.

Η πρόταση δεν προβλέπει εναρμόνιση, ούτε κανόνες ουσιαστικού δικαίου.

Περιέχει απλούς κανόνες διαδικασίας, χρησιμοποιώντας μάλιστα την ίδια επιτροπή που λειτο πλαίσια της οδηγίας 83/189, της οποίας προβλέπεται η τροποποίηση και η οποία έχει αποδείξει ήδη της για περισσότερο από μια δεκαετία.

Όσον αφορά τις διάφορες προσπάθειες τυποποίησης που έχουν αναληφθεί επί του παρόντος από μέλη προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι ανάγκες που γεννώνται στο πλαίσιο της Κοινω Πληροφοριών, απαιτείται μια συντονισμένη προσέγγιση σε κοινοτικό επίπεδο σχετικά με τις νέες υ οι οποίες είναι εξ' ορισμού διασυνοριακές, τόσο για τη διατήρηση της ανάπτυξης αυτού του οικ

τομέα στην εσωτερική αγορά, όσο και για την αποτελεσματικότερη προστασία των αντίστοιχων πτ γενικού συμφέροντος (όπως προστασία των ανηλίκων, των καταναλωτών, της δημόσιας ηθικής, κλ

Εξάλλου, ο μη εμπιστευτικός χαρακτήρας των κοινοποιήσεων που διαβιβάζονται στα πλαίσια τη λαμβάνει επίσης υπόψη την επιθυμία των οικονομικών φορέων του τομέα να εκφράζουν τις από για τα σχέδια κανονιστικών διατάξεων, μέσα σε ένα κανονιστικό πλαίσιο με επαρκή διαφάνεια, σ σταθερότητα για την άσκηση και ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους.

Τέλος η απουσία του προβλεπομένου μηχανισμού θα μπορούσε να δημιουργήσει προβλήματα εσ πόρων στην Επιτροπή όσον αφορά τη διαχείριση της διαδικασίας σχετικά με τις ενδεχόμενες πα για την αντιμετώπιση της μελλοντικής εθνικής νομοθεσίας σε περίπτωση που δεν θα είναι συμβιβάσ κοινοτικό δίκαιο.

9.3 Παρακολούθηση και αξιολόγηση της ενέργειας

Το άρθρο 3 της οδηγίας προβλέπει ότι η Επιτροπή θα υποβάλλει, ανά διετία, έκθεση στο Ευ Κοινοβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με τα αποτελέσματα της εφαρ οδηγίας. Στις εν λόγω εκθέσεις μπορούν να προταθούν τροποποιήσεις του προτεινόμενου συστήμα

10. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (ΜΕΡΟΣ Α ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΙΙ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ)

Οι αναγκαίοι διοικητικοί πόροι θα εξασφαλισθούν με την ετήσια απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την κατανομή των πόρων, λαμβάνοντας, ιδίως, υπόψη το πρόσθετο προσωπικό και τα πρόσθετα ποσά που θα έχουν εγκριθεί από την αρχή που είναι αρμόδια για τον προϋπολογισμό.

10.1 Επιτώσεις στον αριθμό των εργαζομένων

Είδος θέσης		Προσωπικό που απαιτείται για την εκτέλεση της ενέργειας		Από τους οποίους		Διάρκεια
		Μόνιμες θέσεις	Προσωρινές θέσεις	Χρήση του προσωπικού της αντίστοιχης ΓΔ ή υπηρεσίας	Χρήση πρόσθετου προσωπικού	
Μόνιμοι υπάλληλοι ή προσωρινοί υπάλληλοι	A	1		1		απροσδ.
	B	1		1		απροσδ.
	C					
Λοιπό προσωπικό						
Σύνολο		2		2		

10.2. Συνολικές δημοσιονομικές επιπτώσεις λόγω του πρόσθετου προσωπικού

Δεν ισχύει

(σε ECU)

	Ποσό	Τρόπος υπολογισμού
Υπάλληλοι Προσωρινοί υπάλληλοι Λοιπό προσωπικό		
Σύνολο		

10.3. Αύξηση των λοιπών δαπανών λειτουργίας που προκύπτει από την ενέργεια

(σε ECU)

Κονδύλιο προϊπ/σμού (Αριθμός και τίτλος)	Ποσό	Τρόπος υπολογισμού
A 2510 - Υποχρεωτικές επιτροπές	22.000	15 εμπειρογνώμονες των κρατών μελών που συνεδριάζουν δύο φορές κατ' έτος επιπλέον της μόνιμης επιτροπής του τομέα των προτύπων και των τεχνικών προδιαγραφών 2 x 11.000 (μέσο κόστος) = 22.000 ECU
Σύνολο	22.000	

COM(96) 392 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR 15 16 10

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-96-411-GR-C

ISBN 92-78-07820-4

Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

L 2985 Λουξεμβούργο